

TRANSCRIPT VAN STATENCOMMISSIE RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN WONEN VAN PROVINCIALE STATEN UTRECHT

19 februari 2025

Aanwezig:

Voorzitter: Odile de Man

Namens het college van GS:

Huib van Essen

Rob van Muilekom

André van Schie

Woordvoerders: Kees van Vuuren (BBB), Monique van den Broek (BBB), Marijke de Jong (GroenLinks), Margriet van de Vooren (GroenLinks), Ronald Franken (GroenLinks), Dimitri Gilissen (VVD), Vincent Janssen (VVD), Ronnie Hossain (VVD), Edgar Peer (VVD), Marianne de Widt (D66), Evert Manders (D66), Arjen Draisma (CDA), Chris Westerlaken (CDA), Hans Adriani (PvdA), Anjo Travaille (Partij voor de Dieren), Simone Kennedy-Doornbos (ChristenUnie), Arne Schaddelee (ChristenUnie), Stefan Berlijn (UtrechtNu!), Anneloes Blekxtoon (Volt), Wouter Limmen (Volt), Bertrick van den Dikkenberg (SGP), Jan-Hendrik van der Linden (SGP), Reindert Daniels (PVV), Tim Schipper (SP), Mieke Hoek (50PLUS)

Van ambtelijke zijde aanwezig: Frank Kools (Statenadviseur), Meike Kievits (commissiesecretaris)

1. Opening

De voorzitter: Goedemorgen allemaal. Welkom iedereen, staten- en commissieleden, GS, drie man sterk vandaag, ambtenaren en andere belangstellenden in de commissiekamer. Sorry staat verkeerd in mijn annotatie. En via teams en via de livestream. We hebben geen afmeldingen ontvangen, wel een bericht van de heer Schipper en de heer Peer, dat zij de vergadering online volgen vandaag.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: Volgende agendapunt, 2 het vaststellen van de agenda. U heeft kennis kunnen nemen van de agenda. Er staat vandaag één statenvoorstel op de agenda, het actualiseren van de motie lijst en daarna bespreken we het ontwerp Provinciaal Programma Wonen en Werken. Er is er eentje doorgeschoven, een agendapunt, en er zijn nog

twee agenderingsvoorstellen gedaan. En in overleg met de agenderende fracties, ik zoek even mijnheer Schaddelee, die is er nog niet, is besproken om het statenbrief akkoord van Rijnenburg door te schuiven naar de commissievergadering van 14 mei. Dat is dus twee sessies verder, omdat er ook vanuit uw commissie een behoefte was om eens wat langer door te praten over rijenburg en daarom hebben we die datum gekozen, omdat we dan twee uur lang kunnen uittrekken om met elkaar in gesprek te gaan hierover. En in de tussentijd heeft gedeputeerde van Essen een memo opgesteld waarin de vragen uit het agendering voorstel schriftelijk zijn beantwoord en daarna heeft de heer Van Essen ook nog toegezegd dat hij nog in zou gaan op de rol van de provinciale staten in dit proces van Rijnenburg en die memo, of dat voorstel, document, komt dan ook naar u toe voor die datum van 14 mei, zodat we echt wel- We hebben dan het stuk van de heer Schaddelee, agenderingsvoorstel, en dit document beide te bespreken en daarna is er gewoon vrije ruimte om met elkaar in gesprek te gaan. Is iedereen akkoord met de agenda? Mijnheer van Vuuren.

Kees van Vuuren: Voorzitter, ik wil graag een opmerking maken over het feit dat we de commissie LWM en ROW van plek hebben geverd. Ik snap dat dat een besluit in presidium is geweest. Ik wil dat ook verder niet ter discussie stellen. Maar ik wil daar wel de opmerking bij maken dat we bij BBB nu best wel een beetje gehandicapt zijn, omdat wij ook onze agenda's hebben gebaseerd op de oorspronkelijke planning. En het feit dus nu is dat de hoofdwoordvoerder bij ROW, mevrouw Ghijssels, op vakantie is en de hoofdwoordvoerder bij LWM, ikzelf, de volgende keer op vakantie is, dus dat we nu twee commissies daar wat last van hebben. Dus ik wilde die opmerking even maken want dan kan het presidium daar misschien in het vervolg als er een verzoek vanuit het college komt meewegen. Want ik denk toch eigenlijk dat wij niet per se onze agenda zouden hoeven aan te passen op die van het college. Tot zover.

De voorzitter: Ik zal daar verder niet op ingaan, maar dank u wel voor de opmerking. Ik geef hem door.

3. Mededelingen

De voorzitter: Agendapunt 3, mededelingen. Nou, we werken vandaag met spreektijden en voor iedere fractie zijn er 9 minuten beschikbaar, voor GS 30 minuten. Interrupties tellen niet mee. Maximaal drie interrupties per debatvraag, maar de voorzitter beslist of dat er dan ook drie worden, omdat ik iets wat strakker op de tijd moet letten dan vorige keer. Dan heeft de heer Van Essen een mededeling over de stand van zaken van het ruimtelijk arrangement.

Huib van Essen: Dank voorzitter. Het ruimtelijk arrangement, daar wordt verder aan gewerkt op dit moment en de verwachting is dat het Rijk en de provincies dat bij het BO leefomgeving, is in juni, kunnen vaststellen met elkaar. Het is wel goed om te noemen dat de scoop, en laten we zeggen het ambitieniveau, van het ruimtelijk arrangement vanuit de kant van het Rijk wel wat is teruggeschoefd, in de zin dat er inzet van middelen en instrumenten erbuiten wordt gelaten. Dus het wordt een wat meer uitgekleden vorm dan wat wij oorspronkelijk gehoopt hadden als provincies gezamenlijk. Wat ik u kan toezeggen is dat in de statenbrief, memo, ten behoeve van de bespreking op 14 mei over Rijnenburg, dat ik daar zorg dat we in diezelfde vergadering ook, misschien wel in hetzelfde stuk, u wordt bijgepraat over de hoofdpunten van het ruimtelijk arrangement, zodat u daar ook, voordat dat in BO leefomgeving ligt, kennis van kunt nemen.

De voorzitter: Dank u wel en dan is er nog een mededeling van gedeputeerde Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Dank u wel, voorzitter. In de statenbrief van 22 oktober 2024, start BV Hart van de Heuvelrug, hebben collega Bakker en ik u geïnformeerd over de BV Hart van de Heuvelrug, dat dat is opgericht en dat Evert-Jan Roelofs als directeur van de BV is aangesteld. In januari heeft de directeur zijn ontslag ingediend. Dat was eigenlijk omdat de arbeidsovereenkomst voor hem in deze vorm niet passend is bij zijn persoonlijke situatie. Dat betreuren wij zeer. Wij hebben wel al een tijdelijke oplossing. We hebben de heer Rob Brugs aangesteld als interimdirecteur. De heer Brugs die heeft veel kennis en ervaring met de gebiedsontwikkeling van Hart voor de Heuvelrug en de provincie en we zijn inmiddels ook al een vervolprocedure gestart. En als daar nieuwe informatie over is, dan zullen we u dat zo snel mogelijk laten weten.

De voorzitter: Geen vragen over? Nee. Dan heb ik nog de mededeling dat mijnheer Van Schie hier aanwezig is, maar helaas maar een half uurtje fysiek aanwezig zal zijn. Daarna zal hij digitaal aansluiten bij de vergadering.

4. Vaststellen verslag ROW

De voorzitter: Agendapunt 4, vaststellen van het verslag. Er zijn geen opmerkingen ontvangen, waarmee het verslag vastgesteld kan worden.

5. Termijnagenda ROW

De voorzitter: Agendapunt 5, termijn agenda ROW. Er zijn voorafgaande aan de vergadering geen opmerkingen binnengekomen, dus dit is ter kennisname.

6. Actuele vragen

De voorzitter: Agendapunt 6, actuele vragen. Voorafgaande aan de vergadering zijn er geen actuele vragen ontvangen die naar de mening van de voorzitter in lijn met het reglement van orde waren. Verder geen vragen over? Nee.

7. SV Actualiseren motielijst

De voorzitter: Dan gaan we door naar de te bespreken stukken. Agendapunt 7, het statenvoorstel actualiseren van de motielijst. Om de behandeling van de aangenomen moties door provinciale staten te monitoren, wordt aan de provinciale twee keer per jaar de motie lijst voorgelegd, dus ook hier in deze commissie. En op de lijst wordt de voortgang van de moties bijgehouden. Dit statenvoorstel betreft het realiseren van een formele bekrachtiging van eerder afgedane moties, bijvoorbeeld via een statenbrief, of een memo of een mededeling, zodat deze bij meerderheid van stemmen van de lijst kunnen worden afgevoerd. Ik vraag u allen de moties uit het statenvoorstel te bespreken en ook alleen die moties die betrekking hebben op de commissie ROW, want anders gaan we allemaal door elkaar lopen en dan weten we als voorzitters onderling niet meer wie waar wat besproken heeft. Er zijn twee aandachtspunten bij deze motielijst voor deze commissie. Dat is motie M24-23, Splitsen grote woonhuizen op erven. Die ontbreekt in het overzicht en dit zal bij de volgende behandelronde van de motielijst worden gecorrigeerd. Dan motie 24-22, Aanpassing Sloopmeterbank. Die behoort bij de commissie LWM in plaats van de commissie ROW en die

statenbrief over de afhandeling van deze motie zit voor deze commissieronde bij de stukken van de commissie LWM van 5 maart.

We behandelen dit voorstel in twee termijnen. In de eerste termijn kan GS nog vragen beantwoorden, in de tweede termijn richt u zich tot elkaar en kan GS alleen nog maar onjuistheden wegnemen. Kan ik iemand hierover het woord geven? Mijnheer Van Vuuren.

Kees van Vuuren: Dank, voorzitter. We hebben inderdaad bij twee moties een opmerking, namelijk motie M24-31, waarin wordt verzocht om een kennissessie rekenen aan wonen te organiseren. Die bijeenkomst moet nog georganiseerd worden, dus ons voorstel zou eigenlijk zijn om die dan ook nog even niet op deze motielijst mee te nemen, maar dat we hem even naar de volgende ronde tillen, zodat we nog kunnen kijken of die bijeenkomst naar tevredenheid is georganiseerd. En inderdaad die motie 24-22, dus Aanpassing van de Sloopmeterbank, die hebben we bij LWM geagendeerd, dus daar zullen we er daar nog op terugkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen die ik het woord kan geven over dit onderwerp? Nee. Reactie van mijnheer van Muilekom?

Rob van Muilekom: Ja. Er wordt gevraagd om een discussie te organiseren. Die is georganiseerd en daarom hebben wij hem afgevoerd van de lijst. Hij is binnenkort.

De voorzitter: Mijnheer Van Vuuren.

Kees van Vuuren: Voorzitter, hij is in april en ik vind het wel fijn om dan nog even vinger aan de pols te houden. Want als nou blijkt dat dit niet helemaal georganiseerd is zoals wij voor ogen hadden, dan staan we zo meteen niet meer zo sterk. Terwijl als die nog niet nu wordt afgevoerd, dan kunnen we daar nog iets mee later.

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Dan denk ik dat dat wel handig is, want ik heb juist gevraagd aan degenen die het organiseert om het even met jullie af te stemmen. Laat hem erop staan, zou ik zeggen. Het maakt mij niet uit, maar ik dacht dat we het goed hadden voorbereid en dat we hem daarom af konden voeren. Maar laten we in ieder geval afspreken dat we nog even contact opnemen als er dan nog vragen zijn, om dat even op te lossen.

De voorzitter: Mijnheer Van Vuuren, als u hem af wil voeren, dan zult u daar een aanpassing van door moeten voeren in de Statenvergadering. Helemaal goed. Dank u wel. Tweede termijn, kan ik iemand het woord geven? Nee. Nou, dat is toch alleen maar mooi.

8. SB Ontwerp Provinciaal Programma Wonen en Werken 2025

Dan hebben we extra veel tijd voor agendapunt 8, statenbrief ontwerp Provinciaal Programma Wonen en Werken 2025. Ik doe even een misschien wat onorthodox voorstel, maar omdat mijnheer Van Schie nog in de house is, zouden we misschien de laatste W als eerste kunnen bespreken. Ik weet niet of dat mogelijk is voor u allemaal, maar dan doen

we even dat werk eerst en dan kan mijnheer Van Schie nog beantwoorden. Ja? Allemaal akkoord daarmee? Ja, dank u wel. Ik ga het rijtje even af. Ik begin bij de VVD. Kan ik u het woord geven? Mijnheer Janssen.

Vincent Janssen: Dank u wel. En goed procesvoorstel, fijn om dat zo te kunnen doen. Want er is best iets te zeggen over die tweede W, in ieder geval voor de VVD een heel belangrijk thema. En ook goed dat er veel ruimte gereserveerd wordt voor bedrijven, alleen wel teleurstellend dat er nog maar weinig schot lijkt te zitten in de invulling van die ruimte. We hebben in de brief van het college kunnen lezen dat er vanuit de regio FoodValley niets is aangemeld en ook voor de periode tot 2030 zien we nog maar zes hectare ingevuld. En dat gaat wat betreft de VVD veel te langzaam. We hebben insprekers gehad vorige week bij Praten met de Staten vanuit Rhenen, die hebben gezegd bij ons zijn er plannen. We hebben de vraag gesteld aan het college laat de plannen zien, daar krijgen we eigenlijk een ontwijkend antwoord op. Dat is toch wel teleurstellend. We weten uit Montfoort dat er ook plannen liggen die niet bij ons op de lijst staan. En zo zijn er misschien nog wel andere plekken in de provincie. Als ik even kijk naar Rhenen, daar dreigt een bedrijf ook, een bedrijf wat belangrijk is voor de circulaire economie, belangrijk is voor de energietransitie, die zegt als wij niet kunnen uitbreiden, gaan wij naar Gelderland toe. Dat zou de VVD toch wel zeer betreuren als dat zou gebeuren in deze statenperiode. In Montfoort schijnt het te hangen op ontsluiting.

We krijgen in ieder geval gemengde signalen, dus wat wij vanuit onze achterban en vanuit onze gemeenteraden horen en vanuit insprekers is dat er wel degelijk behoefte is aan bedrijventerreinen, maar op de een of andere manier komen die niet op het programma Wonen en Werken terecht, die plannen. Dus de vraag aan de gedeputeerde is, wat voor mogelijkheden ziet hij om toch nog een versnelling aan te brengen in dit programma? En concreet, zou hij bereid zijn om met de gemeente Rhenen, met de ondernemers daar en het college en met de gemeente Montfoort, nog een extra gesprek te plannen om te kijken wat daar toch nog voor latente behoefte is, die nu nog niet in beeld is en wat voor mogelijkheden er zijn om wel wat te betekenen voor de bedrijven en de uitbreiding daar? En tot slot, alles overziend en alles beschouwend, we hebben een versnellingstafel woningbouw ooit ingesteld. Zou de VVD het geen gek idee vinden om ook een versnellingsprogramma of een versnellingstafel voor bedrijventerreinen in te stellen? Omdat wij echt wel een grotere urgentie voelen dan er nu blijkt uit datgene wat op de op de mat ligt. Dat was het voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel. Volt, mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Dank voorzitter. Wat betreft werken, wij hebben natuurlijk eerder besproken met elkaar dat die bedrijventerreinen moeten worden uitgebreid, juist ook omdat we die circulaire transitie willen maken. Dat willen we graag kunnen volgen per gebied. We zijn benieuwd of dat inderdaad ook zo uit zal pakken dan en we zijn wel benieuwd hoe en wanneer dit dan gemeten en inzichtelijk wordt gemaakt en wordt teruggekoppeld aan ons. Dank.

De voorzitter: ChristenUnie, mevrouw Kennedy-Doornbos.

Simone Kennedy-Doornbos: Dank u wel, voorzitter. We kunnen ons wel voor een groot deel aansluiten bij de woorden van de VVD, maar er is nog wel even een vraag. Er is dus een heleboel mogelijkheid, plancapaciteit, of in elk geval mogelijkheden, om bedrijventerreinen toe te voegen en heel weinig ingevuld. Daarnaast heb ik gehoord dat er alsnog

wel veel leegstand is ook op sommige bedrijventerreinen. Dus een versnellingstafel hoeft wat ons betreft niet per se als er ook nog veel leegstand is, want dan zou je zeggen waarom ga je dan niet die bedrijventerreinen transformeren? Of wordt er al, op al die bedrijventerreinen waar nu leegstand is, al getransformeerd maximaal en optimaal? Dat is eigenlijk onze vraag. Daarnaast, inderdaad willen we aansluiten bij wat de heer Van Laar zei namens bedrijvenkring Rhenen. Hij zei toen we hebben al twintig jaar plannen om tien hectare uit te breiden en de provincie leek groen licht te geven. Dat hoorden we toen. Maar in plaats daarvan werd een NNN-gebied aangewezen. In 2021 is het college daar blijkbaar geweest. Dat is een raar hoekje eigenlijk, dat is grasland in gebruik door de reguliere veehouder, ingeklemd tussen stukken industrieterrein. Toen was er veel bestuurlijk draagvlak en nu ineens is dat toch- Het staat wel genoemd in de stukken, maar het mag dan toch niet ontwikkeld worden. Wat is de huidige status en kan dat niet alsnog toch gedaan worden?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hoek.

Mieke Hoek: Dank u, voorzitter. 50PLUS sluit zich volledig aan bij de woorden van de heer Janssen van de VVD en ook de degenen die het navolgen. Het is ook zo, als we woningen gaan realiseren, wat trouwens ook net zo goed- Ook hoezo de versnelling van woningen, dat stagneert ook aan alle kanten. Dus wat dat betreft gaat het-

De voorzitter: Mevrouw Hoek, mag ik u even attenderen op dat mijnheer Van Schie nog maar kort hier in de vergadering is en dat het echt even alleen een rondje werken doen. Alleen een rondje werken en dat we dadelijk een rondje wonen doen.

Mieke Hoek: Voorzitter, omdat wonen ook net viel, sluit ik daar even bij aan. Iemand anders meldde het namelijk ook, dus wat dat betreft. Verder vind- Wat ik al heb gezegd, voorzitter. Als we woningen gaan bouwen, moeten we ook bedrijventerreinen ontwikkelen. Dat is gewoon inherent aan, want anders, waar moeten ze gaan werken? Tot zover. En toch nog wel één opmerking nog. Er zijn ook bedrijventerreinen die willen uitbreiden, die geoptimaliseerd moeten worden, waar ook alles spaak loopt, dus dat wil ik ook nog wel even meegeven. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Vuuren van de BBB.

Kees van Vuuren: Voorzitter dank. Inderdaad even over werken dan. Ook wij kunnen ons aansluiten bij de vragen van de VVD en de opmerkingen van de ChristenUnie ten aanzien van het bedrijventerrein in Rhenen, waar het gaat om het NNN-beleid. Volgens mij is dit een mooi voorbeeld, een goed voorbeeld, waarin we zien dat het NNN-beleid eigenlijk heel erg belemmerend werkt als het gaat om dit soort ontwikkelingen. We willen toch pleiten voor een wat meer evenwichtige benadering daarin, waarin alle ruimtelijke functies en belangen eerlijk worden gewogen. Wat ons betreft is het dus ook belangrijk om dan ook vooral naar de gemeentes te kijken en die ook die afweging te laten maken. Dat voor nu, denk ik over werken.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Jong, gaat uw gang.

Marijke de Jong: Een korte vraag. Ik lees ergens in de stukken dat er weer een evaluatie komt van de intensivering op bedrijventerreinen en ik zou graag willen weten of dat die evaluatie dit jaar plaatsvindt en of de PS daar ook dit jaar stukken over krijgt, want ik ben erg benieuwd naar de voortgang.

De voorzitter: Mijnheer Draisma, wilt u het woord voor CDA?

Arjen Draisma: Wij zijn wel tevreden met de terreinen die worden voorgesteld. En dat is misschien een wat meer technische vraag, maar we hebben ook stukken gehad over groene ontwikkelingen, Groen Groeit Mee, dat is toegespitst op woninglocaties, maar geldt dat ook voor bedrijventerreinen?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Widt?

Marianne de Widt: Dank u wel. Bij de informatiesessie bleek mij al dat er een enorme discrepantie is tussen de hoeveelheid bedrijventerrein die volgens prognoses nodig zou zijn in onze provincie en de hoeveelheid voorstellen die dan worden ingediend. Waar ligt dat nou eigenlijk aan? Ik zou het fijn vinden als de gedeputeerde daar nog wat over zou willen zeggen. Durven die gemeentes niet of liggen wij dwars? Wat is nou het grootste probleem eigenlijk? Of klopt er helemaal niks van die prognoses? We kunnen natuurlijk ook gewoon minder bedrijventerreinen doen als ze niet echt nodig zijn. En ik sluit me graag aan bij de vraag van mevrouw De Jong, want ik had al begrepen dat we over de OMU geïnformeerd gaan worden, hoe het nou gaat met die intensiveringsopgave. Dus wanneer kunnen we dat tegemoetzien? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Adriani, PvdA.

Hans Adriani: Dank voorzitter. Inspreken werkt, want ineens hebben we het allemaal over Remmerden en Rhenen. Daar dan toch maar een vraag over. Er staat voor één hectare ingeboekt, de vraag van de ondernemers was vier hectare. Heeft de gemeente vier hectare ingediend voor opname in het PPWW of niet?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van den Dikkenberg.

Bertrick van den Dikkenberg: Voorzitter, dank. Ik had er een lopend verhaal van gemaakt, maar ik zal maar bij de W beginnen, de tweede W. Dat qua bedrijven wordt er niet echt geleverd door de provincie qua werklocaties en dat vind ik wel jammer om te moeten constateren, dat wij als staten het college met een programmaruimte op pad sturen in de kaderstelling en dat we dan terugkomen met dit resultaat. Moet je voorstellen dat je op de middelbare school met een opdracht wordt weggestuurd en je komt terug met een ingebonden versie van de opdrachtschrijving. Dan had je wel wat uit te leggen en die uitleg vraag ik dus ook aan de gedeputeerde, van waarom is de ruimte niet ingevuld? Zeker omdat er een heel aantal wensen zijn, die net ook al genoemd zijn, en daar kunnen we volgens mij wel mee aan de slag. Want als we 7000 woningen per jaar gaan bouwen, waar moeten die mensen werken? En wij zijn coulant richting de gemeenten die uitbreidingswensen hebben en dat die bedrijvigheid ook door kan gaan, lokaal gebonden bedrijvigheid ook lokaal kan blijven. En qua wensen is er in 2018, op de agenda van twee juli 2018, ik denk LWM, een lijstje geweest met destijds al opgenomen wensen, waarop onder andere Remmerden vijf hectare, De Kronkels een aantal hectare, Montfoort een aantal. Zijn allemaal in beeld, een heel aantal zijn er ook niet ingevuld, nog steeds niet,

en dan hebben we het inmiddels zeven jaar geleden, en dat zijn volgens mij concrete wensen die nog steeds actueel zijn.

Dat zijn ook de gemeenten die nog steeds op de lijn komen. Is de gedeputeerde actief daar langsgegaan om nog eens te vragen, gemeente, hoe staat het ermee en kunnen we dit inprogrammeren of niet? Want ik verwacht toch wel meer inzet om het kader wat wij meegeven van zoveel bedrijfsruimte is er nodig, om dat ook daadwerkelijk in te vullen. Ik ben benieuwd naar de inzet daarop. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Schipper, digitaal aanwezig.

Tim Schipper: Dank je wel, voorzitter. Wat betreft werken, het is even misschien een sidestep hoor. Ik ben pas geleden, 29 januari, op de Waterdag geweest en daar hadden de drinkwaterbedrijven het echt urgent over het vraagstuk van beschikbaarheid van voldoende en veilig drinkwater, vooral als het gaat om bedrijven. Ze zullen steeds vaker nee moeten verkopen als dat niet wordt opgelost. En programma is sowieso op een gegeven moment heel veel mitsen maren, ik kom daar zo bij wonen ook nog wel even over, maar dit is er één van die ik eigenlijk niet terugvind in dit programma, maar wel, wat ons betreft, een vraagstuk erbij is. En ik vroeg me af hoe de gedeputeerde hier tegenaan kijkt en wat het gaat betekenen voor de realisering van dat programma Werken. Is het college ook van zins om daarover iets op te nemen in het definitieve PPWW 2025? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Schipper. Dat is iets meer voor misschien de kaderstelling voor dit programma, of eigenlijk misschien ook wel gewoon een hele andere commissie, dus ik laat het even aan de heer Van Schie of die daar antwoord op kan geven. De heer Van Schie, u heeft zeven minuten.

André van Schie: Voorzitter, dank voor de inbreng van de commissie ook en het zal u niet verbazen dat wij ook enigszins teleurgesteld zijn dat we nu maar weinig kunnen programmeren met de gemeenten samen van de vrijgegeven ruimte die wij vanuit uw kader ook ter beschikking hebben. Daar moet wel bij- Twee kanttekeningen daarbij. Een is dat er natuurlijk altijd een soort van planning faseringsvraagstuk is en dat we toch pas recent die ruimte hebben toegevoegd aan het programma, dus dat sommige gemeentes ook nog in planvorming niet zover waren of zijn dat ze al heel concreet kunnen worden om ook voor het programma aan te dragen. En het tweede, en dat is misschien wel de grootste en belangrijkste, is dat we binnen het programma in uw kaderstelling ook ruimte hebben voor twee regionale bedrijventerreinen. Dat zijn bedrijventerreinen met een grote omvang, meer dan dertig hectare, waarbij echt wel zorgvuldigheid gewenst is. U heeft dat proces voor een deel uit de vorige staten meegemaakt rondom Gaasperwaard 3 en dat we daarom nu ook samen met de twee economische regio's Amersfoort en U10 bezig zijn om met elkaar een onderzoek te doen waar die regionale bedrijventerreinen het beste kunnen landen, met alle kaders en randvoorwaarden die daarvoor zijn en dan dus uiteindelijk ook daar een keuze in zullen gaan maken.

Dus die komen dan in het volgende programma of in een apart statenvoorstel naar u toe en daar wordt nog even gefaseerd hoe we dat zo snel mogelijk kunnen doen. Daarbij speelt de problematiek van de netcongestie. Veel plekken die op het oog zijn, daarvan weet de gemeente en ondernemers nu ook al wel het zal heel lang duren voordat we daar een stroomaansluiting krijgen. Dus de urgentie om dan nu aan te dragen, terwijl ze eigenlijk al weten er komt toch

geen stroom de komende zeven jaar, wordt ook minder gevoeld. We zijn al bezig, zeg ik tegen de heer Janssen, om te kijken of we met dat thema netcongestie en toch ook, zoals op de bestaande bedrijfsterrinen doen, kijkend of we dat kunnen aanjagen, samenwerken, synergie zoeken, netneutraal bouwen, naar alles wat we kunnen doen om bedrijven te ondersteunen om die netcongestie te vermijden en toch te kunnen uitbreiden, ondernemen. Dat team is al in wording en het lijkt me een goed idee om dat ook in uw voorstel van een soort versnellingstafel iets breder op te pakken, om ook met gemeenten en regio's in gesprek te gaan en bedrijven van wat zijn nog andere belemmeringen? De heer Schipper noemde ook met betrekking tot water. Waar kunnen wij bij helpen om dat weg te nemen? We hebben ook al eerder aangegeven tegen gemeenten en de regio's van als u al geprogrammeerd heeft voor na 2030 maar op die plek kan het toevallig wel heel goed, haal hem dan naar voren, zodat we in elk geval dat kunnen doen. Want we zien dus al een aantal dingen die voor 2030 gepland zijn die waarschijnlijk naar achteren zullen schuiven vanwege netcongestie. Dus goed idee, zeg ik u toe, gaan we doen en we zullen u ook op de hoogte houden wat de voortgang daarvan is en ook leren van het programma Werken. Wonen zal collega Van Muilekom ook vragen om daar ons te adviseren. Dan concreet over Remmerden.

De voorzitter: Mijnheer Van Schie, u heeft een interruptie van mevrouw Hoek.

Mieke Hoek: Voorzitter, mijn vraag is of ik- Een interruptie mag ik dus doen. Een aantal jaren geleden heeft de provincie namelijk geld beschikbaar gesteld om knel zittende bedrijven uit de bewoonde kernen en zo te kunnen plaatsen. Daardoor zijn bedrijven wel weggegaan, met geld van de provincie eruit, maar de gebouwen, wat net al genoemd werd, die staan vaak nog leeg of de eigenaren van die gebouwen of van dat gebied gaan niet weg.

De voorzitter: Mevrouw Hoek, korte interruptie. We hebben niet zoveel tijd.

Mieke Hoek: Mijn vraag is dus, de grond is vervuild, daardoor gaat het niet weg, daardoor kan er niet gebouwd worden voor woningen. Wat doet de provincie eraan om dat aan te sturen? Dat is mijn vraag. Ik hoop dat u-

De voorzitter: Ik hoor in uw vraag specifiek wonen, dus-

Mieke Hoek: Nou ja, het is een combinatie. Ik weet niet hoe ik het anders moet splitsen.

De voorzitter: Mijnheer Van Schie.

André van Schie: Ik kan wel iets over zeggen, voorzitter. Waar de OMU natuurlijk intensificeert, en daar werden ook vragen over gesteld over de voortgang zoals we ook erin gaan, daar zorgen we er natuurlijk altijd voor dat er ook ontwikkeld wordt. Waar derden dat doen is dat moeilijker, ligt de verantwoordelijkheid ook bij derden en bij de gemeenten en we hebben soms een toezichhoudende rol. Maar goed, de OMU intensificeert bedrijventerreinen, plaatst ook soms uit, koopt dan weer nieuw aan, de evaluatie daarvan verwachten we dit jaar en zullen we dan ook met u bespreken. Op dit moment wordt de evaluatie ingericht en opgestart, dus u kunt nog dit jaar verwachten dat we daar inderdaad over rapporteren, zeg ik tegen mevrouw De Widt, mevrouw De Jong. Wat de effectiviteit daarvan is, dat kun je wel zien dat het nog maar vroeg in het proces is voor de evaluatie. Want we hebben natuurlijk een aantal aankopen gedaan met OMU nu, maar nog weinig uitgegeven, dus we zitten wel op een kwetsbaar moment ook van kunnen we al

iets melden of niet, maar er wordt een beste inschatting gemaakt van die evaluatie en die krijgt u dan, natuurlijk kunt u die ook met elkaar bespreken.

Ik was even gebleven bij de heer Janssen en de intensivering. Als we in dat rondje, zeg ik dan tegen mevrouw Hoek, ook nog dingen tegenkomen waar losse eindjes zitten, daar kunnen we natuurlijk ook bij helpen en zullen we in die zin dus ook proactief met gemeentes in gesprek gaan, zeg ik ook tegen de heer Van den Dikkenberg, en anderen die daarop aangedrongen hebben, om dat ook te doen. Heel specifiek dus op de regionale bedrijventerreinen en de systematiek van programmering, betekent natuurlijk toch wel dat het van bottom-up komt, maar we zullen het lijstje uit 2019 er ook nog eens bij pakken. Heel concreet, was dat ook Remmerden? Nou, meerdere fracties hebben daarnaar gevraagd. Het is inderdaad een rare postzegel, maar het is wel NNN-gebied, door uw staten als NNN geclassificeerd in 2004 al, vanuit de ecologische hoofdstructuur omgezet naar NNN. En dat betekent dat er hele strikte regels uit de verordening die voor NNN gelden, gewoon onverkort van toepassing zijn op deze plek en die daardoor niet heel kansrijk is. En zo hebben we het ook gezegd tegen de gemeente. Natuurlijk is het niet onmogelijk. We weten dat je met meer waardebepalingen, allerlei dingen, kansen hebt, maar we weten ook dat de rechtspraak daar zeer kritisch naar kijkt. We weten ook dat er iets aan de hand is met onze natuur. Dus de kansrijkheid is door ons als zeer arbeidsintensief en relatief kleine kans op succes overgedragen aan de gemeente. Dat is wel iets wat uw staten ook kunnen meewegen natuurlijk als we het hele beleid weer bespreken binnenkort in de verordening, maar wij zien daar nu heel weinig kansen voor uitbreiding op die specifieke plek.

De voorzitter: Mijnheer Janssen, interruptie.

Vincent Janssen: Strand dit dan op onze verordening en zou aanpassing van de verordening daarin dan een verschil kunnen maken? Want dan zou mijn vraag zijn of we dat ter afweging nog eens een keer kunnen bespreken.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen had ook nog een aanvulling op uw beantwoording, dus dan kan ik die samenvatten. Mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Ik had een deel van mijn vraag nog niet beantwoord gekregen. Is dit dan het goede moment om dat nog even te vragen?

De voorzitter: Dan doen we dat even eerst, gezien de tijd. Mijnheer van Schie, geeft u alstublieft aan als u echt weg moet.

Huib van Essen: Ik heb al aangekondigd dat mijn ander overleg iets later is. Dat is een ongelukkige samenloop van de planning van mijn agenda. Excuus daarvoor nogmaals, voorzitter, en dank voor de voor de vrijheid.

De voorzitter: Eén moment mijnheer Van Schie, want mevrouw Blekxtoon, u moest de vraag natuurlijk nog wel even herhalen dan. Nou, gaat uw gang.

Er is ook nog wel leegstand op sommige blijven bedrijventerreinen, terecht dat u dat ook ziet, alleen die is wel heel laag. 1 tot 2 elkaar leegstand is onder wat wij de frictieleegstand noemen, kan best betekenen dat er natuurlijk op een bedrijventerrein binnen een gemeente best een groot stuk leegstand is die gewoon op marktontwikkelingen wacht.

Soms speelt netcongestie daar ook een grote rol, hebben we wel grote leegstaande gebouwen zonder geldende elektriciteitsaansluiting en dan kan er toch heel weinig gerealiseerd worden. Is echt een urgent, een groot probleem, waar we dus ook vol op zitten als gemeente en provincie om daarbij te ondersteunen.

De voorzitter: Die komt hierna, maar ik wil eerst even gebruikmaken van de aanwezigheid van mijnheer Van Schie. Dus antwoord op uw vraag komt. Mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Dank voorzitter. Het deel van de vraag die voor mij nog niet helemaal beantwoord was, is de evaluatie komt dit jaar. Dat is heel fijn. Wordt daarin ook specifiek gemeten hoe het gaat met de circulaire transitie van de bedrijventerreinen?

De voorzitter: Mijnheer Van Schie.

André van Schie: Dat is dan weer niet echt een opdracht van de OMU, om zich specifiek op circulariteit te richten, is natuurlijk wel iets wat als koppelkans wordt meegenomen, maar is niet per se de opdracht, dus ik denk niet dat dat heel specifiek in dit onderzoek aan de orde komt. Maar we zullen u op een ander moment informeren, ook in het kader van de cyclus rondom de middellange termijnstrategie Circulaire samenleving, over hoe de voortgang op dat gebied is. Dat is ook nog maar kort van kracht natuurlijk, dus we kunnen daar nu nog niet heel veel over zeggen. En we hebben al eerder aangegeven dat het ook heel moeilijk is om voor bedrijven vast te stellen of ze nou 100 elkaar circulair zijn of maar 10 elkaar of 30 elkaar, dus die hele circulariteit transitie vraagt echt een nadere analyse, die verder gaat dan alleen maar de hectares en de intensivering. Even kijken, bedrijfsterreinen ben ik op ingegaan, Rhenen ben ik ook op ingegaan. Montfoort was nog een vraag, ook van de heer Janssen. We hebben Montfoort Heeswijk nu gewoon opgenomen in het PPWW. Dat is aangevraagd en goedgekeurd. Dat is ook meer dan ze zelf gepland hadden in eerste instantie, dus nu zes hectare gepland voor dat gebied. Er is nog sprake op termijn van een ander gebied bij Montfoort en wat dan in zo'n snelkooksessie typisch gebeurt, is natuurlijk dat een gemeente erachter komt dat ze nog huiswerk hebben voordat ze definitief kunnen aanvragen en dat geven we dan ook mee. Kan zijn dat de mobiliteitsanalyse aangeeft dat er nog een knelpunt is op te lossen, kan zijn dat er misschien ruimtelijk nog bezwaren zijn. Dus in algemene zin geldt wel dat niet alles wat in de snelkooksessies komt, uiteindelijk wordt geprogrammeerd, maar als we gemeentes kunnen ondersteunen erbij, dan doen we dat ook.

Vincent Janssen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer Janssen.

Vincent Janssen: En mijn verzoek- Want dit onderwerp is in de gemeenteraad van Montfoort afgelopen maandag ook aan de orde geweest en daar had het college toch een andere indruk dan wat u nu geeft, begrijp ik uit onze lokale fractie. Dus mijn vraag is toch of u nog een keer in gesprek zou kunnen gaan met het college van Montfoort.

De voorzitter: Mijnheer Van Schie.

André van Schie: Zeker en dan zal ik ook nog even de vraag beantwoorden of we voldoende in gesprek zijn over Remmerden. Dat zijn we want ik ben er intussen twee keer geweest en er zijn ook drukke ambtelijke contacten, en als

het nodig is ga ik nog een derde keer, en naar Montfoort zal ik ook specifiek met het college daar nog in gesprek gaan over hoe zij het proces ervaren hebben en wat we kunnen doen, ook in het kader van de versnelling en welke obstakels er zijn en waar we in de meedenkstand kunnen. Betekent niet dat altijd alles dan uiteindelijk kan. Ik bedoel, daar moeten we ook realistisch in zijn. Als gemeentes iets willen wat gewoon echt heel erg lastig is, zoals bij Remmerden, dan kunnen we wel aangeven welk proces ze moeten doorlopen, maar dan is het nog steeds heel erg lastig.

De voorzitter: Mevrouw Hoek.

Mieke Hoek: Dank u, voorzitter. Heel korte vraag, die wil ik meegeven want ik wil graag, na afloop van hier, een afspraak maken met de gedeputeerde hierover om er langer op door te praten. Maar waar ik het over- Er is in Stichtse vecht een bedrijf, dat is-

De voorzitter: Interrupties zijn kort.

Mieke Hoek: Ja, maar ik moet soms wel een beetje inleiden. De gifpluim van het bedrijf, wat niet meer in bedrijf is, is inmiddels al een aantal honderden meters verder en komt nu bij bewoonde gebieden en dat wil ik wel meegeven. Die gifpluimen omdat ze die dus niet saneren omdat dat te veel kost.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

Maar ik wil er nader wel met u nog erover praten, maar ik wil vast meegeven dat die gifpluimen van dit bedrijf, die niet aangepast worden, wel schadelijk zijn voor de gezondheid en de omgeving. Als u nog wilt zeggen wat u daaraan gaat doen, prima, maar anders dan maak ik straks een afspraak.

De voorzitter: Mijnheer Van Schie.

André van Schie: Het lijkt me goed, voorzitter, dat we die afspraak maken. Misschien is het meer op het terrein van VTH of milieu, maar we zullen even kijken hoe we daarop kunnen acteren. Dank u.

De voorzitter: Dan is dit het einde van de beantwoording van de gedeputeerde. Dank u wel voor uw aanwezigheid en dan was de aanvullende- De interruptie van de heer Janssen moet nog beantwoord worden door de heer Van Essen en daarna had hij nog een aanvulling op de beantwoording van de heer Van Schie. Gaat uw gang.

Huib van Essen: Dank voorzitter. De vraag van Janssen is, kan dat via aanpassing van de verordening, Remmerden mogelijk maken als bedrijventerrein? Dat zit hem in de begrenzing van het NNN en die kan je natuurlijk niet zomaar aanpassen. Dat vraagt echt afspraak, ook met het akkoord van Utrecht, maar dat is eigenlijk wat er nodig zou zijn, want het is nu gewoon NNN. Het is daarbij ook niet een gebied wat aangewezen is, in onze verordening, als bedrijventerrein onder voorwaarden mogelijk. Het is nu echt aangewezen als NNN en dat zou dan moeten veranderen.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen, u heeft een interruptie van mevrouw Kennedy-Doornbos.

Simone Kennedy-Doornbos: Dank u wel, voorzitter. Er was al een alternatief plan. Dus ter compensatie zou elders extra natuur worden ingericht, op een plek waar het wel als corridor toegevoegde waarde zou hebben, meer dan het

huidige stukje NNN wat beoogd is voor de uitbreiding van het bedrijventerrein. Wat is er met dat alternatieve plan gebeurd?

De voorzitter: Mijnheer van Essen.

Huib van Essen: Daar overvraagt u mij en dat valt nog steeds onder de meerwaardebenadering en alles wat daarbij hoort. En dan gaat het nog steeds over- Als het onder meerwaardebenadering valt dan moet je aan al die eisen voldoen en de andere kant zou zijn gewoon herbegrenzing van het NNN. Daar heb ik liever nog geen voorstel voor gezien. En nogmaals, dan heb je het ook over de partners van het Akkoord van Utrecht, dus dat is nog niet zo makkelijk. Misschien een andere, want wij hebben het nu heel erg over Remmerden. In Rhenen hebben we ook wel aangegeven dat de gemeente kijken naar andere locaties, zoals bijvoorbeeld bij de Nieuwe Meent, daar aan de kant van Veenendaal ligt al een bedrijventerrein, dat is natuurlijk ook een optie als je extra bedrijventerrein zoekt in de gemeente Rhenen, om aan die kant te gaan kijken. Dat is ook een suggestie die we aan de gemeente hebben gedaan. Dan nog twee andere vragen die nog niet beantwoord zijn, was de vraag van het CDA over Groen Groeit Mee. Geldt dat ook voor bedrijventerreinen? Nee, niet op die manier, maar er staat in onze verordening wel een groene inclusieve inrichting en daar zijn wel regels over opgenomen. Maar Groen Groeit Mee als bij wonen, ook zeg maar met oog op recreatief groen, dat niet. En tot slot het lijstje van 2018, de zeven bedrijfsterreinen heeft de SGP het dan vermoedelijk over. Daar heb ik een jaar of wat geleden nog wel wakker van gelegen, bij wijze van spreken.

Die zitten allemaal in ons programma Wonen en Werken. Dus al die locaties, die zijn in principe mogelijk deel daarvan. Qua realisatie lopen we bijvoorbeeld soms vast nog op zaken als met name netcongestie, maar het is niet zo dat die locaties, dat we als provincie daar een belemmerende factor zijn. Dat is zeker niet zo.

De voorzitter: Mijnheer Van den Dikkenberg, interruptie.

Bertrick van den Dikkenberg: Voorzitter, eigenlijk twee vragen. Het lijstje had hele duidelijke wensen van gemeenten. Volgens mij zitten ze in het PPWW zoals de provincie ernaar kijkt, dus bijvoorbeeld vijf hectare uitbreiding met één hectare, dat soort aanpassingen. Ze zitten er niet allemaal in overigens, want Remmerden is er een van. Die zitten er niet in zoals die in het lijstje stond. Dus volgens mij behoeft dat wel enige nuance en zijn er dus heel duidelijk wensen wel bekend vanuit het grondvlak, daarom haalde ik er het lijstje als voorbeeld bij. Tweede vraag is, die herbegrenzing van de NNN, is juist Remmerden niet een voorbeeld van waar je met de partners van het akkoord van Utrecht hier kansrijk een initiatief voor zou kunnen ondernemen? Het is nu ik denk het meest intensief gebruikte stukje akkerbouw van de provincie Utrecht, waar de hele zomer sproeiers staan te sproeien, dus water moet het probleem niet zijn om daar nog enige opbrengst van te hebben. Is dat juist niet iets waarvan we zouden kunnen zeggen als provincie gaan we deze uitdaging aan om dit mogelijk te maken op deze plek? Om te kijken of we met de akkoordpartners daar een toegevoegde waarde van de herbegrenzing, dat is een andere meerwaardebenadering, van kunnen maken.

De voorzitter: Mijnheer Van den Dikkenberg, houd u uw interrupties kort. Mijnheer Van Essen.

Bertrick van den Dikkenberg: Voorzitter, die zeven terreinen, waar ik op doelde was het lijstje destijds in de provinciale ruimtelijke verordeningen die zou landen. Dat lijstje is uiteindelijk wel helemaal geprogrammeerd en kan me zelfs nog

herinneren dat misschien sommigen nog iets later wat zijn opgehoogd, maar daar wil ik even vanaf zijn. Maar dat is in ieder geval, dat lijstje is overgenomen. Als het gaat om herbegrenzing NNN, dat raakt ook aan gebiedsprocessen waar collega Sterk mee bezig is. Ik kan wel eens met haar opnemen of daar, in zo'n gebiedsproces, dit een issue is wat daar een plek zou kunnen krijgen. Maar volgens mij moeten we daar ook wel zorgvuldigheid in betrachten, want dat raakt ook aan heel veel andere belangrijke belangen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zitten we nog steeds in de eerste termijn. Mevrouw De Widt.

Marianne de Widt: Dan weet ik niet of ik mijn punt nu moet maken.

De voorzitter: Maakt u uw punt, dan kunnen we kijken wat we ermee gaan doen.

Marianne de Widt: Want ik had eigenlijk ook gevraagd, die prognoses liggen echt vele malen hoger dan wat er nu wordt ingevuld. En mijnheer Van Schie heeft wel gezegd met die regionale bedrijventerreinen gaan we een flinke stap voorwaarts doen, maar ik zit nog steeds met de puzzel of die prognoses eigenlijk wel kloppen.

De voorzitter: Dan zeg ik, dan had u die vraag even moeten stellen dat de heer Van Schie er is en ik vind het ook heel jammer dat hij weg moest. Ik vind eigenlijk het horen dat hij gewoon bij ons moet blijven. Misschien kunt u die eventjes schriftelijk stellen en dan komt er een beantwoording op, denk ik. Zullen we dat afspreken? Mijnheer Van Essen wil wel een poging wagen, maar goed. Gaat uw gang.

Huib van Essen: Misschien heel kort. Die prognoses, die zijn niet uit de lucht komen vallen. Dat zijn echt- Daar liggen echt onderzoeken onder. En we kijken bijvoorbeeld ook naar de leegstand van bedrijfsterreinen en die is gewoon onvoorstelbaar laag op dit moment in onze provincie. Dus dat die behoefte er is, voor mij bestaat daar niet zoveel twijfel over. Je ziet alleen dat er nog een verschil is tussen regio's in de mate waarin er locaties worden aangedragen. In de U16, dat heeft u ook kunnen zien in dit programma, zitten best veel nieuwe locaties en daar zaten in de vorige ronde ook best veel locaties. En in de andere twee regio's is dat echt wel een stuk lastiger en dat heeft voor een deel te maken ook met ruimtelijke beperkingen, maar het is ook wel, denk ik, een zaak aan gemeentes om geschikte locaties echt wel aan te dragen. Ik hoor eigenlijk uw oproep ook vooral als een aansporing om gemeenten daar ook toe aan te sporen.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan het tweede deel van de eerste termijn in en dat gaat over het andere onderdeel en dat is wonen. En daarvoor heb ik nog een hele korte introductie. Maandagavond heeft de commissie nog een memo ontvangen van de wethouder van de gemeente Houten over de aanmelding van Houten-Oost voor het PPWW en die dag heeft u ook een memo ontvangen van gedeputeerde Van Muilekom over de status van plancapaciteit voor woningbouw naar aanleiding van de infosessie. Beide memo's vindt u bij het agendapunt. We maken nu een rondje over wonen en dan in de tweede termijn wonen werken samen, discussie onderling. Ik denk dat dat de meest heldere lijn is. Bent u daarmee akkoord? Ik zie geen reactie. Prima. Niet helemaal? Ik heb gewoon een heel hoog verwachtingspatroon van u statenleden en daar gaan jullie gewoon invulling aan geven. Ik begin aan dezelfde zijde. De VVD, mijnheer Hossain.

Ronnie Hossain: Dank u wel, voorzitter. De VVD heeft in haar prioriteitenlijst het zo snel mogelijk oplossen van de woningcrisis en het bijna nijpende woningtekort met stip op één staan. We zijn op zich blij met een hoop plannen voor woningbouw, complimenten ook daarvoor, maar we zien ook nog wel ruimte voor verbetering, met name op het gebied van genoeg harde plancapaciteit, totaal inzicht in vaak moeilijk vergelijkbare plannen tussen gemeenten en flexibiliteit en het omgaan met binnenstedelijk versus buitenstedelijk. Concreet maken we ons allereerst enigszins zorgen over die 129 elkaar plancapaciteit, waarvan 79 procentpunten zachte plannen zijn. Dit terwijl in het verleden vaak 30 elkaar planuitval zich heeft voorgedaan. En dan lijkt het alsof je maar 1 elkaar tekortkomt maar dat is niet zo, want wanneer je 129 huizen bouwt en 3 op de 10 worden er niet gebouwd, dan heb je uiteindelijk 90 huizen gebouwd, want ook van die 29 elkaar overcapaciteit heb je weer 30 elkaar planuitval, waardoor je dat gat niet helemaal kunt invullen. Het antwoord op waarom we dus geen 142,8 elkaar programmeren, zoals in de technische beantwoording stond, namelijk dat is nou eenmaal de norm, zo doen ze het elders ook, dat vindt de VVD niet echt bevredigend. Wij zouden dus ook, maar misschien klopt dat dan niet helemaal met wat de voorzitter vroeg, maar we zouden richting het volgende kader PPD wel gesprek willen voeren ook met GS of we niet dan meer zouden moeten programmeren, zeker aangezien we jaar op jaar al die 10.000 woningen per jaar die we ambiëren niet halen.

Daarbij komt dat we niet alleen gehinderd worden door externe blokkades, maar ook onze eigen regels. Houten-Oost daarin als een mooi voorbeeld, dat blijkt een zeer kansrijke woningbouwlocatie op zeer korte fietsafstand van twee NS-stations, bij de voorzieningen van Houten en op een plek waar de grond ook goed beschikbaar is. Woningbouw lijkt hier goed uitvoerbaar en het lijkt erop alsof erg strenge toepassing van de ladder van duurzame verstedelijking, gecombineerd met het beeld dat die 190 elkaar die we nu hebben wel voldoende is, nu dat blokkeren. De VVD ziet natuurlijk wel waarde in duurzame verstedelijking, maar er is ook behoefte aan andere typen woningen en wij willen voor de diversiteit aan behoefte bouwen. En wij zien dat in het licht van mobiliteit, die ook natuurlijk samenhangt met plannen voor bedrijfsterreinen, woningbouw in De Geer III, dat het een bredere afweging is, maar wat ons betreft moeten we dus ook hierop doorpakken. In de beantwoording van de technische vragen wordt een mogelijk gebiedsonderzoek genoemd door gedeputeerde staten. Kan gedeputeerde staten toezeggen dat dit gebiedsonderzoek ook daadwerkelijk samen met de gemeente zo snel mogelijk met urgentie wordt gestart, zodat wij hopelijk bij een volgend PPWW Houten-Oost op de lijst kunnen aantreffen? Is de eerste vraag.

Een andere vraag, misschien technisch maar dan hoor ik dat vanzelf wel, is dat we ook afgelopen week in de media hebben vernomen dat de wethouder van Wijk eigenlijk zegt, wij kunnen niet door met onze woningbouwplannen hier, omdat er onzekerheid is over de toekomst van de spreidingswet en we dan niet weten of we van de provincie nog die woningen mogen bouwen die nu zijn toegezegd. Dus de vraag is eigenlijk, kunnen wij daar met ze in redelijkheid over praten, zodat zij niet door overmacht slachtoffer zouden zijn van een dure grondaankoop en die woningbouwplannen dus niet in het niet vallen? Want dat zouden wij eeuwig zonde vinden. Bedankt mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Van de fractie van volt, wie kan ik het woord geven? Mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Dank voorzitter. Ook wij vragen ons net als de VVD af of we die geplande aantallen nou wel echt gaan halen. Ik zal dat verder niet hier herhalen. We maken ons ook zorgen over de netcongestie, die net al even bij

werken ook aan de orde kwam, en wij zijn benieuwd of die woningen nou daadwerkelijk betaalbaar zullen zijn bij oplevering, gezien de ontwikkelingen in de markt. Verder zullen wij met interesse die ontwikkelingen rondom Houten blijven volgen en we vinden het een heel goed idee dat deze grensoverstijgend wordt aangepakt met de omliggende gemeentes.

De voorzitter: Dank u wel. ChristenUnie, Kennedy-Doornbos.

Simone Kennedy-Doornbos: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons wel aan bij de opmerkingen van Volt. Daarnaast moet ik zeggen dat ik het wel een beetje wennen vind om de digitale versie in de DSO goed te kunnen lezen en te downloaden en dergelijke. Dus ik heb niet het gevoel dat ik alle documenten zo doorgespit heb als ik normaal gesproken zou doen, maar dat is misschien wel bij een volgende keer, dat je er gewoon even aan moet wennen. En daarnaast denk ik met woningen inderdaad, we mogen hopen dat al die aantallen gerealiseerd gaan worden en dat ze ook betaalbaar zijn, maar in elk geval merk je hier toch wel de resultaten van de versnellingstafels en het goede overleg dat we hebben met de gemeente, vooral als je het vergelijkt met de uitbreiding van de bedrijventerreinen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hoek.

Mieke Hoek: Dank u, voorzitter. Nu omgedraaid dus, nu de W van wonen. Maar het heeft wel met hetzelfde te maken. Waar 50PLUS erg benieuwd naar is, is namelijk of er een lijst is, of om op te vragen, anders doe ik dat wel met een vraag, van de gebouwen, de bedrijven die met subsidie van de provincie uitgeplaatst zijn. Dus dan heb ik het over knel zittende bedrijven en als ze dan weg zouden gaan, dat daar dan woningen gebouwd zouden kunnen worden. Het is ook vaak zo, vaak in de kleinere kernen, ik heb het niet over Utrecht of Amersfoort maar de kleine dorpen, waar ooit in het verleden in de schuurtjes iets is begonnen en uiteindelijk toch een soort bedrijf is geworden, waar met aan- en afvoer, met bijgebouwen, waardoor ook gigantische vrachtauto's door die kleine dorpen heen gaan. En die vrachtauto's die worden ook steeds groter, groter, groter en die rijden daar nu nog steeds. Waar ik het over had zojuist, dat is dan datzelfde bedrijventerrein, wat wel leeg staat, bedrijf zit er niet meer in, maar er zit wel wat anders in, wat die aan- en afvoer heel erg moeilijk is omdat het schade toebrengt aan de woningen waar ze in dat kleine kern langsgaan. Dus dat is een heel pakket eigenlijk en ik weet niet hoe ik dat verder moet zeggen, maar hoe krijgen we daar vanuit de provincie grip op om de gemeente te helpen om het op te lossen? Dat is mijn vraag dus uiteindelijk.

De voorzitter: Dank u wel. U mag uw microfoon uitdoen. Dan ga ik even verder. Mijnheer Daniels, PVV.

Reindert Daniels: Dank u wel. Waarom heeft de provincie tot nu toe steeds vastgehouden aan het beperken van de woningbouw bij De Geer III tot vijfhonderddertig woningen, terwijl er een grote behoefte is bij gemeente en provincie voor de bouw van negenhonderd tot duizend, die er in principe mogelijk zouden zijn? En kunt u de motivatie van die keuze vergelijken met de keuze bijvoorbeeld om dan wel 1200 woningen bij Bunnik Odijk bij Kersenweide dan toe te staan? Ik ben benieuwd hoe die afwegingen zich verhouden tot de grote woningnood.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Vuuren.

Kees van Vuuren: Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd, maar ik wil namens BBB nog een aantal punten van zorg onder de aandacht brengen. Eerste punt gaat over de- We hebben op basis van onze technische vragen geconstateerd dat er bij de provincie geen overzicht is over welke functies nou verloren gaan, in ieder geval niet waar dat gaat om bijvoorbeeld landbouwgrond of recreatiegebied, en dat terwijl er wel een breed aangenomen motie is door PS dat de provincie Utrecht landbouwgrond moet gaan beschermen. En het verbaast ons dus dat er bij de uitwerking van het PPWW dat nog niet is meegenomen. Hoe anders is dat voor het Natuurnetwerk Nederland? Daarvan weet de provincie precies waar dat speelt en dat daar dus ook strikte kaders voor zijn, waar dus de gebieden op slot worden gezet. We hebben het net ook al besproken als het gaat om Rhenen. Wij hebben soms ook de indruk dat het de gemeente niet altijd lukt om er doorheen te komen bij de provincie en onze vraag is dan ook hoe we dat kunnen doorbreken. We hebben in onze technische vragen ook gevraagd om welke locaties dit gaat, maar daar kan geen openheid over worden gegeven. Er zijn een aantal locaties waar dat wel bij kan en onze vraag is hoe het college daar nu mee omgaat. En we begrijpen dat de heer Van Schie, als het gaat om werken, nu intensief in contact is of gaat met de gemeente waar dat relevant is en onze vraag is of het college dat ook voor wonen doet. Voorzitter, het is al gezegd, het woningtekort is nijpend. Dit programma stelt dat er in 2030 ruim 71.000 woningen kunnen worden gerealiseerd, maar daar blijven grote onzekerheden bestaan. Vooral de betaalbaarheid en duurzaamheidseisen zorgen ervoor dat veel plannen vertraging oplopen of financieel niet haalbaar blijken. BBB steunt de ambitie om voldoende woningen te realiseren, maar plaatst kritische kanttekeningen bij de haalbaarheid van de gestelde eisen. En hoe zorgen wij ervoor dat woningen niet alleen worden gepland, maar ook daadwerkelijk worden gebouwd? En hoe voorkomen we dat hoge duurzaamheidseisen, netcongestie en regelgeving woningbouw onbetaalbaar maken en we onze doelen dus niet halen? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Vuuren. Wie kan ik het woord geven? Mevrouw De Jong.

Marijke de Jong: Dank u wel, voorzitter. Allereerst even de complimenten over de stukken, ik heb ze met veel plezier gelezen en ik heb ze gelezen op het provinciaal blad, want daar is een pdf. Ik wil hier nog eens even constateren dat er in principe voldoende plancapaciteit is, want ook dat wordt nog weleens in twijfel getrokken en dat het dus allemaal gaat over gaan we die locaties ook realiseren. GS licht in die brief de oorzaken van vertragingen in de realisatie toe, maar onze vraag blijft, wat kunnen wij verder nog doen om die plannen in opwaartse richting, richting harde plancapaciteit te krijgen? Vorige week hadden we het evaluatieonderzoek programma versnelling woningbouw en daaruit bleek dat er in de plannen tot 2030 23 elkaar sociale woning bij zit en 42 elkaar betaalbaar, terwijl dat dertig en zesenzestig moet zijn. Op bladzijde 15 staat dat die percentages vastgelegd worden in die nieuwe wet, maar deze staten hebben ook uitgesproken dat zij twee derde betaalbaar en 30 elkaar sociale woonbouw willen. Hoe zit het nou met dat comply or explain en hoe loopt dat gesprek met de gemeente?

Ook wij zijn benieuwd naar het integrale, begrijp ik, onderzoek naar Houten-Oost of naar het Kromme Rijn gebied. Kan de gedeputeerde aangeven wat de bedoeling is en wat de planning is? En wie er in de lead is, want dat vind ik ook nog belangrijk. Hoeveel zicht heeft de provincie op mogelijkheden van gemeenten om binnenstedelijk te bouwen? Zij kunnen dingen aandragen, maar gaan wij eigenlijk actief op zoek, met gemeentes rondkijken? Ik heb ook nog een

specifieke vraag en die gaat over het Praten met de Staten van vorige week. Want daar kwam een groep bewoners inspreken en was tegen de uitbreiding Zuidwijk, die ook in de stukken staat, buiten de rode contour, omdat zij van mening zijn dat het ook in De Geer zou kunnen. Zou de gedeputeerde misschien nu iets korts kunnen zeggen wat daar de achtergrond van is? En dat raakt aan die vraag in hoeverre hebben wij nou eigenlijk zicht op wat gemeentes aanleveren aan mogelijkheden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw de Jong. Mijnheer Draisma, CDA.

Arjen Draisma: Dank u wel, voorzitter. We hebben als CDA ook een aantal vragen. De eerste is, in het overzicht van de woningbouwlocaties staan ook een aantal vitaliteitslocaties opgenomen en volgens mij was de afspraak dat die gewoon ontwikkeld kunnen worden buiten het programma om en dan zou het ook sneller kunnen zijn. Nu staan er wel een aantal in. Wat is daarvan de reden en is dat ook wel handig om ze hierin te zetten? Het verbaast ons in ieder geval. Dan zien we dat, op zich helemaal prima, de uitvoering van de locaties, maar we zien wel dat bij veel locaties toch ook wel wat bomen sneuvelen en groen sneuvelt. Let de provincie ook wel, ook bij die kleinere locatie, op Groen Groeit Mee en de invulling daarvan in de uitvoering? Een ander punt is bij Zuidwijk, Wijk bij Duurstede, daar zien we dat die locatie in de risico contouren ligt van de scheepvaart. Het Amsterdam-Rijnkanaal, Lek, daar varen schepen, tankers met gevaarlijke stoffen en dergelijke. Is daar wel voldoende naar gekeken? En meer een algemene vraag, maar dat is meer voor de herhaling, maar dat vinden wij wel belangrijk als fractie. We willen ook graag naar wat meer kwalitatieve invulling, dus ook naar zo'n programma meer met doelgroepen. Dus in volgende uitvoeringsrapportages zouden we daar ook wel graag wat beter over worden geïnformeerd. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Draisma. Mevrouw De Widt.

Marianne de Widt: Dank u wel. Ik wilde beginnen met complimenten voor het DSO, want op wat taalfoutjes na vond ik het eigenlijk prima toegankelijk, hartstikke duidelijk en voor mij werkte het heel goed. Mijn zorgen zaten vooral op het proces, daar heb ik wat technische vragen over gesteld en daar heb ik goed antwoord op gekregen. Dat we de aantallen woningen niet halen die we zouden willen, dat heeft in mijn beeld meerdere oorzaken die eigenlijk vooral buiten de provincie liggen. Wat we eraan kunnen doen, dat doen we wel en daar moeten we vooral mee doorgaan. We hebben verschillende lijntjes daarop lopen en daar ben ik tevreden over en de werkwijze voor het programmeren werkt wat ons betreft ook. Ik heb verder geen vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Nou wat een positieve bijdrage mevrouw De Widt. Mijnheer Adriani.

Hans Adriani: Dank voorzitter. Ik begin ook maar positief, want dit is nu de derde keer dat we dit zo gedaan hebben. Volgens mij begint het een behoorlijk ingesleten proces te worden, waar iedereen ook zijn weg in weet te vinden en wat voor 95 elkaar ook tot consensus leidt over wat erin komt te staan en over die laatste 5 elkaar hebben we het dan hier. Dat is ook mooi. Dank voor het overzicht over hoe dat nou zit met harde en zachte plancapaciteit, maar wel meteen ook de grootste punt van zorg. Net aan een derde is harde plancapaciteit van de totale programmering. Het is nog zo'n viereneenhalf jaar totdat we kunnen zeggen het is niet meer voor 2030. Een planprocedure met de Raad van State duurt twee, tweeënhalf jaar, dus dan heb je nog ongeveer twee, tweeënhalf jaar over om te bouwen. Als we 70

elkaar van deze productie in de laatste twee jaar moeten gaan bouwen, dan denk ik dat er ook een arbeidsmarktprobleem is. Dus wat kunnen we nou doen? Wat kunnen we ook misschien qua menskracht doen, om te zorgen dat die zachte plancapaciteit haastje-repje omgezet wordt in harde plancapaciteit, zodat we daarmee aan de gang gaan? Tweede punt, betaalbaarheid, is ook al door een aantal andere aangeroerd. Zit nog niet met twee derde betaalbaar in de cijfers. De vorige minister van volkshuisvesting heeft in 2022 gezegd alles wat vanaf 2025 gebouwd wordt, moet aan die twee derde betaalbaarheid voldoen.

Dat heeft de provincie ook overgenomen in de woondeal. Het is 2025, dus dat betekent dat alle woningen die vanaf deze maand in de aanbouw gaan daaraan moeten voldoen. Is dat nu ook zo en hoe kunnen we daar nog op bijsturen als dat niet zo is? Dan even inzoomend op een tweetal locaties. De eerste, ook al een paar keer genoemd, inspreken werkt echt, dat gaat over Zuidwijk in Wijk bij Duurstede. Ik heb daar een iets andere vraag over, namelijk dat in het PPWW bij de beschrijving een zinnetje staat dat de huisvesting van asielzoekers randvoorwaardelijk is voor de programmering van de locatie. En die zin die verraste mij wat omdat ik dacht dat we ons als provincie vooral over rood en groen druk maakte, maar niet zo heel erg over de exacte programmering op plotniveau, misschien wel op programmaniveau, maar niet op plot niveau. Dus wat is de achtergrond van dat zinnetje en hoe verhoudt zich dat tot een ander verhaal wat ik hoorde dat inmiddels het gesprek loopt, ook met Wijk bij Duurstede, of asielzoekers en statushouders niet uitgeruild kunnen worden? En dan zouden er misschien wel statushouders kunnen wonen, maar dan heb je het, totdat minister Keijzer met de wet komt, heb je het gewoon over wonen.

Graag iets meer duiding daarop. Houten-Oost toch ook maar even, wij zullen die gebiedsverkenning of -onderzoek met belangstelling volgen, maar ik zou ook wel richting de VVD willen zeggen, als je gewoon niet wil, de duurzame verstedelijking, dan hoort daar niet de beloning bij dat je dan maar lekker in het weiland mag gaan bouwen. Die opmerking zou ik er toch ook wel bij willen maken.

De voorzitter: Interruptie van de heer Hossain.

Ronnie Hossain: Ik had net ook een interruptie, maar ik dacht dat was voor de tweede termijn, maar nu voel ik toch wel de behoefte te reageren, voorzitter. Wij, dat heb ik heb ook aangegeven, zien zeker waarde in duurzame verstedelijking en ook zorgvuldige verstedelijking, maar wat ons betreft is het een richtlijn en geen korset en voelt het soms als dat laatste. We zien ook dat nu in Den Haag daar het gesprek over wordt gevoerd en ik denk dat het ook goed is dat we daar open gesprek over voeren, want volgens mij biedt Houten ook heel veel plannen binnenstedelijk en moeten die in hun integraliteit bekeken worden, voorzitter. Dus ik hoop dat de heer Adriani ons niet wil misrepresenteren.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Adriani.

Hans Adriani: We kijken daar anders naar, voorzitter, want er ligt natuurlijk een prachtig document waaruit blijkt dat er in Houten, en dan sluit ik me aan bij mevrouw De Jong, hoeveel zicht hebben wij daarop, dat er in Houten binnenstedelijk veel meer kan dan ze nu doen. Ze zeggen alleen, we willen het niet. En dan is de vraag of je dat moet belonen.

De voorzitter: Mijnheer Adriani, u heeft een interruptie van mevrouw De Widt. Excuses, mevrouw De Widt heeft een interruptie op de heer Hossain.

Marianne de Widt: Ik wilde graag ook nog op zijn opmerking reageren, want ik heb minister Keijzer horen zeggen dat ze de ladder voor duurzame verstedelijking weg wil gooien. Dat staat dan in een voorstel waar nog helemaal geen besluit over genomen is, dus voorlopig zie ik dat nog niet gebeuren, maar wij gaan in onze provincie natuurlijk ook nog steeds zelf wel over hoe hier de ruimte gebruikt wordt. Dus wat mij betreft gaat het veel te snel, wat de VVD hier nu voorstelt.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Hossain.

Ronnie Hossain: Nogmaals, er worden nu een beetje voorzitters in schoenen geschoven, want wij stellen niet voor om hem weg te gooien, we stellen wel voor dat het ook een blokkade kan zijn. Dat we daar het gesprek over moeten voeren, hoe we dat precies willen invullen. Dus die principes, want er zit heel veel waarde in, dat hoeft ik jullie niet uit te leggen, waarom dat ook voor een goed leefbare, gezonde omgeving van waarde is, dat onderschrijven wij. Maar op het moment dat wij zien dat goede plannen die buiten stedelijk gebied vallen daardoor geblokkeerd worden, dan gaan wij wel achter onze oren krabben. En dat is het constructieve gesprek dat wij daarover hopen te voeren, want wat ons betreft is de woningcrisis zo groot dat het en, en, en is, en buitenstedelijk, en zo veel mogelijk binnenstedelijk en straatje erbij. Dus dat is ons standpunt, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik wil hem voor de rest even parkeren naar de tweede termijn, want dit is een heel interessant gesprek. Adriani, heeft u nog een verdere aanvulling? Ja, gaat uw gang.

Dank voorzitter. Laatste punt. De statenbrief sluit af met de opmerking wij gaan werken aan de kaderstelling voor de volgende ronde, maar wij zien geen aanleiding om een aanpassing in het kader aan te brengen. Ik zou drie punten willen meegeven die wat mij betreft wel een plek in het nieuwe kader verdienen. Dat is ten eerste, de heer Draisma had het daar ook al over, een wat sterkere sturing op doelgroep en dan met name op het vraagstuk wonen met zorg, aandachtsgroepen en ouderen. Als tweede zou ik graag ook inzicht willen in de netto toevoeging, dus ook wat er gesloopt wordt. Want we sturen nu op de bruto toevoeging, maar rekenen wel al die woningen toe aan het verminderen van het woningtekort. Dus eigenlijk houden we onszelf een beetje voor de gek. En als derde punt zou ik ook graag inzicht hebben in de overige toevoegingen, bijvoorbeeld door splitsing van woningen, zodat we ook weten wat er op die manier op de woningmarkt gebeurt. Als die drie dingen een plekje in dit nieuwe kader kunnen krijgen, zouden wij dat heel fijn vinden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Adriani. Mijnheer Van den Dikkenberg, wilt u het woord?

Bertrick van den Dikkenberg: Ja voorzitter, als u mij dat toestaat, dan hoop ik ook het woord te voeren. Het ontwerp PPWW. Het was inderdaad wel even zoeken, maar het is te lezen digitaal. Dus dat gaat goed. Procesmatig is er wel een kanttekening te zetten bij dit proces en terecht dat GS daarin ook aangeeft, in de beantwoording, het stuk was eigenlijk net even te laat klaar om het helemaal zorgvuldig af te maken in de bestuurlijke overleggen en dergelijke. Maar in het stuk zelf vallen best wel een paar dingen op. Als we het kader meegeven als staten, waarin we uitgaan van

30 elkaar overprogrammeren, en ik zie bijvoorbeeld in FoodValley 7 elkaar en 23 elkaar in regio Amersfoort, overprogrammeren, dan gaan we de getallen niet halen die we elk jaar weer beloven. En dat bewijst ook onze jaarrekening jaar op jaar op jaar op jaar, dat we niet halen wat we van plan zijn. Want een groter deel van de woningbouwprojecten die haalt het niet of die halen de jaren van oplevering niet en dus halen wij onze richtgetallen ook niet. En dat bewijst ook de rekensom van de heer Hossain, die we bij het kader ook al geopperd hebben, van we programmeren eigenlijk te laag, waarmee we dus het tekort niet inlopen en het tekort eigenlijk vergroten. Is dit ontwerp PPWW dan een antwoord op de woningvraag die de samenleving heeft? En hoe kan GS dit oplossen? Bijvoorbeeld door het initiëren, dan wel welwillend meedraaien, in gebiedsstudies die in de verschillende regio's ook gevoerd moeten gaan worden, gevoerd willen gaan worden door gemeenten. Staan we daar open voor? En wat ons betreft wel, staan we daar maximaal open voor, om te kijken wat gebieden kunnen bieden.

Daarnaast is maatwerk en regelgeving op een aantal plekken echt nodig en dat zie je ook nu terug in het PPWW. Als je de kaart bijvoorbeeld ziet van de gemeente Utrechtse Heuvelrug met uitbreidingslocaties en dergelijke en de plannen daar, dan valt het behoorlijk tegen wat gebouwd wordt, gebouwd kan worden. Ook logisch, want door de ligging, net als Rhenen, in natuur, is het ook best lastig om daar te bouwen. Maar goed, we hebben wel maatschappelijke opgaven. We hebben ook te bouwen voor gemeenschappen, vitale gemeenschappen. Je ziet dat vergrijzing behoorlijk toeslaat soms. Hoe wordt die zachte kant meegewogen? En dat is in het PPWW wellicht lastig uit te drukken om dat daarin, gewoon in de kaders, maar ik zou hem wel mee willen geven in de kaderstelling, ook in aanleiding naar wat de PvdA net zei, de heer Adriani, van volgens mij zijn er wel wijzigingen mogelijk, laten we namelijk de zachte kant van de gemeenschappen ook nadrukkelijk meewegen in de programmering, dus niet alleen de harde cijfers leidend laten zijn.

We sluiten ons graag aan bij de opmerkingen die de heer Hossain maakte over Houten-Oost. Volgens mij is het heel waardevol om daar de gebiedsstudie te starten hoe woningbouw ook buiten de kom een plaats kan krijgen in dat gebied, juist omdat dat gebied ook midden in een verbouwfase gaat en dat we daar win-win kunnen maken met Groen Groeit Mee et cetera, waar de plannen voor gemaakt worden. Een terechte opmerking daarnaast van de Partij van de Arbeid over de rol van de invulling van woningbouw in relatie tot de bouw in Wijk bij Duurstede. Opmerkelijk dat we dat daaraan verbinden. Het voelt haast voorwaardelijk, van als je dat doet dan krijg je dat. Ik zal de tip niet geven, maar dat zou u met betaalbaarheid dan ook kunnen doen en doelgroepen en dergelijke, maar dat is natuurlijk wel een gekke invulling van de provinciale rol. Wat ons betreft gaan we inderdaad over puur de ruimtelijke rol. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Dikkenberg. De heer Schipper, gaat uw gang.

Tim Schipper: Dank u wel. Ik wil me om te beginnen graag aansluiten bij de complimenten voor het overzicht van de locaties die in beeld zijn voor de programmering. Ik vind het echt overzichtelijk en goed opgeschreven, maar natuurlijk wel met op een gegeven moment de vele mitsen en maren als het gaat om de realiseerbaarheid, de randvoorwaarden, ga ze niet allemaal noemen. Ook dank voor de memo over de plancapaciteit en meteen ook wel zorgelijk, voorzitter, dat ruim een merendeel van de plannen nog zacht is. Dat is door anderen ook al genoemd. Zeker als die mitsen en maren niet weggenomen kunnen worden. En daar komt nog even bij, de voorgenomen megabezuiniging op het openbaar vervoer van het kabinet, waar diverse steden deze week nog de noodklok over luidden, en die de

ontwikkeling van nieuwe woongebieden echt in de weg gaat staan. Verder wil ik me aansluiten bij de opmerking van de heer Adriani over die netto toevoeging. Wat gaat er af en toe in sloop? Ik heb dat al eerder aangekaart in dit verband. Ik zou dat graag in beeld hebben.

Dan, voorzitter, wij hebben in april 2024 tegen het kader PPWW gestemd vanwege het gebrek aan garanties over de uitvoering van onze motie Echte sociale huur uit 2022. Gedeputeerde kan niet afdwingen dat de markt wordt weggehouden van de bouw en exploitatie van sociale huur. Ik noemde destijds het voorbeeld Ruimtekwartier in Stichtse vecht en dat is het ultieme voorbeeld van het marktdenken in de volkshuisvesting en dat zijn wat SP betreft onverenigbare grootheden. Van de week krijg ik uit Ronde Venen ook nog een signaal dat het aandeel sociale huur daar stagneert vanwege het rendementsdenken bij de gemeente en de particuliere ontwikkelaar. Wonen zonder winst, dat is de titel van de campagne die de SP deze week is gestart. Kern daarvan is het inperken van de macht van de markt op de realisatie van echt betaalbare woningen. Het is wat ons betreft de hoogste tijd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Schipper. Wie kan ik als eerste het woord geven voor de beantwoording? Mijnheer van Essen, gaat uw gang.

Huib van Essen: Dank voorzitter en dank ook voor de vragen en ook voor de complimenten. En dat het in het DSO even wennen is om het daarin te lezen, herken ik en dank voor de suggestie van mevrouw De Jong dat het ook als pdf te vinden is. Misschien eventjes een hoe gaan we de beantwoording doen. Collega Van Muilekom, die zal ingaan wat meer op de planmonitor, hoe die wordt ingevuld op hoe kunnen we zorgen voor meer harde plannen, betaalbaarheid, kwalitatieve kanten en ook op de locatie Zuidwijk. Ik zal de meeste andere vragen voor mijn rekening nemen. Even beginnend met de VVD, die kwam ook van een aantal andere fracties terug. Moet je niet meer plannen aan de voorkant daarin gaan stoppen? Het belangrijkste is natuurlijk uitharden van plannen. Het is niet zo, als je meer zachte plannen hebt, dat je dan ook meer harde plannen krijgt. Dus de kunst is vooral, hoe kom je tot meer harde plannen? Daar zal collega Van Muilekom ook op ingaan. En daar zijn, en dat vraagt de SGP ook, wel verschillen tussen regio's.

En je ziet dat met name FoodValley, en in iets mindere mate Amersfoort, daar echt ook behoefte is aan nieuwe plannen. En dat is ook waarom wij ook de gemeentes en ook samen met de regio, ook uitdagen om bijvoorbeeld bij de Nieuwe Meent en Veenendaal De Klomp die plannen verder te gaan concretiseren. En dat is best hard werken af en toe, maar collega Van Muilekom en ikzelf zetten ons daar toch stevig voor in om de betreffende gemeentes wel in de stand te krijgen van er moeten op geen gegeven moment plannen verder geconcretiseerd gaan worden. Bijvoorbeeld in de regio Amersfoort, er loopt natuurlijk nu ook in U-ned verband, ook een gebiedsonderzoek om te kijken hoe kunnen we op de langere termijn ook tot voldoende plannen komen? Ook waar hebben we randvoorwaarden nodig vanuit het Rijk? Om te zorgen dat die pijlpijn goed gevuld krijgt. Dus zeer herkenbaar die oproep van dat er in die regio's wat extra nodig is en daar zetten we ons ook voor in. Dan Houten-Oost. Veel fracties vragen daarnaar en we hebben natuurlijk basisprincipe voor verstedelijking als uitgangspunt. We hebben met de gemeente Houten vorig jaar ook afgesproken laten we nou eerst eens even kijken wat deze ronde oplevert. En we hebben vorige week, collega Van Muilekom en ikzelf, een goed gesprek gehad met twee wethouders in Houten.

Daar hebben we eigenlijk inderdaad afgesproken om een onderzoek te starten om tot een gebiedsvisie te komen, maar niet alleen over Houten-Oost, maar ook gewoon breder over het Kromme Rijn gebied. Waarom? We hadden het net over het blokje werken, daar kwamen bijvoorbeeld ook regionale bedrijventerreinen of andere bedrijventerreinen aan de orde. Er zijn ook wel ideeën voor een bedrijventerrein in bijvoorbeeld Bunnik-Zuid, dat is ook Kromme Rijn gebied. Er zijn ook allerlei andere ruimtelijke plannen en ontwikkelingen in het Kromme Rijn gebied en je kan het een niet los zien van het ander. Dus wat wij eigenlijk de gemeente hebben voorgesteld, laten we, gezamenlijk ook met omliggende gemeenten, komen tot een integrale gebiedsvisie over het Kromme Rijn gebied, waar het dus niet alleen gaat over wonen, maar ook over werken en ook over andere opgaven, ook op het gebied van groen, energie, recreatie et cetera. Om op basis daarvan in samenhang te kunnen kijken naar wat is wijsheid. Dat traject willen we samen met de gemeentes gaan starten en de bedoeling is wel dat we echt dit voorjaar ook daarmee aan de slag gaan, dat het echt van start gaat. Ik zie een interruptie, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Interruptie van de heer Hossain.

Ronnie Hossain: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Fijn dat GS dat zo voortvarend oppakt, dat ze daar eigenlijk al mee zijn begonnen. In april oppakken klinkt mooi, maar wanneer gaat het op tijd zijn? Hoelang gaat dat duren? Kunnen we pas iets over Houten-Oost zeggen als we alles over de hele regio kunnen zeggen, of kunnen we al eerder tussenuitkomsten krijgen van bijvoorbeeld dit kan wel of dit kan niet vanuit hoe het zich nu aftekent? Het zou zonde zijn als we pas in 2030 hier duidelijkheid over hebben, het liefst volgende PPWW al.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Hossain. Mevrouw de Jong had, zag ik, ook een interruptie.

Marianne de Widt: Nou, ik heb eigenlijk een interruptie die hierbij aansluit en dat is of de gedeputeerde dan ook aan wil geven hoe het staat met het binnenstedelijk bouw in Houten en of hij weleens overwogen heeft om een notitie, zoals deze van wethouder Ruitenbeek, te sturen naar de raadscommissie van Houten met de mededeling dat zij prioriteit geven aan binnenstedelijk bouwen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Jong. Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Misschien even beginnen met de vraag van de heer Hossain als het gaat om die planning. Kijk, we gaan dat proces nu starten met de gemeentes. Ik wil daar ook niet op vooruitlopen. En het zijn echt heel veel opgaven die hier samenkomen, we moeten daar een voortvarend proces op zetten, maar of dat nou bij het volgende programma Wonen en Werken- We hebben een vrij korte cyclus nu met elkaar afgesproken van anderhalf jaar, dus of we dan al een ei gelegd hebben, daar kan ik u echt op dit moment geen antwoord op geven. Dat weet ik niet. Het gaat volgens mij wel echt gewoon om een zorgvuldige afweging, is ook niet te klein bier wat de gemeente Houten daar voorzien heeft. Ook een eventueel iets aan de zuidkant van de A12 bij Bunnik is echt impactvol. En nogmaals, er spelen ook heel veel andere opgaven in het gebied, dus laten we daar ook dat echt zorgvuldig doen. We gaan daar nu mee van start en wanneer dat precies tot resultaat leidt, laten we dat ook met de gemeente eventjes goed afstemmen. Mevrouw De Jong, terecht dat ze aangeeft hoe gaat het met binnenstedelijk? Ook dat hebben we nadrukkelijk in gesprekken met Houten steeds benadrukt. Ik ben blij om te zien dat de gemeente dat nu ook echt wel voortvarend aan

het oppakken is. Centrum, Molenzoom, de Koppeling, daar worden nu ook echt plannen voor uitgewerkt. Dat gaat om 2000, 2500 woningen.

Wellicht dat er nog wel meer mogelijk zou zijn, hebben wij ook al aangegeven bij de gemeente Houten, maar die plannen worden nu wel echt concreet opgepakt. We hebben ook aangegeven dat wij natuurlijk ook vanuit programma versnelling woningbouw waar mogelijk ondersteuning kunnen bieden. Daar liggen gewoon nu kansen, dus sporen we de gemeente Houten ook absoluut aan om die nu concreet te maken en te gaan verzilveren en parallel kunnen we dan deze gebiedsvisie voor het Kromme Rijn gebied gaan uitwerken. Dat is hoe we erin zitten. Dat wat betreft Houten, dan waren er nog een aantal andere vragen, zorgen van Volt over netcongestie. Zeer herkenbaar. Is niet voor niks dat wij ons ook vol inzetten ook voor versnelde uitbreiding van hoogspanningsstations. Ook dat brengt natuurlijk reacties teweeg, want dat is niet iets waar iedereen op zit te wachten, maar wel heel erg hard nodig. Even kijken, 50PLUS die vroeg ook grip of vrachtauto's door centra en zo. Dat raakt natuurlijk een beetje ook aan waar we het vandaag over hebben, maar daar hebben ook gemeentes wel een hele primaire en hele belangrijke rol in. PVV vroeg ook De Geer III, waarom is dat beperkt tot die vijfhonderd woningen? Dat heeft echt te maken met die drukte op de N229. En natuurlijk heeft dat ook te maken met Kersenweide. U heeft ons ook herhaaldelijk opgeroepen destijds van beweeg mee met Kersenweide, ga naar die 1200 woningen, zorg dat dat plan verder kan. Dat hebben we ook gedaan. Dat heeft wel consequenties, ook voor de drukte op die weg.

Dus om nu even te zeggen van meer dan vijfhonderd, dat is echt wel heel spannend als het gaat om of die weg dat aankan. Sterker nog, onze mobiliteitsdeskundigen tot nu toe hebben steeds de inschatting dat dat niet kan. Wij gaan ook binnenkort daar wel weer verder over in gesprek met de gemeente Wijk bij Duurstede. Gelukkig zijn daar ook nog wel de nodige binnenstedelijke plannen, maar die gesprekken gaan steeds zeker komen. Dat is de reden waarom die cap er echt op zit op 500 woningen, capaciteit van de provinciale weg.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen, u heeft een interruptie van mevrouw Blekxtoon en mevrouw Hoek. Eerst mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Dank voorzitter. Het gaat nu even over die N-weg. Dan is mijn vraag of bij Houten-Oost, bij die gebiedsvisie, die ontwikkeling daar, wordt daar ook mobiliteit meegenomen? Want die miste ik net wel in het rijtje, dus even een checkvraag.

Huib van Essen: Ja.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen, u had het woord helemaal niet. Mevrouw Hoek, die had ook nog een interruptie.

Mieke Hoek: Ja, heel kort, voorzitter. Ik hoor de gedeputeerde zojuist zeggen over het vrachtverkeer en dergelijke. Daar heeft de gemeente wel een grote rol in, dat is wel zo, maar eigenlijk zou de gemeente en de provincie daar hier samen in op moeten kunnen trekken. Omdat het een met de provincie te maken heeft en het ander met de gemeente. Zo'n bedrijf wat dan wel weg is, maar niet de last daardoor verdwijnt, omdat ze het verhuren et cetera. Dus hoe pakken we dat- Hoe kunnen we dat samenbrengen? Heeft u nu een idee? Ik kan het wel bij de gemeente brengen bij wijze van spreken, of men kan het bij de gemeente brengen. Welke route ziet u voor zich om het op te lossen?

De voorzitter: Mijnheer Daniels, u heeft ook nog een interruptie. Gaat uw gang.

Reindert Daniels: Ja, nog even die vraag van mij eerder. Ik vroeg me dan ook een beetje af hoe de afweging dan zit. Want dan wordt er bij Odijk Bunnik wel dus die volle 1200 woningen gegund en dan bij Wijk bij Duurstede niet die 1000 woningen. Dus waarom, terwijl ze allebei impact hebben op die wegen daar. Waarom die afweging dan?

De voorzitter: Hele specifieke vraag. Mijnheer Van Essen, u heeft het woord.

Huib van Essen: Dank, voorzitter. Excuus dat ik het er net daar even doorheen banjerde. Naar mevrouw Hoek, als het gaat om nieuwe woningbouwlocaties, en dat is natuurlijk een onderwerp wat vandaag voorligt, dan wordt daar integraal naar gekeken. Wat is het effect op alle provinciale belangen die je nu maar kunt verzinnen, waaronder ook mobiliteit, dus daar worden dit soort zaken ook echt bij meegenomen. Dat is ook meteen misschien een antwoord op de vraag van de SGP. Hoe werd er naar die zachtere kant gekeken? Er vindt echt een integrale beoordeling plaats, dus ook dit soort aspecten, verkeersveiligheid, kunnen daar een plek in krijgen. Tegen de heer Daniels, voor beide locaties, zowel voor Wijk bij Duurstede als bij Kersenweide, hebben afgelopen jaren een ophoging plaatsgevonden. De Kersenweide was inderdaad 860, geloof ik, opgehoogd tot 1200 en Wijk is eerder al van 250 ongeveer naar 500 opgehoogd. Bij beide hebben al een ophoging plaatsgehad. De rek lijkt er nu wel erg uit op de ruimte op die provinciale weg, mobiliteitsmensen worden hier al buitengewoon zenuwachtig over. Maar goed, we gaan het gesprek met Wijk er ook nog over aan. Dan kom ik nog op de vraag van de BBB, wat voor een gronden gaan er eigenlijk verloren met plannen?

Wij kijken natuurlijk naar wat er nu in ons huidige beleid zit, dus dat is waar plannen aan worden getoetst. U zegt bescherming van landbouwgrond, dat is een motie over ingediend. Dat is natuurlijk ook iets wat bij de verdere uitwerking van Omgevingsvisie verordening, actualisatie daarvan, een plek zal krijgen. In ons huidige bedrijf zit natuurlijk wel een verstedelijkingsverbod voor het buitengebied. Dat is mede natuurlijk ook gericht op bescherming van landbouwgronden. Dus het is niet zo dat dat- Als wij een basisprincipe voor verstedelijking hebben, waar we zeggen waar mogelijk binnenstedelijk, is dat ook een stuk bescherming indirect van landbouwgrond. Dus er zitten wel degelijk in ons huidige beleid een aantal elementen die daar ook op gericht zijn om ongebreideld verstedelijking buitengebied te voorkomen.

De voorzitter: Mijnheer Van Vuuren, interruptie.

Kees van Vuuren: Voorzitter, dank u. Dank ook voor dit antwoord. Daarom verbaast het me juist zo dat we in onze technische vragen dan eigenlijk een antwoord kregen van dat weten we eigenlijk niet zo goed, welke functies verloren gaan. Dus dat strookt dan niet helemaal met het antwoord dat gedeputeerde nu geeft volgens mij.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: U vraagt heel specifiek, kunt u precies aangeven hoeveel hectare van welke functie er nou verloren gaan? Dat hebben we zo niet in beeld, maar het is wel zo dat de bescherming van het buitengebied, dat zit wel degelijk in ons beleid. Dat is eigenlijk wat ik zeg. Dan vraagt het CDA nog de vitaliteitslocaties, waarom staan ze erin? Dat is

puur ten opzichte voor het overzicht en het is niet zo dat ze beoordeeld worden, bijvoorbeeld in het programma. Los daarvan kunnen ze gewoon rechtstreeks gerealiseerd worden. We hebben ze altijd al ook in het programma opgevoerd en dat geldt trouwens ook voor binnenstedelijke locaties, om gewoon overzicht te hebben van alle woningbouwplannen. Dus dat is de reden. Bijvoorbeeld de Groen Groeit Mee clause, die is even uit mijn hoofd, volgens mij niet van toepassing op vitaliteitslocaties? Dus dat zit anders. Dan vraagt het PvdA nog, heeft een aantal suggesties om het kader aan te passen. Dank daarvoor. Dat kunnen we kijken hoe we dat beslag kunnen laten krijgen. Volgens mij heb ik dan al mijn vragen gehad en de rest gaat collega Van Muilenkom voor zijn rekening nemen.

De voorzitter: Een interruptie. U bent de tweede. Ik zag eerst hier, mijnheer Hossain. Gaat uw gang.

Ronnie Hossain: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde nog even checken, gaat het dan nu gewoon alle suggesties van de PvdA direct in het volgende kader? Want kijk, dat inzicht op net toevoeging en dat splitsen dat snap ik, voorzitter, maar het sturen op doelgroep is denk ik nog een politieke discussie waard.

De voorzitter: Mevrouw Hoek.

Mieke Hoek: Voorzitter sorry, op de valreep nog even heel kort. Voor de omgevingswet werkelijk in uitvoering is gekomen, hebben we een tussenfase gehad, maar daarvoor, voordat het begon, hadden we nog de Omgevingsvisie en dergelijke en er waren bestemmingsplannen met woonlocaties en woonvoorstellen-

De voorzitter: Mevrouw Hoek, korte interruptie.

Mieke Hoek: Ja, maar ik moet soms even verduidelijken waarom ik dit vraag. Die bestemmingsplannen zijn eigenlijk allemaal ongeldig verklaard, omdat de omgevingswet eraan kwam. Nu is de omgevingswet er en nu gelden die bestemmingsplannen niet meer. Hoe gaat de provincie om met de voormalige bestemmingsplannen die nu niet eigenlijk weer ingepland zijn bij de omgevingswet?

De voorzitter: Mevrouw Hoek, ik ga even heel streng zijn. Dit is gewoon een hele nieuwe vraag, dit is geen interruptie op het verhaal. Ik laat het aan de heer Van Essen of hij daarvoor ruimte in zijn beantwoording heeft. Mevrouw De Jong, ook nog een interruptie.

Marijke de Jong: Misschien heb ik even niet goed opgelet, maar ik had ook een vraag gesteld, en meerdere anderen ook, over Zuidwijk en ik weet niet of- Dat gaat mijnheer Van Muilekom doen. Sorry.

De voorzitter: Geen probleem. Dank u wel. Mijnheer Van Essen, gaat uw gang.

Huib van Essen: Dank voor deze interruptie. Wij moeten echt eventjes kijken wat er precies, hoe het kader aangepast moet worden. Een aantal zaken hangen ook aan de Wet voor de regie op de volkshuisvesting, dus dat hangt ervan af hoe die uiteindelijk eruit gaat zien. U heeft eerder volgens mij ook een motie aangenomen over andere netto toevoegingen. We willen kijken hoe we dat in beeld kunnen krijgen. Of dat nou meteen hier al inpast, dat hangt ook mee af van wat er uit die exercitie komt. Ik betrek hem bij het nieuwe kader, maar misschien was dat een betere formulering geweest. En of dat dan allemaal een-op-een erin landt, dat kan ik hier uiteraard niet zo toezeggen. Er was

nog de vraag van mevrouw Hoek over- Een hele technische vraag. Ik stel voor dat u daar even misschien ambtelijk iemand, mevrouw Hoek, voor aan kan schieten. Het is volgens mij niet zo met inwerkingtreding omgevingswet dat er in een keer plannen niet meer bestaan of geen status meer hebben. Dat is voor zover mij bekend niet aan de orde.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de beantwoording van de heer Van Muilekom. Gaat uw gang.

Rob van Muilekom: Dank u wel, voorzitter. Ik heb een aantal onderwerpen even gepakt, omdat er veel vraagstukken bij diverse partijen terugkomen. Ik begin even over de plancapaciteit, daar zijn best wel heel veel vragen over gesteld. Ik ben het eigenlijk voor 100 elkaar met u eens dat het percentage zacht is gewoon veel te groot. Dat is ook een van de redenen waarom dat we in het geactualiseerde plan versnelling woningbouw dat als een van de speerpunten hebben opgenomen. Dat we eigenlijk de gemeente gaan helpen ondersteunen om meer de zachte plannen die al in beeld zijn, om die op te harden, om maar zo te zeggen. Hier speelt een bijzonder vraagstuk bij, omdat wij ook wel hebben gezegd die 130 elkaar, die zou je misschien wel misschien wel 150 elkaar moeten hebben, ook in de wetenschap dat gewoon plannen afvallen met netcongestie, bij de Raad van State, weet ik het allemaal. En dan loop je tegen het vraagstuk aan dat de gemeenten gewoon te weinig capaciteit hebben om die plannen allemaal voor te bereiden. Dus wij proberen in ieder geval de gemeente, maar goed het is geen PPWW versnelling woningbouw verhaal, te helpen met capaciteit. We hebben ook aangegeven dat we op een andere manier willen kijken naar capaciteit, meer op regionaal niveau, dat goed te organiseren. En het opharden, dat is denk ik een van de meest belangrijke punten, waarbij we de gemeente moeten helpen.

Dus het overprogrammeren is wel de wens, zal ik maar even heel eerlijk zeggen, maar we zien dat dat soms niet realistisch is met de beschikbare capaciteit die bij gemeenten aanwezig is. Een belangrijk punt is wel even de monitor. Wij hebben inmiddels in Utrecht een monitor, niet een publieke maar een publiek-private monitor, en als dus projecten in de vertraging zitten, dan worden die projecten ook bij de versnellingstafels op de tafel gelegd om te kijken, samen met de werkpactijen, hoe we daar verder mee kunnen. Dat is in ieder geval over de realisatie van de aantallen. We kennen al die belemmeringen, maar een stille hoop voor mij is een beetje dat inmiddels het aantal vergunningen die verleend zijn, weer aan het stijgen is. Daar hebben we gezien dat dat gedaald is en dat is vaak een parameter. Als je nu weinig vergunningen hebt, dan heb je over twee, drie jaar minder woningen. Maar goed, dat is in ieder geval iets wat positief is. Een aantal vragen ook over het percentage betaalbaar. Weet dat we dat in elk woondealoverleg, in welke regio dan ook, iedere keer weer aan de orde stellen. Dan heb je eigenlijk met twee fenomenen te maken, dat gemeenten zeggen we zijn met projecten bezig en die komen nog uit de oude doos, om maar zo te zeggen, van de 50 elkaar en dan zeggen wij oké, maar wij hebben afgesproken dat we vanaf 2025 naar die twee derde willen. Dus je ziet dat daar een verschuiving in plaats gaat vinden, maar we moeten dat behoorlijk opdrukken. Maar soms zeggen de gemeenten ook, moeten we het plan dan helemaal opnieuw weer in de steigers gaan zetten? Dus het is een soort afweging die we hebben.

Maar we hebben wel bijvoorbeeld met de Kersenweide in Bunnik een hele discussie gehad over die 1200 woningen, dat we wel vonden dat dat gewoon aan die twee-derde betaalbaarheid en dat soort dingen moest voldoen. Het bijzondere daar was, niet op projectniveau, maar ze hebben wel gezegd we gaan op andere projecten wel zorgen, op

gemeentelijk niveau, dat we tot die aantallen komen. Het is echt een punt van aandacht, zeker ook in de overleggen die we hebben. De aandachtsgroepen, een aantal hebben daar ook iets al iets over gezegd. Misschien heeft u dat ook al meegekregen, er is nu een nota van wijziging op de Wet versterking regie volkshuisvesting. Die wet gaat echt toezien, niet alleen op die twee derde betaalbaar die vastgeklikt wordt in de wet, maar ook op aandachtsgroepen die gehuisvest moeten worden. Dat zijn nu nog voornemens en het zal in ieder geval zo zijn dat wij als provincie een volkshuisvestingsprogramma moeten maken. Ik heb het met collega Van Essen erover van hoe gaan we dat doen? Onze inzet is nu een beetje zo, laten we nu de nieuwe wet proberen in dat volkshuisvestingsprogramma met al die aandachtsgroepen en hoe we dat vorm gaan geven met gemeenten. Dat loopt al, dat proces. Maar dat moeten we dat moet doen. En wij moeten dat volkshuisvestingsprogramma, ik meen dat dat binnen twee jaar of zo moet, moet dat volkshuisvestingsprogramma er zijn en ook de gemeente moet dat doorvertaald hebben. Maar goed, in die nieuwe wet wordt het echt vastgeklikt dat je er aandacht aan moet geven. Dus mijnheer Adriani, of dat dan in het PPWW komt of in die nieuwe volkshuisvestingsprogramma, maar daar komt het in terecht. Nog even over Wijk bij Duurstede, daar zijn ook veel vragen over gesteld. Het bijzondere is, PPWW is inderdaad meer de rood-groene afwegingen die er zijn, de ruimtelijke afwegingen. We hebben wel een gesprek gevoerd met Wijk bij Duurstede, ook in relatie tot de spreidingswet. En de spreidingswet is niet iets wat toevallig voorbijkomt, maar de spreidingswet is een wettelijke verplichting.

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom, er is een interruptie van de heer Adriani.

Hans Adriani: Sorry, ik reageerde net iets te laat, maar ik wilde toch nog een ding zeggen over wat de gedeputeerde zegt over we gaan nog even zien of het in het PPWW of in het volkshuisvestingsprogramma gaat. Als het gaat over aandachtsgroepen, en zeker over ouderen, voorzitter, dan is programmering ongeveer het allerbelangrijkste wat je kunt doen om de aantallen daarop ook te realiseren. Dus ik zou toch een stevig pleidooi willen doen om het ook daar te laten landen waar we het over de programmering hebben.

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Ik kan u vertellen dat meerdere gemeenten hebben al gezegd, wij gaan het zo verdelen in onze regio en dan zeg ik altijd en nou wil ik plannen zien dat het ook voor mekaar komt. We hoeven niet op die wet te wachten, dat is een oproep eigenlijk om hier invulling aan te geven. Nog even over discussie in Wijk bij Duurstede. Ik vertel het maar even heel eerlijk. Ook aan de gemeente Wijk bij Duurstede hebben we gezegd het is een fair share die spreidingswet. Iedere gemeente moet aan die verplichting doen. U heeft allemaal een taakstelling gekregen voor de asielopvang. Toen heeft Wijk, het college, heeft gezegd wij willen daaraan voldoen, maar wij willen het gespreid in onze gemeente doen. Die discussie hebben gevoerd en toen zijn ze met de locaties gekomen, ook de locatie Zuidwijk, waar veel mensen over ingesproken hebben. Wij hebben ook in het voorgesprek wat wij met Wijk hebben gehad, hebben we gezegd denk er ook over na om de optie De Geer III te benutten. Wij hebben dat ook aan hen voorgelegd. Het in ieder geval wel zo, als je kijkt naar de ruimtelijke inpassing, dan is dat voor ons acceptabel, Zuidwijk. Met collega Van Essen hebben wij binnenkort ook weer een gesprek met de gemeente wijkbus Eden.

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom, interruptie van de heer Adriani, van mijnheer Draisma, mevrouw De Jong en mijnheer Hossain. Mijnheer Adriani was als eerste.

Hans Adriani: Dank voorzitter. Toch even heel precies, want in het PPWW staat het huisvesten van asielzoekers is randvoorwaardelijk voor deze locatie. Is dat nou een randvoorwaarde die de provincie aan de gemeente heeft opgelegd, oftewel als daar geen asielzoekers komen, dan valt deze weer van de kaart af, of is dit een randvoorwaarde die de gemeente zelf zichzelf oplegt? Hoe moeten we dat nou duiden?

De voorzitter: Mijnheer Draisma.

Arjen Draisma: Nou het gaat mij meer om de risico's die de locatie heeft. Is het wel verstandig daar überhaupt mensen te laten wonen?

De voorzitter: Mevrouw de Jong.

Marijke de Jong: Uit het feit dat mijnheer Van Muilekom ging antwoorden voelde ik hem al aan. Ik wil nog zeggen, wij moeten over locaties een beoordeling maken op grond van ruimtelijke overwegingen en ik vind het heel vervelend als dat vermengd raakt met het probleem dat wij statushouders moeten huisvesten. Die liggen me nauw aan het hart, daar gaat het verder helemaal niet om, dat vind ik ook heel belangrijk, maar ik wil niet het een met het andere verwarren. En wat betreft Zuidwijk, ik wil dan, als dat nu hier niet kan, schriftelijk uitleg waarom die locatie voor die statushouders niet in De Geer is ondergebracht en waarom gekozen is voor, nogmaals, het overschrijden van de rode contour en alle gevaren die door mijn collega van het CDA geschetst worden. Daar wil ik een antwoord waarom Zuidwijk kan en waarom niet is gekozen voor De Geer. En mijn laatste vraag is even in de richting van GS, hebben deze mensen een zienswijze ingediend?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw de Jong. Hou het kort en volgens mij, het probleem van de opgave, dat is een opgave misschien, de huisvesting. Mijnheer Hossain, u had ook een interruptie.

Ronnie Hossain: Ja, dank u wel, want dat was mij nog niet helemaal duidelijk. Er is dus die koppeling tussen die twee zaken en wat dus de wethouder aangeeft is door die koppeling, omdat er onzekerheid is over of we überhaupt die asielzoekers eigenlijk krijgen om op te vangen omdat de misschien hele plannen veranderen, weten we ook niet of die woningen dan gebouwd zouden mogen worden. Dus kunnen we de grondaankoop niet doen, dus ligt nu alles stil. Dus als zij met die intentie erin stappen maar door overmacht kan het niet, betekent dat dan ook dat daar geen woningen mogen komen of hoe werkt dat dan?

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Even over de randvoorwaarden. De randvoorwaarden die hebben wij als provincie gesteld. Het college hebben wij de ruimte gegeven om met locaties te komen, die ruimtelijk acceptabel moeten zijn. We hebben gezegd we kunnen ons daarin vinden vanwege dat u ook een deel van uw asielopvang daarin realiseert en ook statushouders overigens. Dus dat is echt een randvoorwaarde van ons. Daar hebben we een afspraak over gemaakt tussen Wijk bij Duurstede en de provincie. Dat is niet een kader expliciet in PPWW, maar dat is een afspraak die we

met de gemeentes zo hebben gemaakt. Natuurlijk die locatie, elke locatie, die moet voldoen aan alle eisen en risico's en zo die er zijn, dus dat is ook aan de gemeente als ze zeggen dit is een locatie. We hebben wel gekeken naar de ruimtelijke mogelijkheden, of die er is. Dus we hebben gezegd in het kader van PPWW is Zuidwijk op zich naar ons idee een acceptabele locatie. Even over de wat u bedoelt, mijnheer Hossain, dat is volgens mij vooral de discussie die Wijk aankaart in het kader van De Geer III. Die zeggen we hebben zoveel woningen en wij willen eigenlijk meer woningen en vooral om het hele plaatje wat we in de toekomst zien. En dat gaat echt over 2035 en later, want er moet een rondweg komen en dan hebben we zoveel woningen nodig om het exploitatieplaatje rond te maken.

Dat is best een ingewikkelde vraag en dan komt u weer bij het punt wat de heer Van Essen al zei. Wij zijn nu bezig met een gebiedsonderzoek in dat hele Kromme Rijn gebied naar ophoging van locaties. Daar hoort Houten-Oost bij, maar dat gaat tot Wijk bij Duurstede, Utrechtse Heuvelrug en ook in Bunnik, ook met bedrijventerreinen, om te kijken wat kan het gebied aan en waar kunnen we wat doen? We gaan binnenkort dat gesprek ook aan, ook in het kader van de zienswijze, want de inwoners hebben de zienswijze ingediend. De gemeente heeft een zienswijze ingediend op haar eigen afspraak die ze met ons hebben gemaakt en die gaan we nog behandelen.

De voorzitter: Mijnheer Draisma met een interruptie.

Arjen Draisma: Het is misschien nog voor de derde keer, maar ik vraag aandacht voor die risicocontouren. Het staat ook in de MER genoemd als een minpunt. Het ligt naast een sluizencomplex, er varen tankers met chemicaliën Amsterdam-Rijnkanaal. De vaarten pont is ook al een situatie. Bevoegd gezag is in principe de gemeente, maar er hoort ook toezicht te zijn ofwel door de provincie of door Rijkswaterstaat of wie erover gaat.

De voorzitter: Mijnheer Draisma, het is duidelijk. Korte reactie. Eerst mijnheer Daniels, dan mevrouw De Jong. Mijnheer Daniels.

Reindert Daniels: Ik vraag me toch nog steeds af waarom dat dan randvoorwaardelijk is gesteld bij Zuidwijk, terwijl er inspraak was geweest en bewoners daar wel zorgen hebben geuit en ook dat vraag opwerpt over het toekomstperspectief van de ontwikkeling daar. Waarom de gedeputeerde dat dan als randvoorwaardelijk lijkt te hebben opgesteld, die opvang?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw de Jong.

Marijke de Jong: Ik wil graag nog eens een keer benadrukken dat het mij niet gaat over huisvesting statushouders, want dat moet gebeuren, dit gaat mij over de ruimtelijke afwegingen daaraan voorafgaan. En een tweede ding is, ik nam zelf het woord zienswijze, hoe zit dat eigenlijk? Want tot 27 januari konden mensen zienswijzen indienen. Daar gaat het college op reageren. Hoe is het vervolgproces?

De voorzitter: Dat voelt als een beetje een nieuwe vraag en iets minder als een interruptie. Mijnheer Van den Dikkenberg, gaat uw gang.

Bertrick van den Dikkenberg: Voorzitter, kan de gedeputeerde nog eens heel duidelijk weergeven hoe dat het dan werkt als wij kaders afgeven, dat er een nieuw kader wordt ingevoegd voor een specifieke locatie? Want dit hebben we

niet besproken in het kaderstellend stuk voor de PPWW en nu ontstaat er echt een heel duidelijk kader voor een locatie, wat als staten niet besproken is.

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom, gaat uw gang.

Rob van Muilekom: Terecht van de zienswijze. Ik denk dat het goed is dat de heer Van Essen dat even- Dank voor uw tip. Ik bedoel, ik had het ook gehoord maar niet zo gezegd dat we dat even echt goed meenemen en daar goed naar kijken. Even over de locaties en de inspraak. Het is zo dat de gemeente heeft die locaties bij ons aangereikt en heeft toen daarna even inspraakavonden georganiseerd. Zo heeft de gemeente dat ingericht en gedaan. De laatste vraag nog even over de extra kader. Het is in ieder geval zo dat er soms omstandigheden kunnen zijn, dat is de spreidingswet. Ik hoor u ook heel vaak zeggen of het nou over vergrijzing gaat of over de grote maatschappelijke opgaven, zoals met de spreidingswet en de opvangwensen die er zijn, dat natuurlijk kunnen we ook in de gesprekken die we hebben met de gemeente dat aan de orde stellen, als daar een soort urgentie en noodzaak bij zit. Daarom hebben wij dat toegevoegd en daarom hebben we dat ook zo eerlijk opgeschreven. We hebben niet gezegd dat we dat impliciet gedaan hebben, daarom hebben we het ook expliciet opgeschreven, zodat u ook weet dat dat voor ons een afweging was om die locaties te beoordelen. De argumenten die er ook zijn dat de gemeente heeft gekozen voor spreiding in haar gemeente, toen hebben we gezegd wij kunnen met die locatie instemmen, als u ook voldoet aan de aan de spreidingswet en de vragen die daarbij gesteld zijn. Dus we hebben dat geprobeerd zo open mogelijk ook te verwoorden.

De voorzitter: Mijnheer Van den Dikkenberg, interruptie.

Bertrick van den Dikkenberg: Voorzitter, dat waardeer ik zeer, maar het is toch op zijn minst opmerkelijk dat we- Dit is volgens mij hoe kaderstelling door PS werkt en dat een opdracht wordt verlengd, van je mag extra locaties aanwijzen als er een voorwaardelijke invulling is van opvang van statushouders en dergelijke, dat is volgens mij juist een kader waar je als PS in de schaarse ruimte die er is kunt meegeven van werk mee met gemeentes als dat plan er is. Wat er nu gebeurt, is dat we een kader meegeven waarin we best behoorlijk inhoudelijk ook sturen in de gemeente en dat we er als PS niet meer over gaan en dat u- Ik vraag me dan af, met welk mandaat maakt u die afspraak in dit programma?

De voorzitter: De gedeputeerde heeft al tweemaal antwoord gegeven op deze vraag. Dit is wellicht ook wel een item wat we in de tweede termijn met elkaar kunnen bespreken, omdat ik niet denk dat u een ander antwoord gaat krijgen op uw terechte vraag. Mijnheer Van Muilekom, was u klaar met de totale beantwoording? Uw microfoon.

Rob van Muilekom: Dacht ik tenminste, dat het van mevrouw Blekxtoon was. Even over het moment hoe controleren we de percentages twee derde en sociaal. Het is zo dat we altijd kijken naar het moment start bouwoplevering. Dus stel dat je nu een locatie aandraagt en dat is iets de start bouw volgend jaar, maar soms start bouw misschien wel over vier jaar, dat je probeert daar ook rekening mee te houden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we voor het andere deel van de beantwoording naar de heer Van Essen. Gaat uw gang.

Huib van Essen: Dat ging met name even over hoe gaat het nu verder richting afronding en met name ook de zienswijzen. Zijn er zienswijzen ingediend? Zeker, in het bijzonder op de locatie Zuidwijk en een uitzonderlijk aantal, ik geloof meer dan vijfhonderd zienswijzen, dus dat is echt wel een nieuw record volgens mij van wat ik me kan herinneren. Dus dat laat zien, dat hebben natuurlijk ook insprekers al hier bepleit, dat dit wel iets is wat bijzonder leeft, dus wat ook bij vaststelling van het definitieve programma wel extra aandacht zal krijgen. Nota van beantwoording en definitief programma vaststelling is voor nu voorzien voor april dit jaar. We hebben u ook goed beluisterd dat u ook een heel aantal aandachtspunten meegeeft voor deze locatie en uiteraard zullen wij ook heel goed kennisnemen van de zienswijzen en die betrekken uiteindelijk bij het definitieve oordeel over dit onderdeel van het programma.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Essen. Dan is dit het einde van de eerste termijn. Als ik naar de klok kijk, hebben we nu een kwartier voor de tweede termijn. Ik geef u natuurlijk alle vrijheid om die totaal te gebruiken. Als we uitlopen, dan gaan we iets verder.

Vincent Janssen: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, mijnheer Janssen.

Vincent Janssen: Orde voorstel, want mijn zorg is een beetje dat we nu vijf discussies door mekaar heen gaan voeren als we en werken en wonen in een tweede termijn gaan proppen. Zou het een idee zijn- Ik heb het gevoel dat er wat minder op werken te zeggen is, tenminste ik heb behoefte zelf aan een kort slot statement, dat we toch eerst even werken afhandelen en dan wonen doen? Om te voorkomen dat het zes gesprekken door elkaar zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is eigenlijk een ordevoorstel. Ik kijk eventjes naar de rest van de commissie, of ze zich daarin kunnen vinden. Ik zie allemaal knikkende hoofdjes. Prachtig. Dan gaan we eerst even een rondje discussie onderling. Ik wil u zeggen probeer ook echt op elkaar te reageren, wat gezegd is in de eerste termijn. Probeer als fractie ook naar voren te brengen op wat voor punten u een aanpassing voorziet en probeer daar even te kijken of je daar misschien iets gemeenschappelijks in kan vinden. Daar is echt deze tweede termijn voor, het gesprek onderling. Wat ik nog even de zin wil afmaken is dat als we uitlopen, dan gaat dat iets af van het volgende onderwerp. We moeten daar een beetje in schipperen, maar ik denk dit is wel een hele belangrijke. Dan begin ik gewoon weer bij de VVD. Gaat uw gang, mijnheer Jansen.

Vincent Janssen: Dank u wel. Blij met de beantwoording van het college, maar nog blijer met ook de steun die ik in de commissie voelde, ook voor toch nog echt een stap extra zetten als het gaat over bedrijventerreinen. En wat ons betreft ook hebben we van het college niet gehoord dat het onmogelijk is om te kijken of er nog ruimte zit om ook van de provinciale verordening, wel gehoord dat het moeilijk is, maar wat ons betreft ook, en dat toets ik ook even bij de commissie, kunnen we in ieder geval het gesprek met elkaar aangaan en waar we dan uitkomen, zien we wel.

De voorzitter: Mijnheer Janssen, u heeft een interruptie van de heer Adriani.

Hans Adriani: Dank voorzitter en waardering voor het pleidooi van de VVD om als provincie een stap extra te zetten, proactiever te zijn. Ik heb meermalen in deze zaal en in de statenzaal bepleit, als het om woningbouw gaat, kunnen we

niet zelf ook met locaties komen? Toen werd mij door de VVD, maar vooral door de SGP, voor de voeten geworpen dat we niet op de stoel van de gemeente moesten gaan zitten. Bent u inmiddels bereid om deze proactieve houding die u voor bedrijventerreinen heeft, ook voor woningbouw te omarmen?

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

Vincent Janssen: Wat ons betreft zijn we altijd op zoek naar locaties, maar volgens mij gaat het hier niet om dat we zelf met locaties gaan komen. Volgens mij gaat het erom dat wij een signaal hebben gehad dat er locaties op de plank liggen bij gemeenten en dat die locaties niet van de plank af lijken te komen. We weten niet precies wat hier aan de hand is. We hebben wel ongeveer een idee, maar de signalen verschillen wat onderling. Het lijkt erop, als ik de gedeputeerde Van Schie, hoor, daar zit een belemmering ook in NNN-gebied en hoe we daarmee omgaan. Ik zeg niet dat we die stap moeten zetten, maar ik zou de afweging met elkaar nog een keer willen maken, omdat het wel lijkt dat de regels die we met elkaar bedacht hebben hier in deze situatie net op een manier uitpakken die we net niet kunnen uitleggen. Dus ik ben blij met die stap vanuit het college, of althans, ik ben blij dat ik geen nee heb gehoord, dus dat interpreteer ik als een ja. Blijft een ondernemende partij. Ik doe als slotpleidooi dat we echt alles op alles moeten zetten om te voorkomen dat waardevolle bedrijvigheid, ook voor de transities die we in de provincie willen, dat die de provinciegrenzen over gejaagd worden.

Hans Adriani: Dat interpreteer ik als een ja, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Adriani. Heel mooi. Mevrouw Blekxtoon, mevrouw Kennedy-Doornbos en mijnheer Travaille, op die volgorde. Mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Dank voorzitter. Misschien een aanvullende vraag aan de VVD dan, want het gaat hier even in deze casus om een specifiek stukje NNN. Voorziet de VVD dan waar dat stukje NNN wel zou kunnen terugkomen als dit volgebouwd zou moeten worden voor bedrijven? Daar ben ik dan even benieuwd naar.

De voorzitter: Dan mevrouw Kennedy-Doornbos.

Simone Kennedy-Doornbos: Ik vind de opmerking, die we zowel in de schriftelijke vragen vaak hebben gehoord en ook die de heer Adriani nu zegt, dat de provincie proactief misschien op zoek kan gaan en suggesties kan doen aan gemeenten om locaties te vinden waar bedrijfsterreinen uitgebreid kunnen worden of ontwikkeld kunnen worden en woningbouw plaats kan vinden, een hele goeie. Dus ik wil mijnheer Adriani vragen, wilt u daarvoor een amendement op een motie indienen?

De voorzitter: Mevrouw Kennedy-Doornbos, ik was in de veronderstelling dat u een interruptie had op de heer Jansen. Ongetwijfeld zat ik daar helemaal naast en u begint ook gewoon gelijk aan uw bijdrage. Heel mooi, enthousiast, maar we waren even bezig met interrupties op de heer Janssen. Mijnheer Travaille, had u een interruptie op de heer Janssen? Ja, gaat uw gang.

Anjo Travaille: Dank u wel. De VVD geeft aan dat zij bang is dat bedrijven misschien naar andere provincies toe gaan. Ik ben eigenlijk benieuwd of de VVD niet heel bang is dat de natuur misschien naar hele andere provincies toe gaat?

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

Vincent Janssen: Mevrouw Blekxtoon vraagt is er dan zicht op ontwikkeling van natuurgebieden op andere plekken? Ik heb begrepen uit de inspraak, maar ook uit de beantwoording, mevrouw Kennedy verwees er ook naar, dat er concreet plannen liggen en ik zou die plannen gewoon getoetst willen hebben. Dat is ook meteen het antwoord op de heer Travaille. Het gaat erover van waar kun je natuur realiseren die de meeste toegevoegde waarde heeft in combinatie met ontwikkeling van bedrijven? Rhenen geeft aan wij zitten klem in onze ontwikkeling. De heer Van Essen geeft daar ook een bepaalde interpretatie aan. Leg het maar eens gewoon even op tafel. Het gaat mij erom dat er nu mist ontstaat van wat is er wel, wat is er niet? Wat zou er vanuit de provincie ooit zijn toegezegd? En wat mij betreft moeten we even een stapje extra zetten om te onderzoeken wat daar nu aan de hand is en waar we het beste aan doen, zonder ons blind te staren op wat we in regels en in verordeningen hebben vastgelegd, maar gewoon eens even met de kaarten op tafel kijken van waar kunnen we natuur realiseren? Waar levert dat de meeste toegevoegde waarde? Waar kunnen we bedrijven helpen?

De voorzitter: Mijnheer Janssen, u heeft een interruptie van mijnheer Draisma.

Arjen Draisma: Anders blijven we misschien de hele tijd bij de bedrijvigheid hangen. Maar even korte vraag. Het gaat toch om nu uitvoering, dus uitvoering van ons provinciaal beleid door GS en u spoort 'u GS aan om nog even dat stapje harder te zetten binnen de bestaande kaders. Daar heeft u antwoord op gedaan. Ik neem aan dat dat wordt opgepakt. Of is het nog de bedoeling om de kaders te gaan veranderen? Want dan komen we denk ik weer een andere discussie terecht.

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

Vincent Janssen: De eerste vraag is ga even kijken van wat speelt hier nu? Doe daar nog een stap extra. Mocht dan blijken dat kaders een logisch en een sensible oplossing in de weg staan, kom dan even terug bij de staten en zeg op die en die punten willen we het gesprek aangaan om de kaders aan te passen. Dat is de vraag die ik gesteld heb en waar ik geen nee op heb gehoord van het college. Dus dat interpreteer ik als een ja.

De voorzitter: Mevrouw Hoek, heeft u een interruptie op de heer Janssen? Ja, gaat uw gang. Daarna mevrouw De Jong.

Mieke Hoek: Ik wil vragen aan de heer Janssen van de VVD of het klopt dat wat hij nu zegt is eigenlijk zo. De gemeente komt met het voorstel en gaat naar de provincie voor een bouwlocatie. En dat werkt niet tussen die twee. Dat wij pas op de hoogte gesteld worden als de gemeentes of terwijl de inwoners of de planmakers aan de bel gaan trekken, help, wij komen niet door de provincie heen. En daar zit volgens mij, volgens 50PLUS, daar schort het aan. Bedoelt u dat zo? Heb ik mijn conclusie nu goed verwoord dat u het zo bedoelt, of heeft u een andere route?

De voorzitter: Eén moment, mijnheer Janssen, u heeft namelijk ook nog een interruptie van mevrouw De Jong.

Marijke de Jong: Ik vroeg me even af is nu de nieuwe policy van de VVD om iedere keer als er problemen zijn de kaders te gaan aanpassen? Ik kan u wel zeggen dat is in ieder geval niet wat ik wil. Ik wil dat de provincie een stapje harder loopt, maar wel binnen die kaders.

De voorzitter: Mijnheer Janssen.

Vincent Janssen: Vraag van mevrouw Hoek kan ik beantwoorden. Het is me niet helemaal duidelijk. Ik krijg inderdaad het signaal vanuit de gemeente van wij komen er niet doorheen. Ik krijg vanuit de gedeputeerde een ander signaal. Ik wil niet in een soort welles-nietes-discussie terechtkomen. Ik wil gewoon dat de kaarten op tafel komen in een open gesprek en dat is het verzoek wat ik het college heb gedaan. Dus ik ga niet zwartepieten of welles-nietes doen, vind ik niet productief. En mevrouw De Jong, de kaders zijn helder en daar houden we ons aan, totdat blijkt dat de kaders leiden tot ongewenste uitkomsten. Wat ons betreft lijkt het erop dat het hier tot een ongewenste uitkomst leidt. En ik vraag dus-

De voorzitter: Mevrouw De Jong, of door de microfoon of niet.

Marijke de Jong: Mijnheer Jansen, begrijp ik uit uw bijdrage, even om het wat scherper te hebben, u suggereert een toezegging, die misschien wat anders wordt geïnterpreteerd door de collegeleden hier aanwezig. Mocht de toezegging geen toezegging zijn, bent u dan voornemens om daar stappen op te ondernemen voor een motie of iets dergelijks?

Vincent Janssen: Ik heb gehoord van de heer Van Schie dat hij in gesprek gaat met Rhenen en met Montfoort. Ik verwacht een terugkoppeling op dat gesprek en ik verwacht dan ook op tafel te krijgen waar de belemmering ligt. En als die belemmering ligt in de verordening, dan zullen wij het naar ons toe trekken om de discussie te starten over moet die verordening dan, of de grensbepaling NNN of weet ik het. Dus mocht daar het knelpunt zitten, dan gaan we daar het gesprek over aan.

De voorzitter: Maar dan is de lijn van uw betoog helder. Mijnheer Draisma.

Arjen Draisma: Maar dan voor de duidelijkheid, dan krijgen we weer gewoon een integrale afweging? Dus dan is het niet meer apart rondje werk, of apart rondje woningbouw of apart rondje natuur, maar dan kijken we weer naar het totale waarin we dan de afweging maken.

De voorzitter: Via de voorzitter. U wilt reageren? Mijnheer Janssen, gaat uw gang.

Vincent Janssen: Wij leveren in de leefwereld en ik wil die eigenlijk voor stellen boven de systeemwereld van regeltjes en procedures. Dus het gaat gewoon om een reëel maatschappelijk probleem wat wij ons aantrekken.

De voorzitter: Mijnheer Janssen, ik krijg te horen dat, en die mogelijk is er, het college toch even heel kort wil reageren op uw betoog.

Huib van Essen: Misschien heel kort, want de vraag is, is nou bekend wat hier in de weg zit? Ja, dat is gewoon duidelijk. Het is NNN, daar is gewoon geen bedrijventerrein mogelijk, punt. En als de wens van de staten is om ons te laten onderzoeken of en op welke wijze daar veranderingen zou kunnen, dan zou ik u aan willen raden om daar een motie over in te dienen, want dat is niet een toezegging die wij nu gedaan hebben. De kaders zijn helder. Het is NNN, dat

staat geen bedrijventerrein toe. En als u zegt in dit geval om redenen zouden we willen kijken hoe dat wel zou kunnen, dan geeft u ons daar opdracht toe. Dat zou ik u willen adviseren, via de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Verder geen discussie. Zie het als een tip. Gaat u verder.

Vincent Janssen: Want ik wilde afsluiten met dat we alles op alles moeten zetten om deze belangrijke bedrijvigheid binnen de provincie te houden en desnoods daarbij de kaders aan te passen. En nogmaals, ik heb van het college niet gehoord dat het onmogelijk is om die kaders aan te passen, dus we moeten daar ook in onze verantwoordelijkheid durven pakken als provinciale staten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Volt, wie kan ik het woord geven voor de tweede termijn? Nee, dan ChristenUnie Kennedy-Doornbos.

Simone Kennedy-Doornbos: Dank u wel. Ik moet even kijken hoeveel tijd ik nog over heb, gelukkig nog genoeg. Ik wil me aansluiten bij de bijdrage van de VVD als het gaat over het bedrijventerrein Remmerden, want er was, leek het, een alternatief plan vanuit de meerwaardebenadering, maar door het verlies van een wethouder, wellicht in die periode, is het misschien in de achtergrond verdwenen. Dus het is toch wel fijn om te weten wat dat alternatieve plan precies inhield en waarom dat niet doorgang kon krijgen. Dan blijft mijn vraag gewoon staan richting de heer Adriani. Ik wil me trouwens ook heel erg aansluiten bij de bijdrage van zowel mevrouw De Widt als de heer Adriani in de eerste termijn, met veel complimenten ook voor dit plan. Maar goed, mijnheer Adriani, die heeft een opmerking.

De voorzitter: Die heeft een interruptie op u, gaat uw gang.

Hans Adriani: Ja, om daar dan maar meteen antwoord op te geven. Ik ga ervan uit dat ook het college waargenomen heeft dat er in deze commissie toenemende steun is voor een meer proactieve houding, dus ik verwacht dat ook terug te lezen in de nieuwe kaderstelling. Mocht dat nou onverhoopt niet zo zijn, dan lijkt me dat het moment voor een motie of een amendement.

De voorzitter: Mevrouw Kennedy-Doornbos.

Simone Kennedy-Doornbos: Dat klinkt prima wat mij betreft. Daarnaast nog wat zorgen die ik graag wil uiten over inderdaad het gebrek aan het realiseren van de bedrijventerreinen, die natuurlijk wel nodig zijn voor het behoud van de werkgelegenheid in onze provincie, want wat ik merk is wij hebben onze vragen, die stellen we aan gedeputeerde Van Schie. Van Schie verwijst naar Van Essen, Van Essen verwijst naar Sterk en daarnaast is Van Muilekom ook betrokken als het gaat om het realiseren van woningen bij bedrijventerreinen. Dus in hoeverre is het inderdaad nodig om dit aan zo'n versnellingstafel toch te bespreken vanuit al die verschillende perspectieven, omdat het op dit moment toch te weinig tot realisatie komt?

De voorzitter: Dus de vraag aan de commissie, denk ik, van is daar misschien wel steun voor te vinden? Dan vertaal ik even uw oproep. Mijnheer Travaille, gaat uw gang.

Anjo Travaille: Dank u wel. Twee puntjes uit de eerste termijn wilde ik graag op reageren. Allereerst de opmerking van onder andere de BBB die aangaf de NNN zet de boel op slot. Dat is niet ons perspectief in ieder geval. We hebben als provincie nou in een keer heel veel verantwoordelijkheden, heel veel opgaven. De NNN komen we overigens ongeveer het slechtste uit de verf als het gaat om realisatie daarvan, dus laten we vooral niet zeggen dat de NNN de boel op slot zet. Het is gewoon een belangrijke opgave voor onze provincie. Tweede puntje wilde ik op terugkomen van de PvdA, de proactieve rol bij het zoeken van locaties. Ik vind het eigenlijk wel een hele interessante optie, maar ik wilde wel even memoreren aan motie 18 een jaar geleden, waarin wij als Partij voor de Dieren met andere partijen opriepen om alternatieve locaties te vinden voor het bouwen in Oude Tempel. Dat was niet echt een groot succes, dat werd vrij snel af geserveerd. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Berlijn, wilt u het woord? Nee. Mevrouw Hoek? Nee. Mijnheer Daniels? Nee. Mijnheer Van Vuuren van de BBB.

Kees van Vuuren: Voorzitter dank. Ik twijfel nu alleen even, is dit nu toch het rondje werken of doen we wonen nu ook?

De voorzitter: Nee, het is nog steeds het rondje werken. Maar ja, soms dan komt het er toch even tussendoor.

Kees van Vuuren: Die indruk had ik ook, dus daarom vraag ik het even. Maar dan als het gaat om werken, wil ik het betoog van de VVD met betrekking tot Rhenen onderstrepen.

De voorzitter: Dank u wel. Nee, geen bijdrage CDA? Rondje werken niet. Mevrouw De Widt? Nee. Mijnheer Adriani? Mijnheer Van den Dikkenberg, gaat uw gang.

Bertrick van den Dikkenberg: Voorzitter, ik wil ook graag het betoog van de VVD onderstrepen en de beantwoording van de gedeputeerde was het wel bevreemdend dat hij dan opriep van ga dan maar bedrijven bouwen bij de Nieuwe Meent. Dat ligt tegen een Natura 2000-gebied aan, terwijl uitbreiding op Remmerden, dat ligt tegen een Rijntak aan, wat qua stikstofbelasting vele malen minder kwetsbaar is dan de Nieuwe Meent. Dus ik vroeg me af, hoe weegt de gedeputeerde dat soort dingen mee in zijn beantwoording, want het is best een opmerkelijke reactie? En wat betreft de uitbreiding van Remmerden hoorde ik ook de Partij voor de Dieren zeggen ben je dan niet bang dat de natuur naar een andere provincie gaat? Maar het is natuurlijk heel nobel om de natuur te verdedigen, maar ik neem aan dat u de natuur verdediger niet kaartjes waarop grenzen staan wat nu nog gewoon intensief akkerbouwland is. En als je op een andere plaats een natuur status kunt geven, dan zou me dat een logisch gesprek zijn bij gemeenten waar natuur direct aan alle kommen en grenzen grenst, waardoor je het ongewenste resultaat kunt hebben dat je dus midden in het binnenveld een bedrijfsterrein gaat krijgen, omdat daar nu eenmaal geen status is.

De voorzitter: Mijnheer Van den Dikkenberg, u heeft een interruptie van mijnheer Travaille.

Anjo Travaille: Dank u. Mijn opmerking was niet specifiek op die locatie gericht, maar meer in algemene zin op de manier waarop we kaders, onder andere de kaders van de NNN-gebieden, ter discussie willen stellen. Dus dat was niet specifiek op die locatie gericht, laat ik het daar even bij houden. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Van den Dikkenberg, heeft u behoefte aan een reactie?

Bertrick van den Dikkenberg: Nee voorzitter. Ik bemerk toch ruimte om vanuit daadwerkelijke belangen te kijken in plaats van kaartjes. Dus laten we dat ook gaan doen en laat het college dat dan ook vooral gaan doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dat is toch een reactie. Mijnheer Schipper, heeft u nog een bijdrage op werken?

Tim Schipper: Nee voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Helemaal goed. Dank u wel. Dan gaan we direct door naar het tweede rondje, wonen. Mijnheer Hossain.

Ronnie Hossain: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden omwille van de tijd. De PvdA noemde twee derde betaalbaar en Wet versterking regie volkshuisvesting. Ik denk dat de heer Adriani ook heeft gezien dat het voorstel nu is om dat op regioniveau te bekijken en ik ben eigenlijk benieuwd of de PvdA, net zoals wij, vinden dat dat op zich goed is, omdat het meer flexibiliteit geeft om echt woningbouwprojecten te realiseren. We hoorden ook de SP het hebben over wonen zonder winst. Het rendementsdenken moet weg. Ik concludeer daarbij alleen dat op dit moment we in alle beantwoordingen lezen dat juist die onrendabele toppen, of die publieke tekorten zoals dat dan tegenwoordig heet, een van de grootste barrières zijn en we dus eigenlijk al het meeste rendement hebben gebruikt voor allerlei maatschappelijke waarden. Dus ik vind dat eigenlijk een niet bestaand probleem, wat de SP aankaart, mevrouw de voorzitter. En tot slot, wat betreft kwalitatieve sturing heb ik eigenlijk al een interruptie aangegeven. Ik denk dat we daar ook het gesprek verder over moeten voeren, hoe dat zich verhoudt tot onze ambities om die woningbouw ook snel te realiseren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ja. Ik wachtte even of mijnheer Schipper daarop wilde reageren, maar dat is niet zo.

Tim Schipper: Jawel.

De voorzitter: Jawel, oké. Gaat uw gang.

Tim Schipper: Ik moest even de juiste toetsencombinatie vinden voorzitter, dat elektronisch mee vergaderen valt toch niet altijd nog mee. Maar in reactie op de heer Hossain, kern zit wat ons betreft op het bezit van grond. Ik denk niet dat we op dit moment dat helemaal kunnen uitdiepen, maar op het moment dat- Bepaalde mensen worden slapend rijk door het bezit van grond en de woningzoekenden hebben het nakijken. Heel even, helemaal platgeslagen hoor, maar daar gaat onze campagne over. Maar laten we daar alsjeblieft op een later moment iets verder op ingaan, want daarvoor is de tijd nu niet aanwezig.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van Volt, ja? Mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Misschien een korte vraag nog aan de BBB. Ik hoorde voorbijkomen dat de BBB kritisch wil zijn op duurzame en betaalbare woningen. Heb ik dat inderdaad goed gehoord en hoe ziet de BBB dat dan in vergelijking met waar we het nu steeds over hebben, twee derde betaalbaar?

De voorzitter: Wilt u nu reageren, mijnheer Van Vuuren, of in uw bijdrage dadelijk? In uw bijdrage dadelijk, helemaal goed. Mevrouw Kennedy-Doornbos? Nee. Mijnheer Travaille? Nee. Mevrouw Hoek? Gaat uw gang.

Mieke Hoek: Voorzitter, ten eerste wil ik inderdaad ook mijn compliment maken hoe de VVD zich vandaag in deze opstelt. Daar sluit 50PLUS zich volledig bij aan. En verder wil ik opmerken, laten we niet zo spastisch doen over de natuur. Alles wat vliegt kent geen grenzen en overal poepen ze, over het hele gebied heen verspreid, en dus ontstaat overal natuur. Dus laten we daar gewoon dat koesteren. Dat wilde ik nog even opgemerkt hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hoek. Mijnheer Daniels, gaat uw gang.

Reindert Daniels: Ik wil eigenlijk alleen maar zeggen dat er zijn een heleboel eisen qua mobiliteit, vooral dit soort vraagstukken, dus laten we dan ervoor zorgen dat we niet in de weg zitten als er dus nieuwe autowegen moeten worden aangelegd om dit soort woningbouw ontwikkelingen mogelijk te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Vuuren.

Kees van Vuuren: Dank voorzitter. Dan zal ik eerst reageren op de vraag van Volt. Volgens mij is dit een punt wat wij best wel vaak hebben ingebracht als BBB. We maken ons zorgen dat als we te hoge eisen stellen aan betaalbaarheid en duurzaamheid, dat projecten zich niet meer rond rekenen, waardoor er dus helemaal niks gerealiseerd wordt. Wij maken dan wel de afweging laten we in ieder geval zorgen dat die woningbouw wel gerealiseerd wordt, want dat vinden wij dan belangrijker dan die duurzaamheidsvraag of die betaalbaarheidsvraag. Zal ik gewoon doorgaan, voorzitter? Dan wil ik nog even specifiek in de tweede termijn de nadruk leggen op Houten-Oost. Ik ben toch een beetje afgeleid, merk ik. Houten-Oost, daarin is nu natuurlijk gezegd we gaan daar regionaal een onderzoek doen. Conclusie daarvan is natuurlijk wel dat die dan dus nu buiten dit PPWW valt. En de vraag die ik hier even in de commissie wil neerleggen, is dat ook dan waar we ons bij neerleggen? Want dat levert natuurlijk wel weer vertraging op voor Houten-Oost en dat zou niet onze wens zijn. Dus ik ben benieuwd hoe andere fracties daarnaar kijken.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Even in reactie op Houten-Oost. Wij vinden het heel belangrijk dat dat juist integraal wordt bekeken op al die onderwerpen die genoemd werden, omdat het anders echt voor problemen kan zorgen. Dus ik denk dat we daar disagree of dat we hier eens kunnen zijn dat we het niet eens zijn.

De voorzitter: Mijnheer Hossain.

Ronnie Hossain: Mevrouw de voorzitter, de VVD ziet graag Houten-Oost om eerdergenoemde redenen in een PPWW, maar we denken wel dat we nu in het proces wel echt te laat zitten om dat in dit PPWW nog even te vragen om erin te fietsen. Daarvoor is, denk ik, ook gewoon meer duiding en onderzoek nodig, maar daarom dat we ook aandringen bij de toezegging dat het gebiedsonderzoek plaatsvindt. We proberen ervoor te zorgen dat in de volgende PPWW we wel in posities zijn als provincie om dat te faciliteren, dus hopelijk eind 2026.

De voorzitter: Mijnheer van vuren, was dat het einde van uw bijdrage of heeft u nog meer? Nee, oké. Mevrouw De Jong, bent u er al aan toe?

Marijke de Jong: Ik ben eraan toe. Ik hoop dat die microfoon eraan toe is.

De voorzitter: Hij doet het nog steeds.

Marijke de Jong: Ik heb eigenlijk nog een opmerking, want daar heb ik ook in de eerste ronde iets over gezegd. We zitten hier steeds in het spanningsveld van dat we niet op de stoel van de gemeente willen gaan zitten, maar aan de andere kant blijf ik steeds het gevoel hebben dat we ook niet altijd goed zicht hebben van wat mogelijkheden en moeilijkheden van gemeentes zijn. Dus ik wil nog zeggen dat ik toch er nog eens over na wil denken en me aanbevelen houd voor ideeën om iets aan dit dilemma te doen.

De voorzitter: Mijnheer Draisma.

Arjen Draisma: Onze bijdrage even toespitsen op Houten-Oost, want er wordt wel wat over gezegd. Wij steunen de aanpak van GS, integraal kijken naar het Kromme Rijn gebied en alle ontwikkelingen die daar zijn, dat zijn er best veel. En wij vinden toch wel dat zorgvuldigheid hier voor snelheid gaat, zeker ook omdat er in Houten voldoende ruimte is om nog te verdichten. En dat is ook het gemeentebestuur zelf die daar kan bepalen hoeveel ze dat wil doen, maar dat moet ons niet dwingen of duwen om keuzes te maken die we later misschien onverstandig vinden. Dus wat ons betreft, zorgvuldige aanpak en toch nog maar weer, want de kracht van reclame is de herhaling, die actieve rol in de programmering, ook kwalitatief en ook naar doelgroepen zien we toch wel graag wat meer bij GS. Ook naar de Omgevingsvisie toe zijn mogelijkheden, benut die mogelijkheden. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Widt, heeft u een bijdrage op wonen? Mijnheer Adriani, gaat uw gang.

Hans Adriani: Korte reactie op de vraag van de heer Hossain. Wat de Partij van de Arbeid betreft is die twee derde betaalbaarheid 30 elkaar sociaal echt voor iedere gemeente, staat iedere gemeente daarvoor aan de lat. Als je dat op regionaal niveau gaat programmeren, dan is de uitkomst toch dat gemeentes waar al veel betaalbaar is, het vaak wel realiseren. Gemeentes die daar minder op hebben, dat die daar ook op achterblijven. Dus we hebben eerder een motie aangenomen, daar zat het comply or explain element in en wat ons betreft is dat nog steeds het standpunt.

De voorzitter: Dank u wel. Geen reactie daarop? Nee. Mijnheer Van den Dikkenberg.

Bertrick van den Dikkenberg: Voorzitter, u heeft een riant positie in deze vergadering, dat meestal niet zo'n volle agenda heb, dat u zelfs partijen kunt vragen om een reactie waar andere voorzitters altijd moeten zeggen van reageer alsjeblieft niet. Heel kort een punt over Zuidwijk. Ik heb het antwoord van de gedeputeerde gehoord, dat de provincie daar dus voorwaarden voorgesteld heeft, en ik vind dat niet echt een genoegzaam antwoord. Want ik zie dat als een inhoudelijk kader in iets wat een ruimtelijk proces moet zijn en waarin we ook vooral ruimtelijke kaders gegeven hebben. Ik zie ook geen mandaat vanuit PS voor een dergelijk kader en ik zou eigenlijk een motie willen voorbereiden om als PS daar aan GS mee te geven dat we de koppeling tussen de inhoud en ruimtelijke afweging in ieder geval aanbrengen en niet een verbinding maken tussen een voorwaardelijke invulling van een woningbouwlocatie. Dat zal ik als motie vreemd doen, omdat nu de inspraak verwerkt wordt en straks kan GS daar nog in ieder geval mee aan de slag. En ik ben benieuwd of dat partijen willen meedenken en meedoen, die kunnen zich bij mij melden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer schipper, inzake wonen.

Tim Schipper: Op dit moment geen aanvullingen, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is dit het einde van de bespreking van het ontwerp Provinciaal Programma Wonen en Werken 2025.

9. Ontvangen bericht Heroverwegingsverzoek Landgoed Oude Tempel Soesterberg & Ontvangen bericht Grondexploitatie Oude Tempel

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 9 met een kwartiertje vertraging, dat valt dus nogal mee. Ontvangen berichten heroverwegingsverzoek landgoed Oude Tempel Soesterberg en grondexploitatie Oude Tempel. Dit agendapunt is doorgeschoven uit de vergadering van 22 januari. Mensen, mag ik even uw aandacht? Dank u wel. De berichten zijn geagendeerd door de fracties van de Partij voor de Dieren, GroenLinks, Volt en 50PLUS en de agenderende fracties willen in gesprek met GS over de veranderingen in het nieuwe stedenbouwkundig plan van parkwonen ten opzichte van het in 2019 vastgestelde bestemmingsplan. Vorige week tijdens Praten met de Staten is er ook ingesproken over dit onderwerp ten aanzien van de grondexploitatie. De behandeling van deze berichten en dit onderwerp vindt plaats in twee termijnen en ik geef de volgende partijen, de agenderende fracties krijgen als eerste het woord, met als eerste Partij voor de Dieren. Mijnheer Travaille, gaat uw gang.

Anjo Travaille: Dank u wel, voorzitter. De gemeente Soest heeft moeten accepteren dat het niet mogelijk was om de beschermde dassenclan te verwijderen uit de bossen van Oude Tempel en daarmee was de bouw van villa's in de bossen Oude Tempel, volgens het oorspronkelijke bestemmingsplan, niet meer mogelijk. Daarom heeft de gemeente in 2024 besloten een nieuw plan te maken, waarbij dassen, boommarters, hazelwormen en andere zeldzame soorten moeten zien te overleven tussen de busbanen, de spelende kinderen, de rondrijdende auto's, loslopende honden en heel veel bouwwerkzaamheden. Wat Partij voor de Dieren betreft een volstrekt idiote situatie. Zo is anderhalve maand geleden nog een das doodgereden aan de Oude Tempellaan en ook enkele jaren geleden was dat al het geval. Dat nieuwe plan is op vijftien punten een flinke aanpassing ten opzichte van het door de gemeente vastgestelde bestemmingsplan. B&W willen het nieuwe plan desondanks niet voorleggen aan de gemeenteraad. Ze stellen dat het allemaal wel kan binnen het bestaande bestemmingsplan. Onzorgvuldig wellicht, maar je zou kunnen zeggen dat is dan aan de gemeente.

Maar provincie Utrecht is voorzitter van de stuurgroep Hart van de Heuvelrug, waar Oude Tempel onderdeel van is. En van die vijftien punten zijn er minstens drie zeer relevant voor provincie Utrecht en deze drie punten leggen wij graag voor aan GS. Daarnaast hebben wij drie verzoeken aan GS. Allereerst de financiën. U kent partij voor de dieren, een betrouwbare financiële partij. We beginnen altijd met de financiën. Oude Tempel is in 2015 toegevoegd aan Hart van Heuvelrug om extra geld te genereren. In de uitgangspunten voor Hart voor de Heuvelrug projecten staat, dat stond in het toenmalige streekplan letterlijk, de rode projecten worden alleen gerealiseerd als deze een voldoende positief saldo opleveren. De geraamde opbrengsten zijn in de begrotingen al behoorlijk naar beneden gesteld, maar de bouwkosten stijgen ook nog eens een keer sneller en de nieuwbouw opbrengsten, die blijven ongeveer gelijk. Daar komt nog eens een keer bij dat in het nieuwe plan parkwonen veertig woningen minder zitten. Een inspreker in Praten met de Staten heeft in een vrij elementaire berekening laten zien dat de opbrengsten voor Oude Tempel zelfs in 2025

negatief kunnen zijn. Die berekening was al een behoorlijke versimpeling van de situatie, maar dat maakt de vraag aan GS niet minder relevant.

De voorzitter: Excuses, er is een interruptie van de heer Adriani. Sorry dat ik u niet zag.

Hans Adriani: Dank voorzitter. De heer Travaille zegt het was een vrij elementaire berekening. Daar ben ik het met hem eens, dus ik stel hem dezelfde vraag die ik vorige week ook aan de inspreker heb gevraagd. De accountant van de gemeente Soest is heel erg alert op de risico's in grondexploitaties. Is het niet verstandiger dat wij vooral ook naar de accountant van de gemeente Soest luisteren als het gaat om de verwachting van de risico's en de opbrengsten?

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

Anjo Travaille: Ik denk dat de gemeente Soest een belangrijke rol heeft voor wat betreft de gemeente Soest en de provincie Utrecht een belangrijke rol heeft voor de provincie Utrecht. Ik denk dat wij ook een eigen verantwoordelijkheid hebben in deze. En als een inspreker, al is het maar met vrij elementaire berekening, toch enige belangrijke punten kan benoemen, waardoor de opbrengsten van Oude Tempel mogelijk negatief kunnen zijn zelfs en daar hele valide punten voor aandraagt, dan zou ik als provincie Utrecht ook wel willen weten hoe het dan echt zit en niet alleen maar vertrouwen op de berekeningen van de gemeente Soest. Ik vervolg mijn bijdrage. Zoals de PvdA ook terecht aangaf, het is inderdaad een versimpelde situatie, maar de vraag aan GS is wat dat betreft niet minder relevant. Wat gaat verbouwen van het bos van Oude Tempel nog opleveren? Is het nog steeds de moeite waard? Die vraag stellen wij. Dan het voortgangsproces, het tweede punt.

De voorzitter: Mijnheer Travaille, u heeft een interruptie van mijnheer Daniels.

Reindert Daniels: Er was gesteld dat het niet door laten gaan van het project achttien miljoen zou kosten. Is dat dan ook niet de moeite waard dan eventueel?

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

Anjo Travaille: Dit zijn nogal wilde getallen die van allerlei aannames uitgaan, bijvoorbeeld dat je de grond in één keer afschrijft, maar lijkt me hier wat ver gaan. Dat is natuurlijk heel relevant. Het is een kosten-baten evaluatie die hier nodig is en op dit moment zijn de omstandigheden voor de opbrengsten behoorlijk verslechterd. Onder andere doordat veertig woningen minder in het plan zitten en doordat de kosten voor het realiseren van woningen alleen maar omhoog gaan. Dus het lijkt me heel legitiem voor de provincie Utrecht inderdaad om die kosten en die baten opnieuw op een rij te zetten, daar komen wij zo meteen ook voor met een verzoek. Het tweede punt dan, het voortgangsproces. Een jaar geleden zaten we in deze staten met de afdoening van motie 18, ik noemde het net ook al eventjes, over alternatieve locaties en de gedeputeerde zei toen die alternatieven zijn er niet, maar er komt echt iets heel moois aan vanuit de gemeente Soest. En dat moois dat bleek dus parkwonen te zijn, de dassenburchten tussen de busbanen. Het college van de gemeente Soest heeft het verzoek tot heroverweging zonder inhoudelijke motivering afgewezen. Omwonenden zullen zeker een beroep doen tegen deze afwijzing. Het plan loopt al behoorlijke tijd,

financieel wordt het niet aantrekkelijker en we vragen ons eigenlijk af hoe kijkt GS aan tegen verdere vertraging van deze planvorming?

Dan ten slotte het juridische punt. De dassen en veel andere soorten moeten leven tussen de busbanen en de auto's en de spelende kinderen en de bouwwerkzaamheden. Overigens zijn er in het plan parkwonen twee burchten ingetekend, maar er zitten nog vijf andere dassenburchten die de ecologen ofwel niet gezien hebben, of niet hebben doorgegeven of niet hebben willen intekenen. De stichting SOS voert aan dat de nieuwe plannen in strijd zijn met zowel de nationale natuurwetgeving als de Europese Habitatrichtlijn. De afgegeven natuurvergunning ging uit van het wegvangen van de dassen en elders plaatsen. Dat wordt nu dus niet gedaan, de dassen blijven zitten. Als de gemeente start met de bouwwerkzaamheden, dan wordt door omwonenden direct de RUD als toezichthouder ingeschakeld en wordt gevraagd om het werk stil te leggen. De gemeente moet dan aantonen dat er geen achteruitgang is van de dassen en dat die ook niet zal plaatsvinden, bijvoorbeeld door de bouwwerkzaamheden of door de busbanen. Dassenexperts die wij hebben bevraagd zeggen dat dit volstrekt kansloos is voor de gemeente. Daarnaast moeten voor de andere soorten ook nog natuurvergunningen worden aangevraagd. Dus onze vraag is eigenlijk, wat verwacht GS met betrekking tot de natuurvergunningen en de juridische haalbaarheid van het nieuwe plan?

Drie verzoeken. Gezien het grote aantal wijzigingen in de situatie die nu voorligt, willen wij graag een actuele grondexploitatie berekening en daaruit kunnen we dan inderdaad opmerken of het project nog de moeite waard is, als antwoord ook op eerdere vragen vanuit de PVV. Daarnaast zouden we graag zien dat GS aandringt bij het college van B&W Soest om parkwonen daadwerkelijk als een heroverweging in de gemeenteraad voor te leggen. Provincie Utrecht is voorzitter van de stuurgroep en kan dit vanuit het verlangen van goed bestuur best vragen aan B&W. En het derde punt, dat betreft die natuurvergunning. In het naastgelegen gebied Groene Hoogte is door de gemeente Soest illegaal acht hectare bos gekapt voor een woonwijk, zonder vergunning dus. De provincie greep in met een last onder dwangsom en trok die later op verzoek van de gemeente toch weer in, omdat er niets meer te redden viel. Dat is een jammerlijk verhaal, maar we kunnen er wel iets uit leren. We zouden graag zien namelijk dat de provincie Utrecht actief onderzoekt of het huidige plan voldoet aan de vergunningsvoorwaarden en niet zoals de wet op dit moment voorschrijft maar wacht tot er iemand is die bezwaar gaat maken. Daarmee voorkomen we dat de provincie moet wachten tot de graafmachines het bos ingaan om te kunnen toetsen. Dus een actief onderzoek naar de vergunningsvoorwaarden. Provincie Utrecht laat Oude Tempel mooi bij gemeente Soest liggen en daar modderen ze door want ze kunnen niet stoppen, dan gaan ze er financieel behoorlijk op achteruit.

Maar provincie Utrecht is medeverantwoordelijk, ook voor ellende die we nu al deels kunnen voorzien. Het alternatief is dat we gewoon zestien hectare bos toevoegen aan het naastgelegen NNN-gebied. Daar zouden heel veel mensen blij van worden en we zouden een bijzonder natuur en recreatief in historisch gebied kunnen behouden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Travaille. De fractie van Volt, wie kan ik het woord geven hierover? Mijnheer Van Limmen, gaat uw gang.

Wouter Limmen: Dank u wel, voorzitter. Volt vindt de toenemende onrust en de eindeloze vertraging rondom Oude Tempel ronduit zorgwekkend. Dit maakt voor PS noodzakelijk om dit dossier kritisch te gaan volgen. We hebben dan

ook de indruk dat het nieuwste plan van de Oude Tempel significant is veranderd. Het gevolg is dat we goed moeten overwegen of de huidige argumenten en de procedures nog wel op zijn plaats zijn. Zeker nu blijkt voor Volt dat 80 elkaar van de te bouwen woningen voor burgers met een kleine portemonnee onbetaalbaar worden. Dit maakt het nog schrijnender in het licht van de afspraak om twee derde betaalbare woningen nu te gaan bouwen. Daarnaast maakt de natuurcompensatie onvoldoende recht doet aan de veroorzaakte schade aan fauna en natuur. Volt vindt dat boven alles moet gelden dat de provincies c.q. de gemeente procedureel, juist, juridisch en correct handelt en haar argumentatie harde en valide bewijskracht heeft. Het vertrouwen in de overheid staat hier weer opnieuw op het spel. Volt vindt hoe dan ook noodzakelijk dat alle belanghebbenden en gedegen schriftelijk antwoord krijgen op hun vragen. Kan gedeputeerde dit toezeggen? Graag horen we ook wat het standpunt van gedeputeerde is over het argument dat het plan significant anders is dan is beschikt en welke conclusies trekt hij zelf hieruit? Kan het zo zijn dat de gemeente Soest bij het stoppen van het project de negatieve financiële consequenties niet kan dragen, waardoor zij zich gedwongen voelen om het project willens en wetens door te zetten?

Ziet gedeputeerde een mogelijkheid om met de gemeente hierover in gesprek te gaan en zo nodig te faciliteren? Dit in relatie tot de afspraken die zijn gemaakt vanuit het Hart Utrechtse Heuvelrug en de regisserende rol die de provincie hierin heeft. Tot slot voorziet volt een mogelijke rechtszaak en wil graag weten hoe GS met een dreigende rechtszaak om zal gaan. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Limmen, want ik zei daarnet Van Limmen. Dat is natuurlijk niet correct, excuses. Wie kan ik het woord geven van de fractie van GroenLinks? Mevrouw Van de Vooren.

Margriet Van de Vooren: Dank u wel, voorzitter. Wat fijn om hier weer te zijn, na mijn bevallingsverlof voor het eerst weer, en dan ook nog eens met een onderwerp dat me nauw aan het hart gaat, het landgoed Oude Tempel. Ik moet ook wel eerlijk zeggen, dit is wel een dossier dat zelfs in je verlof meegaat, want hoe ga je dit nog uitleggen aan je kinderen? En daarom is het heel goed dat de omwonenden een verzoek tot heroverweging hebben ingediend. Er is namelijk geen nieuw bestemmingsplan, maar de plannen zijn significant aangepast. De heftigste aanpassing is natuurlijk dat de dassen geen enkeltje Overijssel krijgen, dus dat ze maar gewoon op de dassenburchten gaan bouwen. En als dat nog niet genoeg schade aan de natuur geeft, dan komt er ook nog een buslijn over de hazelwormgebied en dwars over het terrein. Ik heb het hier al heel vaak gehad over de bodem, die dan gesloopt wordt, en daarmee het hele landgoed gaat vernietigen. Het is overigens heel jammer dat in de technische beantwoording, waar het gaat over verkeer en die buslijn, die dus die schade gaat brengen, dat er dan naar een verkeerskundig onderzoek wordt verwezen en niet naar een natuuronderzoek. Maar dat terzijde.

Ik vraag me ook af, is dan deze heroverweging ook besproken door GS? Is dit niet genoeg aanleiding om ook bij GS eens achter de oren te krabben, zijn we hier nog wel goed bezig? En misschien een beetje technisch, als ik nog over natuur iets mag zeggen. Dus voorzitter, let goed op of ik niet te technisch wordt, maar in de vorige commissievergadering bleek uit de stukken van GS dat de rode eekhoorn nog geen ontheffing had gekregen en ik vroeg me af of dat inmiddels wel gebeurd was? Dat mag ook schriftelijk beantwoord worden. En als u zich dan totaal geen zorgen zou maken over bouwen in natuurgebied en op dassenburchten, waarom kunnen we dat dan niet gewoon

laten onderzoeken? Dan de reactie op dit heroverwegingsverzoek van de omwonenden. We zijn het eens dat die vraag is gesteld aan Soest om dit nog eens te heroverwegen, alleen het antwoord is toch wel heel erg teleurstellend. Want het is niet noodzakelijk en volgens de wetgeving hoeft het niet. Er is inhoudelijk niet gereageerd op de brief en je hoeft ook geen bezwaar te maken, want dat mag niet. Teleurstellend, want daarmee lijkt het of Soest en de provincie zich aan het ingraven zijn in dit dossier. En misschien hebben wij dan als collega's iets om te heroverwegen, want zouden jullie niet net als wij gewoon eens een strik om Hart van de Heuvelrug willen doen? Dan moeten we misschien teruggaan naar de doelstellingen van Hart van de Heuvelrug en dit project en dat komt in de basis neer op wonen en financiën. En inderdaad, wat de Partij van de Dieren ook al zei, Soesterberg heeft wel degelijk op alternatieve plekken gebouwd.

Daarop aanvullend zou ik best willen zeggen er kan best gebouwd worden, bijvoorbeeld langs de rand van de weg, alleen wordt er nu gesteld dat de reden is dat we dit plan niet aanpassen, dat we een bestemmingsplan moeten aanpassen en dat die omgevingswet het allemaal zo ingewikkeld maakt. Ik heb hier vier maanden geleden maar jezelf zitten opwinden over dat er al een jaar niets gebeurd was behalve een projectteam opgesteld en overlegstructuren gemaakt waren. Ik denk dat dat reden geeft om op het gebied van wonen en heroverweging, de financiën heeft de Partij van de Dieren ook al heel veel over geroepen, de Miljoenenjacht, dat bleek allemaal niet waar te zijn. De ontwikkelaar is inmiddels weg, dat heeft geen euro gekost. Dus desalniettemin lopen we nog steeds financieel grote risico's. Volgens mij moeten we gewoon het X bedrag voor Hart van de Heuvelrug ophoesten met elkaar. En tot slot kom ik dan weer terug op het begin van mijn verhaal. Ik vind het niet meer uit te leggen aan mijn kinderen, maar we hebben met elkaar een stoel van de toekomst ingesteld. Hoe legt u dit nog uit aan de jongeren van morgen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van de Vooren. Dan is ook de fractie 50PLUS. Wilt u het woord, mevrouw Hoek? Gaat uw gang.

Mieke Hoek: Dank u wel, voorzitter. Ik kan gewoon heel kort zijn. Ik ben het volledig met het betoog van mevrouw Van de Vooren van GroenLinks eens, dus ik ga het niet herhalen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan geef ik nu de andere fracties de gelegenheid om te reageren. Ik hou vandaag dezelfde volgorde aan. De fractie van de VVD is verdwenen, maar digitaal hebben we mijnheer Peer. Heeft u behoefte aan een reactie?

Edgar Peer: Dank u wel, voorzitter. Gisteren hebben we dit uitgebreid besproken in ons fractieoverleg en we hebben afgesproken dat wij hier niet het woord over hoefde te voeren, maar ik maak toch een kleine uitzondering. Ik had het per interruptie kunnen doen, maar ik neem toch afstand van de woorden van de Partij van de Dieren, waarin ze het hebben over doormodderen van de gemeente Soest, ellende die veroorzaakt wordt en ik vind het ook heel moeilijk te begrijpen dat GroenLinks zegt laten we gewoon doorpakken op dit dossier in financieel opzicht. En eigenlijk denk ik dan, betekent dat niet gewoon 18 miljoen afschrijven? Wij vinden nog steeds dat er een heel acceptabel en goed plan ligt, ook belangrijk voor de woningbouw. Dus als VVD hebben we geen vragen aan GS om het te veranderen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kennedy-Doornbos, heeft u behoefte aan het woord? Mijnheer Schaddelee, gaat uw gang.

Arne Schaddelee: Dank voorzitter. Ik eigenlijk ook niet echt, want de vragen die in het agenderingsverzoek stonden zijn vooral gericht aan het college van GS, dus ik ben even benieuwd wat daar de reactie van is.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Berlijn? Nee. Mijnheer Daniels.

Reindert Daniels: De Oude Tempel bos is een bijzonder terrein met veel cultuurhistorische, biologische en recreatieve waarden, dus er moet gewoon goed gekeken worden naar wat haalbaar is en niet over één nacht ijs gegaan worden en dat is ook uiteraard niet gedaan. Dus op zich willen wij wel graag zien dat inderdaad gekeken wordt of het hele financiële plaatje nog steeds actueel is. Dus steun voor het opnieuw uitzoeken van het financiële aspect ervan.

De voorzitter: Dank u wel. BBB? Nee, geen reactie. Mijnheer Draisma, mevrouw De Widt? Ja, gaat uw gang.

Marianne de Widt: Een kleine reactie nog op het verhaal van mevrouw Van de Vooren want ik hoorde haar zeggen Hart van de Heuvelrug is vooral geld en woningen, maar voor mij is Hart van de Heuvelrug een heel afgewogen plan, waarmee vooral een hele grote ecologische structuur is gerealiseerd. Heb ik dat dan verkeerd?

De voorzitter: Mevrouw Van de Vooren.

Margriet van de Vooren: Nou deels. De reden natuurlijk van Hart van de Heuvelrug is dat we rood voor groen realiseren, dus dit is een bouwproject waarmee groene ambities zijn gerealiseerd en daar is niets op af te dingen, maar dat betekent dus gewoon dat er geld op tafel moet komen om die groene dingen die zijn gerealiseerd te kunnen bekostigen. Inmiddels is dat wel behoorlijk achterhaald. Kijk, dat dat geld op tafel moet komen à la, maar is dat nou echt nog een enige reden om dit te doen? En ik vind, inmiddels zijn we al zover in de aanpassingen, kunnen we dit nou nog op deze manier verkopen? Want zelfs voor twee jaar terug toen we hier met elkaar zaten, toen zeiden we al dit moeten we toch niet willen? En inmiddels kunnen we toch niet zeggen, is het weer aangepast en gaat het nog heftiger worden voor de natuur en we lopen een heel groot risico dat het helemaal niet gerealiseerd kan worden. We zijn een jaar verder, er is vrij weinig gebeurd, dus die kosten lopen alleen maar op. Als je de kosten-baten afweegt, dan moet je misschien eens gaan zeggen is dit nou het beste plan? Wij wisten niet op het moment dat vijftien jaar geleden dit in een bijlage is opgenomen-

De voorzitter: Mevrouw Van de Vooren, dit is een reactie op een interruptie. Houdt u het even kort.

Margriet van de Vooren: Sorry. Wat was de vraag ook alweer? Het doel was om dat geld boven tafel te krijgen voor natuur en dat doel, daar staan wij nog steeds achter, alleen niet met de plannen zoals die er nu voorliggen. Wij denken dat daar wel degelijk alternatieven voor zijn.

De voorzitter: Kijk eens. Het kan ook gewoon kort. Fantastisch. Mijnheer Travaille, heeft u een interruptie op mevrouw De Widt? Dat kan, gaat uw gang.

Anjo Travaille: Ja, want ik zou daarop willen aanvullen. Ik denk dat Hart voor de Heuvelrug als programma een prima oplossing was voor een situatie waarmee rood en groen eigenlijk allebei op slot zaten. Alleen, ik wil even het laatste stukje Oude Tempel daar los van trekken. Dat is gewoon heel lelijk stukje, waar je, als je met de ogen van nu daarnaar kijkt, tot hele andere conclusies zou komen.

De voorzitter: Mevrouw De Widt.

Marianne de Widt: Eigenlijk blijf ik in beide reacties hangen op hetzelfde zo ongeveer, want ik hoorde mevrouw Van de Vooren zeggen achterhaald en u zegt met de ogen van nu. Ik ben het daar niet mee eens. Ik ben ervan overtuigd dat we met zijn allen in een totaaldeal gestapt zijn en dat we die gewoon moeten afmaken.

De voorzitter: Helder. Dan ga ik verder het rijtje af. Dan ben ik bij mijnheer Adriani. Nee, geen bijdrage. Mijnheer Van den Dikkenberg niet. Mijnheer Schipper.

Tim Schipper: Voorzitter, dank u wel. Even kort, ik had vorige maand verzocht of ik me kon aansluiten bij de agendering van de Partij voor de dieren en anderen. Dat is om de een of andere reden niet gehonoreerd, maar het laat wel zien dat ik achter de vragen sta die zojuist op zijn geworpen door zowel GroenLinks als Partij voor de Dieren. Dus ik zie uit naar de beantwoording en eventueel zal ik in tweede termijn nog wat eraan toevoegen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Muilekom, kunt u direct overgaan tot beantwoording? Gaat uw gang.

Rob van Muilekom: Dank u wel, voorzitter. Ik wil over een aantal punten ingaan. Er is iemand geweest die heeft ingesproken over de GREX, dus ik wil eerst even iets kort zeggen over het financiële gedeelte. Het is gewoon zo dat de realisatie van het project Oude Tempel levert gewoon in de grondexploitatie een dikke zes miljoen op. Dat project is al wel meerdere malen bijgesteld, dat herken ik heel goed. Dat is ook iedere keer weer de vragen die uit de omgeving komen en waardoor dat de gemeente ook aanpassingen doet. En wat de heer Daniels ook al zei, we hebben eerder een goede berekening gemaakt van het stoppen van Oude Tempel op uw verzoek. Daar is een bedrag uitgekomen van achttien miljoen en dat is een realistisch bedrag. Daar is tien jaar keihard aan gewerkt en het punt is dat wij gisteren een besluit hebben genomen over de master GREX. Die master GREX gaat naar u toe. Ik zou zeggen kijk naar de uitwerking. We hebben daar echt top of the bill accountants en mensen, planeconomen, die elk jaar weer die GREX-en beoordelen en hoe de waarde is. Dus dat besluit gaat naar u toe. Ik ga dat niet terugkoppelen naar de insprekers, mijnheer Limmen, want dit zijn vertrouwelijke gegevens. Dus die gaan naar u toe. Het andere punt is even over de wijzigingen die er zijn.

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom, u heeft een interruptie van de heer Travaille.

Anjo Travaille: Dank u. Voorzitter, wij zijn benieuwd of we uit die master GREX dus ook de cijfers op kunnen maken voor oude tempel zelf, zowel de kosten als de veranderingen daarin als ook de opbrengsten.

De voorzitter: Een moment mijnheer Van Muilekom, want de heer Limmen heeft ook nog een interruptie.

Wouter Limmen: Ik wil even ingaan op het antwoord van de heer Van Muilekom. Onze bedoeling is niet om de vertrouwelijke informatie te delen, maar een goede argumentatie naar alle belanghebbenden over te brengen in communicatie, zodat mensen begrijpen waarom de beslissing is genomen. Dat is voor ons zo belangrijk, dat het vertrouwen in de overheid versterkt wordt. Dus geen vertrouwelijke informatie. Maar bent u dat met mij eens?

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Wat we wat we zeker kunnen doen, mijnheer Limmen, is- Wij zorgen ook altijd dat er goede statenbrieven, openbare stukken zijn, waarin een toelichting komt. Dus wij zullen ook zorgen dat die informatie ook bij die mensen die ingesproken hebben, terecht komt. Dus dat wat openbaar is, dat we dat ook even aan de insprekers delen. Een ander punt, even over de vragen die er zijn over de wijzigingen.

De voorzitter: Mijnheer van Muilekom, sorry. Mijnheer Travaille had een vraag over door die grondexploitatie.

Rob van Muilekom: Ja, dat antwoord is gewoon ja.

De voorzitter: Oké, dat had hij niet gehoord.

Rob van Muilekom: Per plan wordt het gewoon helemaal doorgerekend en uitgewerkt. Jazeker.

De voorzitter: Dank u wel.

Rob van Muilekom: Van de gemeente Soest wordt verwacht dat de impact die de planwijziging heeft, dat ze dat goed onderzoeken. Daarvoor hebben ze ook nog eens een keer extra ecologische expertise voor ingehuurd en zij moeten een activiteitenplan opstellen op basis van ecologische onderzoeken, waarin ze aangeven hoe met die flora en fauna wordt omgegaan. Dus de vragen die dat allemaal oproept, dat moet gewoon aangetoond worden. En de RUD toetst of deze activiteiten nog passen binnen de verleende ontheffingen, of de aanvullende ontheffingen. Daarbij wordt ook gebruikgemaakt, in ieder geval ook van de kennis die er is bij ons, bij het team vergunningverlening en natuurlandschap. Dus dat gebeurt allemaal op een goede zorgvuldige manier.

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom, u heeft een interruptie van de heer Travaille.

Anjo Travaille: Dank u. Wanneer gebeurt die toetsing door de RUD? Is dat voorafgaand aan de start van de uitvoering door de gemeente Soest?

De voorzitter: Mijnheer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Zij moeten gewoon, als ze iets wijzigen, moeten ze dat aan de voorkant natuurlijk doen en dan komt er pas goedkeuring voor de uitvoering van het plan.

De voorzitter: Mijnheer Travaille.

Anjo Travaille: Wat voor goedkeuring verwacht u dan? Want de natuurvergunning die op dit moment er is over het verplaatsen van de dassen, dat is de natuurvergunning waarbinnen de gemeente Soest het rest van het project wil uitvoeren, voor zover ik weet. Dus ik verwacht niet dat er een nieuwe toetsingsnoodzaak zal zijn voor de provincie

Utrecht. Ik roep daar wel toe op om dat juist actief te toetsen, maar ik ben dus benieuwd of dat inderdaad actief wordt getoetst voorafgaand aan de start van de uitvoering.

De voorzitter: Dat is een vrij technische vraag, dus als daar niet direct antwoord op kan, dan kan die ook achteraf beantwoord worden. Gaat uw gang, mijnheer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Die toetsing vindt volgens mij gewoon plaats nu, met de aanpassing van de plannen die er zijn, om te kijken of het voldoet, maar ik zal het nog even ambtelijk laten toetsen of dat zo is, mijnheer Travaille. Daar wordt u over geïnformeerd. Daarnaast, even over de rolverdeling. We hebben een stuurgroep Hart voor de Heuvelrug. Daar wordt veel over gesproken en terecht. Daar worden ook de plannen onderling ook besproken als er wijzigingen zijn en consequenties hebben, zeker ook als het financiële consequenties heeft, dan is het zo dat de stuurgroep daarmee moet instemmen. De gemeente Soest, die is projecttrekker van het project Oude Tempel en het is in ieder geval zo dat naar ons idee het college dat op zorgvuldige manier gebeurt. Het college, die wil graag dat ook snel duidelijk wordt wat er is en dat er voortgang gemaakt kan worden met de plannen die er zijn voor Oude Tempel. De gemeente Soest moet dat doen binnen de risicomarges ook, die te maken hebben ook met de actualisatie van de master GREX. Meerdere keren per jaar is het ook zo, als er iets gewijzigd wordt, dat er risicoanalyses worden gepleegd. Dus het vindt heel zorgvuldig plaats en wat dat betreft is het ook zo dat als Soest echt iets anders wil en dat soort dingen, dat het in de stuurgroep besproken wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Dit is het einde van de eerste termijn, gaan we nu over naar de tweede termijn, waar er onderling- Mijnheer Travaille, zegt u het maar.

Anjo Travaille: Ik heb het idee dat dit de helft van het verhaal was. Maar de vraag die we gesteld hebben, bijvoorbeeld over verzoek om aan de gemeente Soest na te gaan of het mogelijk is om alsnog die heroverweging in de gemeenteraad te brengen. Is dat een optie bijvoorbeeld? Het bestemmingsplan is zo ingrijpend gewijzigd, daar is vriend en vijand het over eens. Waarom zou je dat niet opnieuw voorleggen aan de gemeenteraad? Wat zit daartegen en kan de provincie dat doen? Kan de provincie daarop aandringen bij het college van B&W?

De voorzitter: Mijnheer Travaille, het bestemmingsplan is niet gewijzigd. Het stedenbouwkundig plan is gewijzigd. En ten tweede, nu maakt u er een soort van tweede termijn vragenronde van. Dat is echt niet de bedoeling. U zegt eigenlijk, er is nog een vraag die niet beantwoord is.

Anjo Travaille: Ja, dat is deze vraag.

De voorzitter: Dat sta ik toe. Mijnheer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: Nee. We hebben het idee dat het college dat zorgvuldig doet en u wil iets vragen of ze wel zorgvuldig werken, natuurlijk, daar wordt altijd op gelet in zijn algemeenheid, hoe gemeenten opereren met ruimtelijke procedures. De gemeenten die doen dat zorgvuldig en wij kijken ook naar de resultaten ervan. Het is niet dat we dat niet vragen, maar we hebben ook niet de indruk dat de gemeente Soest het slordig of onzorgvuldig doet.

De voorzitter: Goed, dan was dit echt- Nee sorry, mijnheer Limmen, dan gaan we- U heeft ook geen antwoord op de vraag gekregen. Wat was uw vraag, mijnheer Limmen?

Wouter Limmen: Mijn vraag is of de gedeputeerde een rol ziet om, vanuit de regisserende functie die de provincie heeft in de Hart van de Heuvelrug, in gesprek te gaan met Soest om dus de financiële problemen die het oplevert op te lossen?

De voorzitter: Maar goed, dat is eigenlijk een beetje dezelfde vraag die de heer Travaille net stelde, die is in lijn daarmee.

Wouter Limmen: Maar ik heb er geen antwoord op.

De voorzitter: Volgens mij was het antwoord gewoon nee. Dat kwam wel door de tekst heen. Maar goed, ik zal hem nog een keertje voorleggen aan de heer Van Muilekom.

Rob van Muilekom: De suggestie die gewekt wordt dat dit project een groot financieel probleem oplevert, dat klopt gewoon niet. Daarom zou ik echt willen wijzen, de master hebben we gisteren vastgesteld, bekijk het gewoon even want dan kunt u het gewoon zien in de actualisatie van de GREX, hoe echt de financiële stand van zaken is.

De voorzitter: Mijnheer Limmen.

Wouter Limmen: Mag ik nu concluderen dat u zegt dat er geen financieel probleem is ontstaan als dit project niet doorgaat?

De voorzitter: Mijnheer Limmen, dat is een heel andere vraag die u stelt. Dus daar gaan we nu echt geen beantwoording meer om vragen. Dit was het einde van de eerste termijn. We gaan naar de tweede termijn, waarbij u onderling in overleg kunt. En ik ga de volgorde af van degenen die dit agenderingsvoorstel hebben gedaan en dan begin ik bij Partij voor de Dieren.

Anjo Travaille: Dank u, voorzitter. Zoals in de agendering al aangegeven, en volgens mij zei de heer Schaddelee het net ook heel juist, het zijn vooral een aantal vragen aan de gedeputeerde. De vervolgvraag is inderdaad de vraag die GroenLinks stelt, wanneer kunnen we hier nou eens een keer een strik omheen zetten en hiervan afkomen? Daar is overigens geen achttien miljoen voor nodig, maar een veel kleiner bedrag. Ik verwacht dat we daarop terugkomen in de aanloop naar de begroting. Ik was eigenlijk nog heel benieuwd wanneer kunnen we dan die GREX verwachten en op welke termijn weten we iets meer over die actieve manier om die vergunningverlening te onderzoeken? Maar misschien kunnen die antwoorden dan op een ander moment komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De fractie van Volt, heeft u nog een bijdrage? Mijnheer Limmen.

Wouter Limmen: Nou heel kort, dat is dat wij toch de conclusie trekken dat het is al een dusdanig langdurig project wat maar vertraagd wordt en dat wij kijken of er niet de mogelijkheid is vanuit de provincie of daar toch niet een oplossing is te vinden die een opening biedt om het natuurbehoud te hebben of eventueel betaalbare woningen in het project neer te zetten en daar een passende oplossing voor te vinden.

De voorzitter: En dit is een vraag die u stelt aan de overige commissieleden. De fractie van GroenLinks, mevrouw Van de Vooren, geen bijdrage. Mevrouw Hoek, 50PLUS? Geen bijdrage. Dan ga ik het rondje nog een keer af. Mijnheer Peer, heeft u nog behoefte aan een bijdrage?

Edgar Peer: Heel kort voorzitter en die is eigenlijk meer gericht aan de Partij van de Dieren dan GS. Ik ben benieuwd natuurlijk naar de voorstellen die gaan komen vanuit de Partij voor de Dieren bij de begrotingsvoorstellen, maar dat is niet het enige belangrijke aan de landgoed oude tempel plannen.

De voorzitter: Mijnheer Peer, u heeft een interruptie van mijnheer Travaille. Een moment.

Edgar Peer: Maar die ben ik nou net een vraag aan het stellen.

De voorzitter: Bij de eerste zin wilde die al gelijk reactie geven.

Edgar Peer: Zal ik eerst mijn vraag afmaken, dat hij dan kan reageren?

De voorzitter: Dat lijkt mij heel verstandig, gaat uw gang.

Edgar Peer: Zoals eerder, de heer Travaille komt met voorstellen bij de begroting. Voor ons is niet alleen belangrijk de hoeveelheid geld die wij kwijtraken als deze plannen doorgaan, maar ook het aantal woningen dat we kwijtraken. Dus mijn vraag aan de heer Travaille zou zijn, komt hij ook met voorstellen voor de te compenseren woningen die dan niet gebouwd worden? Dat is het, voorzitter. Overigens, denkt u niet verkeerd dat wij hiermee instemmen met het laten vallen van deze locatie. Ook al zouden er plannen komen, wij vinden dit nog steeds een belangrijk document.

De voorzitter: De heer Travaille.

Anjo Travaille: Dank u wel. Mijn eerste punt bij de heer Peer was noem alsjeblieft Partij voor de Dieren en niet steeds van de dieren, hoewel wij de dieren een warm hart toedragen. De vraag van de heer Peer is hoe zit het dan met die woningen daar? Ik kan de heer Peer wat dat betreft helemaal geruststellen. Er zijn de afgelopen jaren 1500 woningen in de omgeving van Soest en Soesterberg gerealiseerd. En als het gaat om het woningtekort, als hij zich daar zorgen over maakt, dan zou ik willen zeggen, de woningen die hier gebouwd worden, dat zijn woningen van zeven, acht tot minimaal. Dat is niet waar het woningtekort in onze provincie in zit. En als hij andere bedragen zou willen realiseren-

De voorzitter: Moment, mijnheer Peer, anders gaan we allemaal door elkaar. Even een moment, mijnheer Travaille. Dank u wel. Mijnheer Peer, interruptie op mijnheer Travaille. Gaat uw gang, mijnheer Peer.

Edgar Peer: Dank u wel, voorzitter. Het is waar dat hier een groter aandeel aan niet gesubsidieerde woningen komen dan wij hebben afgesproken. Aan de andere kant, we weten allemaal dat het bouwen van duurdere woningen ook heel belangrijk is voor het bereiken van doorstroming. Zijn over het algemeen geen starters die woningen van 600.000, 700.000 euro kopen, maar allemaal mensen die ook een woning achterlaten, dus wel degelijk van belang in de totale volkshuisvesting.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Travaille.

Anjo Travaille: Wat zal ik nou zeggen? Beetje ouderwets, maar oké. Niet eens onderdeel van de agenda voor vandaag. Ik denk dat als de heer Peer zich druk maakt over het realiseren van de belangrijke opgave waar wij hier voor staan, de grootste opgave die we niet in staat zijn als provincie te realiseren, is de natuuropgave en hier ligt kant-en-klaar zestien hectare dat we zo kunnen aansluiten bij het bestaande NNN-gebied daar in de regio. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel.

Edgar Peer: Mag ik nog één keer een interruptie, mevrouw De Man? Excuus.

De voorzitter: Ja natuurlijk, gaat uw gang mijnheer Peer.

Edgar Peer: Ik wil graag dat de heer Travaille van de Partij voor de Dieren zijn taalgebruik enigszins aanpast. Hij heeft het over doormodderen als hij het over het handelen van een andere gemeente heeft, hij heeft het nu over ouderwets. Ik kan hem uitleggen dat het helemaal geen ouderwetse denkbeelden zijn. Ik kan me voorstellen dat u op sommige terreinen anders denkt, maar gaat u dan ook die woorden gebruiken in plaats van kwalificaties?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Peer. Mijnheer Travaille, wilt u daar nog op reageren? Gaat uw gang.

Anjo Travaille: Wat fijn dat de heer Peer zo betrokken is, maar dit zijn toch niet de woorden waar wij van schrikken, hoop ik, in een vergadering als deze? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik een hand van mevrouw Hoek en ook van mijnheer Limmen. Eerst mevrouw Hoek, gaat uw gang.

Mieke Hoek: Dank u, voorzitter. Ik wilde reageren op een reactie van mijnheer Peer. Peer is het toch? Dat huizen van twee miljoen niet direct bijdragen aan de doorstroming van de woningnood. En het gaat hier wel over woningen van ongeveer twee miljoen, dat hebben we toen destijds gehoord met een avond waar we dus bij elkaar hebben gezeten en dit hele plan hebben besproken, zoals u weet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Eerst mijnheer Limmen en dan mag mijnheer Peer nog een reactie geven. Mijnheer Limmen.

Wouter Limmen: Ik raak hier even in de opvatting van wat mevrouw Hoek zegt. Mijnheer Peer stelt dus dat het de doorstroming bevordert, maar alleen de doorstroming van mensen die het zich kunnen veroorloven om een bepaalde woning te kopen. Dus de mensen die het niet kunnen betalen, kunnen niet doorstromen. Dus dat blokkeert de doorstroming. Mijnheer per, hoe denkt u daarover?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Limmen. Mijnheer Peer, wilt u daar nog een reactie op geven?

Edgar Peer: Ja en dan kan ik meteen aangeven dat het helemaal geen ouderwetse denkbeelden zijn. Vorig jaar is er een Rabobank rapport verschenen over doorstromen op de woningmarkt en daaruit blijkt juist dat het bouwen van wat duurdere, met andere woorden niet-gesubsidieerde woningen, juist beter is voor de woningmarkt, omdat één woning niet-gesubsidieerde woningbouw ongeveer tussen de vijf en zeven verhuisbewegingen achter zich heeft. En daarin is

een hele verhuisketen die van goedkoop naar duur tot stand komt. Mensen laten de woning achter als ze hier gaan kopen, het zijn geen starterswoningen.

Hans Adriani: Voorzitter, orde voorstel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Peer. Een moment, even rust in de zaal. Dit is inderdaad een uitweiding van het debat. Mijnheer Adriani.

Hans Adriani: Daar ging mijn orde voorstel over, want we hebben nog twee agendapunten te gaan. Daar zitten mensen al best lang voor op de tribune en je kunt mij wakker maken om over doorstroming te praten op ieder moment van de dag en nacht, maar kunnen we dat nu niet doen?

De voorzitter: Het is een onderwerp wat veel oproept. Ik wil dat eventjes hierna afsluiten. Dat er mensen op de publieke tribune zitten, hoeft geen oorzaak te zijn dat wij dan opeens moeten opschieten, vind ik, want dit gaat over uw vergadering. Ik ga het rijtje af. Dan kijk ik naar de ChristenUnie, heeft u nog een bijdrage?

Arne Schaddelee: Jazeker voorzitter, wat fijn. Dank u. Want ik zie er wel naar uit, nadat we al die vragen en alle informatie op een rij hebben, want daar zijn we inmiddels al twee jaar als marmot ermee bezig, met steeds weer nieuwe informatie naar boven trekken, om daar gewoon een politiek besluit over te nemen. Dus ik zie uit naar het voorstel waar de Partij voor de Dieren mee komt bij de begroting, maar ik hoop dat ze dat doen bij de kadernota. Dat lijkt mij een logischer moment en ik zie mijn collega naast mij knikken. En het lijkt me ook goed om dan, en daar volg ik de heer Peer in, het gesprek ook zo integraal mogelijk te doen, dus een afweging te maken over en de zestien hectare aanwezige natuur en of je die wel of niet wil opofferen voor een aantal woningen. Ook hoe je dat weegt ten opzichte van sociale levensloopbestendige woningbouw, de bereikbaarheid en eigenlijk de totale gebiedsontwikkeling waarin je zit. En die ook, en dat ben ik met mevrouw De Widt eens, al een afsprakenpakket is waar je al vijftien jaar mee bezig bent. Dus volgens mij moeten we die totale integrale afweging met elkaar gaan maken en de kadernota lijkt daar een uitstekend moment voor om de neuzen te tellen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Berlijn? Nee. Mijnheer Daniels? Nee. Mijnheer Draisma, wilt u het woord? Nee. Mevrouw De Widt? Nee. Mijnheer Schipper?

Tim Schipper: Nee hoor, dank u wel.

De voorzitter: Ook niet. Dan is hiermee dit agendapunt afgerond, gaan we door naar het volgende agendapunt. Echter niet voordat we even heel kort schorsen. Ik wil vijf minuten schorsen, want uw voorzitter heeft ook zo even iets te doen. Dank u wel.

10. Memo Adviesaanvraag bij Utrecht Advies over wijziging Omgevingsvisie

De voorzitter: Beste Statenleden, ik heropen hierbij de vergadering en we gaan door met agendapunt 10, memo adviesvraag bij Utrecht Advies over de wijziging van de Omgevingsvisie. En deze memo is geagendeerd door de fracties van de PvdA, BBB, VVD, CDA, Partij voor de Dieren, Volt, SP en 50PLUS. De agenderende fracties willen in

gesprek met elkaar en het college om aan de voorkant een gezamenlijk beeld te hebben bij de adviesvraag die is uitgezet bij Utrecht Advies, zodat het eerste adviestraject van Utrecht Advies een succes wordt. Positieve insteek. Deze adviesvraag doet bij de indieners van het agenderingsvoorstel vermoeden dat het uitgangspunt van ook gebiedsgericht kijken slechts een optie is voor het college. Daarnaast is de adviesvraag erop gericht dat er een systematiek komt die het maken van politiek-bestuurlijke keuzes ondersteunt. De indieners vragen zich daarbij af welke plek zo'n systematiek heeft in de afgesproken participatie en in de gebiedsprocessen. We hebben daarvoor ook bezoek aanwezig, welkom, de voorzitter. En de behandeling van de memo vindt plaats in twee termijnen. De inleiding die ik heb gegeven, geeft volgens mij al behoorlijk wat duidelijkheid en omwille van de tijd vraag ik u om de reden waarom u het geagendeerd hebt kort te houden, zodat we snel over kunnen gaan naar de vragen en het onderlinge gesprek hierover. Als eerste geef ik de PvdA het woord.

Hans Adriani: Dank voorzitter en dank dat u alvast mijn tekst voorgelezen heeft. Dat helpt. De eerste adviesaanvraag aan Utrecht Advies en niet zo'n kleintje ook meteen. Ga er maar aan staan, doe even een advies over de Omgevingsvisie. Fijn dat dat de voorzitter er ook is om mee te luisteren. Precies de twee punten die de voorzitter al gaf zijn wat ons betreft aanleiding om dit te agenderen. Wij kijken terug op het debat over de startnotitie als dat we die gebiedsgerichte aanpak ook echt wel met elkaar vastgelegd hebben, dus daarvan ben ik ook benieuwd of dat door u zo herkend wordt. En als het gaat om die systematiek, hij staat verder niet omschreven, maar bij mij roept dat beelden op van een meetlat, of een prioriteitsstelling, of een waardering met een weging als het gaat om hoe moet je nou dingen prioriteren, terwijl we volgens mij beoogd hadden, ook heel erg in die gebiedsprocessen, te kijken wat is nou de uitkomst daar en waar komen partijen in de gebiedsprocessen samen uit in die prioritering per gebied? En hoe geven we dat dan ook een goede plek in onze visie en verordening? Dus ik ben heel benieuwd naar het gesprek daarover en fijn dat Utrecht Advies ook meeluistert, want het doel is inderdaad dat we straks een advies hebben waar we ook allemaal blij van worden.

Dank u wel. Dan de fractie van de BBB. Mijnheer Van Vuuren, gaat uw gang.

Kees van Vuuren: Voorzitter dank. Voor ons zit het hem ook inderdaad in die adviesvraag rondom de prioritering, want daarin wordt hij voor ons spannend want prioritering is al snel politiek. En onze vraag is, moeten we dat nou aan een adviescommissie vragen? Maar het is wel, wat je wat ons betreft zou kunnen vragen, hoe je dat proces goed kunt vormgeven, want wat ons betreft zou het dus vooral procesmatig moeten zijn. Daar komt bij dat op dit moment de landbouwkundige kennis nog niet aanwezig is in de adviesgroep, omdat die vacature nog niet is ingevuld en onze vraag daarbij is dus ook wacht de groep met uitvoering tot die kennis wel aanwezig is of wordt dat op een andere manier nu wellicht extern ingehuurd? Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Vervolgens is de VVD aan de beurt, alleen die hebben geen spreektijd meer. Dus die sla ik over, helaas. CDA. Mijnheer Hossain, is dat een interruptie op de voorzitter? Dat kan niet.

Ronnie Hossain: Nee, even een ordelijke vraag.

De voorzitter: Punt van orde, gaat uw gang.

Ronnie Hossain: Het is wel zo dat twee van onze drie sprekers, dus de spreektijd eigenlijk niet konden volgen of goed konden manager omdat het systeem niet goed werkte. Mag de heer Gilissen nog een half minuutje er iets over zeggen, als mede agendeerder? Dan zeggen we bij het laatste agendapunt niks.

De voorzitter: Mijnheer Hossain, ik denk dat u aan de reactie in de zaal al hoort dat dit toch echt onderdeel uitmaakt van uw eigen verantwoordelijkheid van uw fractie om te letten op de tijd. En er is voldoende aanleiding, er zit hier ook iemand die u het kunt bevragen, dus ik gun u die spreektijd niet.

De voorzitter: Fractie van het CDA, gaat uw gang.

Arjen Draisma: Dank u wel, voorzitter. Sluit natuurlijk aan bij de vorige sprekers. Wel toch even benadrukken, ook PvdA, van hoe open is de agenda? Want we willen toch ook vanuit de gebieden de input ophalen en mee kunnen wegen. En ander punt is, hoe gaan de gebieden eruitzien? Want je kan wel een vraag stellen aan de provinciale adviesraad over hoe gaan we die participatie vormgeven, maar voor ons als fractie is nog niet echt duidelijk hoe de gebieden eruitzien. Vorige week hadden we ook die scenario's, krachtige regio's, en dan zie je een hoop aspecten waarop je gebieden kan vormgeven, op cultuur, landschappelijkheid, op klimaat, op economie.

De voorzitter: Volgens mij is uw punt duidelijk, mijnheer Draisma. Sorry, ik probeer even een beetje vaart in de vergadering te houden. De fractie van Partij voor de Dieren heeft ook geen spreektijd meer, of nog wel? U slaat het toch even over. Die acht seconden zijn misschien nog ergens anders inzetbaar, je weet het niet. Fractie van Volt, wie kan ik het woord geven? Mijnheer Limmen.

Wouter Limmen: Dank u wel, voorzitter. Wij ondersteunen de adviesaanvraag van ganser harte. Wij vinden alleen dat de vraagstelling dusdanig beperkt is en dan ga ik met name in op de prioritering en eigenlijk ook wel op het bevorderen van de participerende rol van burgers in relatie tot co-creatie en burgerberaad. Dus wij zouden graag een bredere adviesaanvragen willen indienen. Hoe denkt gedeputeerde hierover?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Limmen. Dan de SP, mijnheer schipper.

Tim Schipper: Ja, '...' in de vergadering vroeg u om. Ik heb de agendering van de PvdA onderschreven en ook de vragen die de heer Adriani hier net heeft gesteld daar sta ik achter, dus laat ik het even daarbij houden.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw hoek, 50PLUS.

Mieke Hoek: Dank u, voorzitter. Ook 50PLUS sluit zich aan bij de PvdA, de aanvraag hiervan, want anders had 50PLUS zich er niet bij aangesloten, bij de vraag al en bij het CDA. Even kijken. Ik heb nog vijf minuten, maar die ga ik nu niet gebruiken. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor deze huishoudelijke mededeling. Dan ga ik even de andere fracties langs, dat zijn er dan natuurlijk niet zo heel veel meer. Moet ik even goed nadenken. De ChristenUnie? Nee, geen bijdrage. Mijnheer Daniels? Mevrouw De Jong, GroenLinks.

Marijke de Jong: Gezien de weinige tijd die ik nog heb, kan ik alleen maar nadrukkelijk zeggen dat wij de adviesvraag in deze vorm onderschrijven en geen behoefte hebben aan wijziging.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw de wit, heeft u behoefte aan een bijdrage? Gaat uw gang.

Marianne de Widt: We zijn vooral heel benieuwd naar de invulling van de reactie, dus wat Utrecht als visie hiermee gaat doen.

De voorzitter: Dank u wel. SGP, geen bijdrage? Mijnheer Schipper heb ik gehad. Mijnheer Van Essen, u heeft het woord.

Huib van Essen: Dank voorzitter. Eerste advies aan de Utrecht adviesraad wat we vragen. Je zou hem heel kort kunnen samenvatten als gebiedsgericht prioriteren, dat moeten we nog leren en hoe moeten we dat doen. Dat is eigenlijk kort gezegd de aanvraag. En we beginnen de daad, als u de aanvraag heeft gelezen, dan staan er heel veel hoe-vragen en de eerste vraag, dat is ook een beetje om wel een beetje het speelveld te schetsen van is het een wenselijke richting. Dat we die richting gekozen hebben, dat u die ook gekozen heeft in de startnotitie, is helder, maar iedereen heeft zo zijn of haar eigen beeld bij gebiedsgericht prioriteren en we willen daar wat meer kleuring aan geven, want hoe zou die methodiek eruit kunnen zien? En ik denk heel terecht is wat de heer Van Vuuren zegt, ga nou niet die adviescommissie vragen of er in het Kromme Rijn gebied woningbouw moet komen, bedrijventerrein, of windmolens, of dat daar fruitteelt boventoon moet voeren, om maar even een voorbeeld te noemen. Dat is niet de vraag, de vraag is hoe zou je dat moeten prioriteren? Moet je dat inderdaad met allerlei zoneringen? Moet je dat met een soort ladder? Moet je dat met een meetlat of een afwegingskader? Of is er nog iets anders? Zijn er voorbeelden elders in het land hoe je dat op een goede manier kan doen? Wat is de methodiek, of mijnheer Van Vuuren zegt procesmatig, maar wij noemen dat hier systematiek methodiek. Dat is wat we daarmee bedoelen.

Dus dat is wat we de adviescommissie vragen en hoe je dat vervolgens gaat toepassen en wat dat voor gebied A, B en C betekent, dat is natuurlijk ook onderdeel van de verdere inkleuring, waarbij ook de participatie daar natuurlijk een belangrijke input en voeding aan zal geven. Maar met name die systematiek, dat is waar we nu een advies op vragen. Ook omdat dit voor ons echt nieuw is, gebiedsgericht prioriteren, en we echt ook wat meer gevoel ervoor willen krijgen, hoe kan je dat op een goede manier doen? Omdat er ook best spanning zit. Aan de ene kant, prioriteren klinkt heel prettig en weet je wat belangrijker is, maar er staat ook altijd iets onderaan die lijst van prioriteiten en daar zitten ook belangen achter die dan zeggen wacht eens eventjes, en wij dan? Dus het kent niet alleen maar winnaars, om het zo te zeggen. Afweging van belangen is altijd ingewikkeld en dat speelt ook hier. Dus dat is waarom we dit advies op deze manier vragen, van hoe kunnen we dat op een goede manier doen, ook omdat u altijd aangeeft kijk ook naar afwegingsruimte. Er zit natuurlijk een spanningsveld, dus heel hard prioriteren en flexibiliteit en afwegingsruimte, daar moeten we ook de balans in vinden.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen, u heeft een interruptie van de heer Draisma.

Arjen Draisma: Ik ben ook wel een beetje benieuwd naar de variëteit en de openheid in het prioriteren, want als ik in gebieden jongeren vraag hoe zou je een gebied inrichten, of aan ouderen, of aan ondernemers of aan werknemers,

dan krijg je daar verschillende- Dan kunnen ze dat best zelf heel goed, kunnen ze denk ik in eerste instantie ook heel goed aangeven, maar graag halen wij ook wel een beetje die variatie uit de gebieden. Dus kan dat ook worden meegenomen?

De voorzitter: De heer Van Essen.

Huib van Essen: De vraag is, hoe ga je überhaupt prioriteren en wat voor systematiek pas je daarop toe? Is dat in een verordening, of in een visie en met wat voor woorden geef je daar- Dat is eigenlijk de kern van de vraag en nogmaals, de vertaling naar gebieden en wat heeft dan prioriteit in welk gebied, dat is niet de vraag aan de Utrecht Advies, maar dat is wel natuurlijk een vraag die we in het proces van de verordening en de visie verder met mekaar in te kleuren hebben. Ook de hele participatie wordt daarvoor opgezet. Dan ga ik naar de vraag van Volt.

De voorzitter: Eerst heeft u een interruptie, twee zelfs. Mijnheer Limmen en mijnheer Gilissen. Mijnheer Limmen, u als eerste.

Wouter Limmen: Als reactie op het antwoord van de heer Van Essen. Ik zie het dilemma van de afweging prioriteit en flexibiliteit, daarom is volgens mij in de adviesaanvraag zou juist die uitdaging om op een andere methode te gaan, mogelijk over te stappen, en niet nadrukkelijk over alleen prioritering te spreken. Dus ik vraag mij af of dat niet- Bedoelt hij dat in die advies aanvragen of ziet hij ook dat die breder kan?

De voorzitter: Mijnheer Gilissen, interruptie.

Dimitri Gilissen: Ik ben misschien nog wel even benieuwd om het antwoord op de vraag van de heer Limmen te horen alvorens ik hem plaats.

De voorzitter: Natuurlijk. Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Deze adviesvraag gaat echt wel over hoe prioriteren. Het is niet over van hoe dat participatieproces vorm te geven. U als staten, zeg ik dan, mag ook adviesaanvragen doen bij de Utrecht Advies raad, heel graag zelfs, maar deze gaat echt over hoe kunnen we gebiedsgericht prioriteren. En dat we dat willen heeft u ook vastgelegd in de startnotitie, maar dit gaat over het hoe dan. De prioriteiten zelf, nogmaals, dat komt later.

De voorzitter: Eerst mijnheer Gilissen en daarna mijnheer Adriani. Gaat uw gang, mijnheer Gilissen.

Dimitri Gilissen: Ja voorzitter, want de gedachte die me toch bekruipt is hoe moeten we de adviesaanvragen, die ik verder prima vind, goed dat we de adviesraad er ook bevragen, zien? Ook in het licht van, we zaten hier een week geleden volgens mij bij elkaar over het hele traject rondom de Omgevingsvisie, de sturingsvisie, namelijk lokaal wat kan, provinciaal wat moet. Dus hoe zit precies die samenhang? Want ik hoop niet dat we dat gaan loslaten. Dus ligt in elkaars verlengde, of ziet de gedeputeerde ook schuurpunten?

De voorzitter: Eerst de heer Adriani. Gaat uw gang.

Hans Adriani: Dank. Er dreigt ook een misverstand, in ieder geval in mijn hoofd, te ontstaan over de term participatie, want de adviesaanvraag zegt een systematiek die ondersteunend is bij politiek-bestuurlijke besluitvorming en in mijn hoofd is belangrijke input daarvan ook wat er in de gebiedsprocessen gebeurt. Dat is misschien nog weer net iets anders dan participatie rondom de Omgevingsvisie, waar je vast een keurig participatietraject voor uitzet, maar ondertussen lopen die gebiedsprocessen ook, waarin partijen met elkaar kijken van wat is nou de toekomst van dit gebied en hoe krijgt dat nou een plek in dit advies. Want dat wordt eigenlijk niet benoemd en waar ik een beetje bang voor ben, is dat we hier de gebiedsprocessen hebben, waar het college, met name collega Sterk, veel mee bezig is en hier hebben we een systematiek en dat er hier iets uitkomt waarvan we hier zeggen system says no. En hoe voorkomen we dat nou?

De voorzitter: Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Was misschien ook precies een van de vragen, want volgens mij is dat ook de vraag van de heer Gilissen. Hoe verhoudt dit zich tot onze sturingsfilosofie? Die staat ook expliciet als een van de vragen. Hoe kan die sturing voor prioritering eruitzien? Wat betekent dat voor de sturing filosofie? En daar kan een spanning tussen zitten, dat klopt. In de startnotitie staat benoemd we willen daar toch gebiedsgericht iets meer prioriteren, ook omdat u zegt past dat allemaal wel al die opgaven. En wat is dan belangrijker? Als we daar keuze in willen maken, hoe kunnen we dat doen? Dat is eigenlijk wat deze aanvraag stelt. We hebben die sturingsfilosofie, die willen we ook niet overboord zetten, maar is er binnen die sturingsfilosofie- Nu sturen we natuurlijk ook op een bepaalde manier, natuurlijk ook niet dat overal alles kan. We hebben ook duidelijk wel richting in onze visie en verordening, maar we willen het misschien iets meer gebiedsgericht nog gaan inkleuren en dit gebied heeft dit nog meer prioriteit. En hoe zou je dat kunnen doen? In die zin ben ik blij dat de heer Verschuure als voorzitter van Utrecht Advies hier is, hij krijgt dit debat mee, ook de vragen die u erover stelt, en volgens mij nou is dat vast niet aan dovemansoren gericht.

De voorzitter: Interruptie van de heer Gilissen.

Dimitri Gilissen: Voorzitter, dan ga ik toch misschien een klein beetje foetelen, want dan hoop ik in ieder geval via de gedeputeerde dat de adviesraad vooral kijkt over wat die sturingsvisie de afgelopen tijd heeft opgeleverd, vanuit het uitgangspunt dat die start met kijken wat lokaal kan en wat je daar aanvullend, dat is natuurlijk ook de discussie die we feitelijk vorige week ook hadden, daar als provincie doet, ook als het gaat over regelgeving.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen, wilt u daar nog op reageren of gewoon ter kennisname?

Huib van Essen: Ter kennisname.

De voorzitter: Dat is helemaal goed. U was bezig met de beantwoording. Bent u klaar met uw beantwoording? Dan is dit het einde van de eerste termijn. Dan ga ik over naar de tweede termijn en dan vraag ik gewoon even wie kan ik het woord geven in de tweede termijn. Mijnheer Limmen, gaat uw gang.

Wouter Limmen: Ik vroeg naar de verbreding van de adviesopdrachten. Ik vatte daarin het bevorderen van co-creatie en burgerberaad als zijnde een hogere participatie vormt. Of de dienst daar ook een advies over zou kunnen geven en gedeputeerde bereid is om die breedheid er ook in de adviesaanvraag te volgen.

De voorzitter: Dus eigenlijk zegt u nu, ik heb nog een vraag die niet beantwoord is. Ja. Wilt u iets sneller reageren? Want dit is de tweede keer dat dit gebeurt en dan gaat gewoon mijn hele vergaderorde eraan. Daar kan ik slecht tegen natuurlijk. Mijnheer Van Essen, kunt u daar nog kort op antwoorden?

Huib van Essen: Deze adviesaanvraag hebben wij als college vastgesteld, dus die is gewoon wat het is, met de kleuring ook van dit debat erbij. Als de vraag is, kan participatie een onderdeel zijn van zo'n systematiek om tot die prioritering te komen, dan is dat volgens mij iets wat de adviesraad daarbij mee kan nemen. Als het voor de vraag is hoe moet de participatie als gevolg van de Omgevingsvisie verordening actualisatie eruitzien, dan is dat niet de vraag die wij voor nu gesteld hebben. Als u zegt dat vinden wij belangrijk, dan zou ik u oproepen als staten om zelf een adviesaanvraag, misschien aanvullend of- Maar dat is echt een ander karakter dan dat datgene wat wij nu met deze aanvraag hebben gevraagd.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Limmen, heeft u behoefte aan een tweede termijn?

Wouter Limmen: Sorry. Geen behoefte aan tweede termijn, dit antwoord geeft ons wel de overweging of wij hier iets mee wilden gaan doen als fractie.

De voorzitter: Dan geef ik u even de tip om dit dan nu in de tweede termijn even te sonderen in deze commissie.

Wouter Limmen: Dat doe ik dan bij deze.

De voorzitter: Helemaal goed. Wie kan ik het woord geven in de tweede termijn over dit onderwerp? Ik zie mijnheer Draisma.

Arjen Draisma: Ik had nog geen antwoord op mijn vraag van hoe zien die gebieden eruit? En dat vind ik wel een belangrijke.

De voorzitter: Mijnheer Draisma, ik trek hier een streep in het zand. Dat kunt u op een andere manier even vragen. Misschien via het ambtelijk apparaat of een technische vraag indienen, ga ik nu even niet meer toestaan. Heeft u behoefte aan een bijdrage in de tweede termijn?

Arjen Draisma: Mijn bijdrage is wel dat het ook wel heel erg scheelt wat voor schaal je dat gaat doen, op polderniveau of U16 niveau. Daar zit nog wel- Dat vereist ook andere prioriteitstellingen. Dus dat vind ik wel een belangrijke. En ook wat de identiteit is van die gebieden, doe je dat op klimaat, of natuur of bedrijvigheid? Vereist ook weer andere prioriteitstellingen.

De voorzitter: Mijnheer Draisma, heeft u nog behoefte aan een reactie te geven op het voorstel van mijnheer Limmen?

Arjen Draisma: Het is aanvullend op mijnheer Limmen.

De voorzitter: Oké. Ik zag mijnheer Van Vuuren met de hand omhoog. Gaat uw gang.

Kees van Vuuren: Ik wilde ook even ingaan op het voorstel van Volt. Voor ons zou dat op dit moment geen prioriteit hebben.

De voorzitter: Goed en ik zag een hand van mijnheer Adriani.

Hans Adriani: Dank voorzitter. Fijn dat de gedeputeerde bevestigt dat op zich het gebiedsgericht benaderen niet, zoals we in de startnotitie hebben gezet, zelf niet ter discussie is gesteld. Dan is die onduidelijkheid uit de adviesaanvraag opgehelderd. Ik snap wel dat je de vraag stelt, hoe zou je die gebiedsindeling dan doen? Welke elementen pak je? Kijk je dan puur landschappelijk of anderszins? Mijn pleidooi zou zijn kijk heel zorgvuldig naar wat we al in die negen gebieden in die gebiedsprocessen doen. Daarmee heb je nog niet provincie dekkend, maar daar zit al een dynamiek waar we volgens mij over die ruimtelijke inrichtingen en die prioritering het goede gesprek voeren. En verder heeft dit debat precies gedaan wat ik ervan gehoopt had, namelijk dat we hierover even met elkaar spreken terwijl de voorzitter dit allemaal tot zich neemt.

De voorzitter: Dank u wel. Interruptie, natuurlijk. Gaat u gang, mijnheer Gilissen.

Dimitri Gilissen: Voorzitter, de heer Adriani noemt specifiek de gebiedsprocessen. Ik ben het met hem eens. Hoe ziet hij ook wel de relatie, noem ik het maar even, tussen individuele gemeenten of ontwikkelingen die minder groot zijn dan een gemeente overstijgende ontwikkeling? Wat mij betreft horen die erbij, maar ik ben ook benieuwd hoe de fractie van de Partij van de Arbeid dat ziet.

De voorzitter: Mijnheer Adriani.

Hans Adriani: Ja, dat dat schoot even door mijn hoofd toen de VVD zei lokaal wat kan en provinciaal wat moet. Ik denk dat heel veel dingen die in onze Omgevingsvisie geregeld moeten worden, per definitie gemeentegrens overstijgend zijn. Dat geldt natuurlijk niet als het gaat om een thema als binnenstedelijke woningbouw, maar als het gaat om hoe gaan we met onze energievoorzieningen om, hoe gaan we met onze groencontouren om, als het gaat om hoe wapenen we ons tegen klimaatverandering, dat is bijna altijd gemeentegrenzen overstijgend. Dus ik zie echt wel veel in die gebiedsgerichte benadering.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Gilissen, nog een reactie?

Dimitri Gilissen: Ja voorzitter. Ik kan tegenover het lijstje van die Adriani ook wel een paar punten noemen die uit onze Omgevingsvisie en verordening voortvloeien die vooral toch een lokaal en binnengemeentelijk effect hebben. Maar in ieder geval blij dat de heer Adriani niet uitsluit dat ook dat tot het onderzoek, in ieder geval de adviesvraag, behoort. Fijn dat we elkaar zo vinden.

De voorzitter: Dank u wel. Kan ik nog iemand anders het woord geven in de tweede termijn? Mijnheer Schipper misschien?

Tim Schipper: Ja, ik wou kort even reageren op het voorstel van Volt. Ik hoorde in het betoog van Volt langskomen het woord burgerberaad en dan word ik meteen altijd een beetje argwanend, maar ik zie natuurlijk uit naar het voorstel wat die gaat doen en wie weet komen we nog tot iets moois.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Adriani.

Hans Adriani: Dan misbruik ik even de introductie op de heer Schipper om de omissie goed te maken, want ik had nog niet gereageerd op de heer Limmen. Met dit gesprek denken wij dat de adviesaanvraag van GS voldoende geladen is en hebben wij geen behoefte aan iets aanvullends.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Schipper nog, of dat was het?

Tim Schipper: Het was geen vraag aan mij, dus laat ik me er dan ook niet tegenaan bemoeien.

De voorzitter: Nee, daar moeten we niet aan beginnen inderdaad, gezien de tijd. Dan is dit het einde van de tweede termijn en dan gaan we door naar het volgende onderwerp op de agenda.

11. Ontvangen bericht De provincie houdt woningbouw en natuurontwikkeling tegen

De voorzitter: En dat is agenda onderwerp 11, ontvangen bericht de provincie houdt woningbouw en natuurontwikkeling tegen en hier bij ons aanwezig in de zaal is ook de schrijver van het bericht. Het is geagendeerd door de fracties van de ChristenUnie, BBB, D66, PvdA, Partij voor de Dieren, UtrechtNu, PVV, SP en 50PLUS. De agenderende fracties willen met GS in gesprek over de manier waarop de provincie kan bijdragen aan het oplossen en voorkomen van complexe procedures tussen gemeente, inwoners en de provincie en ze zijn nieuwsgierig naar de reflectie van de gedeputeerde op deze specifieke casus en vorige week is ook ingesproken hierover. Goed om te vermelden dat de afzender van het bericht gisteren nog schriftelijk heeft gereageerd op de beantwoording van de technische vragen door GS en in het statenportaal bent u daarop geattendeerd en die maken dus ook onderdeel uit van de stukken en van de bespreking. Behandeling vindt plaats in twee termijnen en laten we ons echt beperken tot dit verzoek, want ik kan me zo voorstellen dat er ook nog heel veel andere mooie voorbeelden te noemen zijn, maar laten we ons echt beperken tot dit verzoek. Dan geef ik als eerste het woord aan de fractie van de ChristenUnie. Gaat uw gang, mijnheer Schaddelee.

Arne Schaddelee: Dank voorzitter, had ik juist een heleboel andere cases verzameld om ook over te praten, wordt het gelijk weer ingeperkt. Wat is dat toch? Wat bent u toch een strenge voorzitter. Nee, alle begrip. Goed om over deze casus met mekaar te spreken. We hebben de beantwoording gezien vanuit college en dat helpt ons denk ik ook wel in die reflectie, maar we willen ook wel- Het is denk ik goed om bij deze casus stil te staan, misschien is ook nog wel relevant om op te merken dat deze casushouder niet iemand is die niet weet hoe de overheid werkt. Dus dat zij hierin vastloopt is denk ik ook nog wel relevant. Maar ik zou ook wel iets willen uitzoomen, met elkaar willen kijken van wat kunnen we hier nou van leren? Want volgens mij hebben we hier gewoon regelgeving die onderling elkaar tegenwerkt en schuurt. En de ChristenUnie vindt u altijd aan uw zijde als u zegt laten we ons houden aan onze eigen regels, laten

we de rechtsstaat met elkaar een beetje respecteren. Dat is belangrijk. Maar het is denk ik ook belangrijk om met elkaar na te denken over de bedoeling van de regels en werken we hier nou nog wel volgens de bedoeling of bijten onze eigen regels en de manier waarop we die hanteren, zichzelf nu in de staart? Dus ik zou daar toch nog wel een reflectie op willen van het college en ik zou ook met elkaar het gesprek aan willen gaan van wat leren we hier nou van, ook voor toekomstige regelgeving. Dank.

De voorzitter: Fractie van de BBB.

Monique van den Broek: Dank u wel, voorzitter. Vandaag bespreken we dus inderdaad een casus die exemplarisch is voor de knelpunten waar inwoners en gemeenten in onze provincie tegenaan lopen als het gaat om woningbouw en natuurontwikkeling. De situatie in Soest waarbij een initiatiefnemer met medewerking van de gemeente een woning wil realiseren in ruil voor natuurontwikkeling, maar daarin wordt tegengehouden door de provincie, illustreert een fundamenteel probleem. Tegenstrijdige verwachtingen en onnodige bureaucratische barrières. Wat ons betreft moet de provincie in dit soort situaties zich opstellen als een faciliterende partner, niet als een obstakel. Wij zien hier een inwoner die in goed overleg met de gemeente een plan heeft ontwikkeld dat zowel woningbouw als natuurontwikkeling mogelijk maakt, maar op het laatste moment strandt op een rigide interpretatie van de regels en eigenlijk zei mijn voorganger dat ook al. Dit terwijl de provincie nota bene zelf in haar omgevingsbeleid ruimte biedt voor rood voor groen constructies. Daarnaast blijkt uit de beantwoording van technische vragen dat dit dossier de provincie acht uur heeft gekost, terwijl het probleem mede is ontstaan door onduidelijke afstemming tussen gemeente en provincie. Voorzitter, dit is precies de reden waarom de BBB op dit moment schrijft aan een initiatiefvoorstel met de werktitel Delegatiebesluit woningbouw binnen vijfhonderd meter vanuit de kernrand rode contour. Het doel, een effectievere en snellere werkwijze, waarbij gemeenten meer ruimte krijgen om kleinschalige woningbouw initiatieven te beoordelen, zonder dat de provincie daarbij onnodig in de weg zit. Uiteraard blijven de provinciale kaders zoals natuurbescherming, infrastructuur en waterbeheer onverminderd van kracht. De provincie behoudt hierbij een toezichthoudende rol om te waarborgen dat deze kaders worden nageleefd. We hebben een vraag aan de gedeputeerde. Is de gedeputeerde bereid om de provincie een meer faciliterende rol te laten spelen in dit soort situaties en in gesprek te gaan met de gemeente Soest om alsnog tot een oplossing te komen voor de indiener? Voorzitter, als de provincie echt werk wil maken van woningbouw en natuurontwikkeling, dan moet ze niet de drempel zijn, maar juist de brug. Ik zie uit naar de reactie van de gedeputeerde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van den Broek. D66, mevrouw De Widt, heeft u een bijdrage? Gaat uw gang.

Marianne de Widt: Dank u wel. In uw inleiding perkte u het in tot de casus en over de casus alle stukken gelezen te hebben, is mijn conclusie dat er twee visies op de werkelijkheid zijn, die niet makkelijk bij mekaar komen. Mijn reden om dit te willen agenderen was juist om op het wat hogere niveau terecht te komen, maar daar heb ik mijnheer Schaddelee daarnet al een goed pleidooi voor-

De voorzitter: Dank u wel. Want ik dacht wat moet ik daar dan mee? Dat is lastig. PvdA, heeft u een bijdrage?

Hans Adriani: Dank voorzitter. De technische beantwoording zoals we die gekregen hebben, die zegt de provincie blijft toch bij haar standpunt in het plan onvoldoende verhoging van de omgevingskwaliteit om de uitzondering op het verstedelijkingsverbod toe te kunnen passen. Laat ik beginnen met zeggen dat ik het best ingewikkeld vind om twee tiny houses verstedelijking te noemen, maar de formulering onvoldoende verhoging van de omgevingskwaliteit blijkt dat het om een subjectieve afweging gaat, een subjectieve beoordeling. Nou heeft de briefschrijfster vanaf pagina 11 in haar brief een schets gemaakt van wat binnen de regels al wel mag, namelijk tweeënzestig vierkante meter bebouwing naast de bestaande woning en ze heeft daar ook wat visualisaties bij gedaan. En ik heb eigenlijk twee vragen. De eerste vraag is, klopt dat? Is het inderdaad zo dat dit vergunningsvrij mag en dat de provincie daar dan niks tegen kan doen? En als het antwoord daarop ja is, is mijn tweede vraag en hoe beoordeelt de gedeputeerde dan die twee uitkomsten? Is hij dan tevreden met die uitkomst?

De voorzitter: Dank u wel. Partij voor de Dieren had nog een paar seconden. Wilt u ze inzetten op dit moment? Nee. UtrechtNu heeft de zaal verlaten. PVV, mijnheer Daniels.

Reindert Daniels: Zijn er duidelijke en realistische manieren om voldoende verhoging van de omgevingskwaliteit van het bebouwingslint te realiseren? Zijn die gecommuniceerd, is mij een van mijn vragen. En verwachtingsmanagement voorkomt vaak een hoop teleurstelling. Is GS met ons eens dat goed verwachtingsmanagement een hoop negatieve indruk had kunnen voorkomen en ook een aanzienlijke desinvestering van de bewoner? En waarom communiceert de provincie in de perceptie van de inwoners zo slecht?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Daniels. SP, mijnheer Schipper.

Tim Schipper: Dank. Ik denk dat de vragen die ik had uitstekend zijn verwoord door de heer Adriani, dus ik ga ze niet herhalen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Hoek, 50PLUS.

Mieke Hoek: Dank u, voorzitter. Met verbijstering heeft 50PLUS ook de artikelen gelezen in De Gooi- en Eemlander en het gevoel bij mij kroop eigenlijk van men wil niet. Dat is nogal wat en dat zou ik graag toch wel een antwoord nog willen krijgen van de gedeputeerde hoe dit nu precies zit. En waarom is er zoveel weerstand en tegenwerking, terwijl toch de bedoelingen van de aanvragers eigenlijk lijken heel zuiver. Dus tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Hoek. Zijn er nog andere fracties die ik het woord kan geven? Mijnheer Van der Linden, SGP.

Jan-Hendrik van der Linden: Dank u wel. Ik sluit me aan bij voorgaande sprekers, met name de BBB als het gaat om laat de provincie faciliterend omgaan met dit soort plannen en laten we daar flexibel tegenover staan en daaraan meewerken. En ik was benieuwd hoe de gedeputeerde daarnaar kijkt, om daar ook in het vervolg flexibel naar te kijken. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bijdrage. Nog andere partijen? Mevrouw Blekxtoon, Volt.

Anneloes Blekxtoon: Dank voorzitter. Wij sluiten ons aan bij voorgaande partijen. Ik zal het kort houden. Het is schrijnend om te zien hoe een inwoner aan bureaucratie ten onder moet gaan en compleet machteloos staat. En Volt vindt het belangrijk dat de overheid een betrouwbare partner is voor de inwoners. En natuurlijk kan er soms iets misgaan en de kunst is dan om dat op een snelle en nette manier op te lossen. Maar hoe fundamenteel is dit probleem nu eigenlijk geen communicatie tussen gemeente en provincie een jaar aan iets werken? Het staat dus niet op zichzelf denk ik, maar er zullen meer mensen zijn die hier last van gaan hebben. Luisteren naar de inwoners, zelf blijven nadenken, ook op sociaal vlak in plaats van alleen de regels eenzijdig te communiceren, vinden wij belangrijk. Soms moet je maatwerk bieden, als je ziet dat iets fout gaat. Oog hebben voor de casus en ook leren. Wij zijn nieuwsgierig naar de reactie van de gedeputeerde en vragen ons af of compensatie misschien mogelijk is.

De voorzitter: Dank u wel en dan mevrouw De Jong nog.

Marijke de Jong: Ik sluit me vooral ook aan bij de laatste twee vragen van mijnheer Adriani als het gaat om deze concrete casus en hoe dit nu verder moet, maar ik wil hier nog wel even aan toevoegen dat deze casus mij en hoe het verlopen is dan niet bepaald motiveert om voortaan alles aan de gemeente over te laten.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Jong. Zijn er nog andere fracties die ik vergeten ben het woord te geven? Nee. Een kleine schorsing van vijf minuten en we zijn zo weer bij u terug. Ik sluit de vergadering. Beste statenleden, nemen jullie weer plaats in de ring. Ik mis er nog een aantal, maar ik moet toch door met de vergadering. Dus ik heropen de vergadering en ik geef de heer Van Essen het woord voor de beantwoording. Gaat uw gang.

Huib van Essen: Dank voorzitter en dank ook voor de vragen. Het is inderdaad een complexe casus, zoals natuurlijk heel veel casussen zich aandienen, ook bij onze organisatie. Laat ik beginnen met wat is onze rol in dit soort casussen. U heeft in de verordening een heel aantal kaders meegegeven die ook heel duidelijk een doel dienen. En een van de kaders die hier natuurlijk primair ook speelt is het verstedelijkingsverbod in het buitengebied. En dat heeft u niet zomaar ingesteld, dat heeft u ook ingesteld om de kwaliteit van het buitengebied te behouden en te versterken. Er zijn uitzonderingen op mogelijk, maar dat vraagt dan een voldoende kwalitatieve toevoeging in zo'n plan. En uiteindelijk is zijn dat regels die wij stellen, die u stelt, als provincie, waar initiatiefnemers, maar ook gemeentes, bij toetsing van plannen die te volgen hebben. Die verantwoordelijkheid ligt primair bij gemeentes. Die constateren ons er af en toe ook op, er worden ook adviezen gegeven, maar die lead ligt echt bij gemeentes. Dat verstedelijkingsverbod is niet zomaar iets, dat is gewoon een belangrijk onderdeel van onze verordening, en ook de uitzonderingen daarop. Een aantal vragenstellers refereerde dat is allemaal heel subjectief. Dat wil ik wel bestrijden. Dit is niet de enige casus waar dit speelt, ze hebben ook een handreiking. Handreikingen over de verschillende uitzonderingen in onze verordening, daar kan ook op geadviseerd worden. Dus het is wel degelijk zo dat, als het gaat om wat verstaan we onder voldoende kwalitatieve toevoeging, dat daar voldoende richting en advies op gegeven kan worden. Dat is in deze casus natuurlijk ook in het begin wel gebeurd en het klopt dat natuurlijk heel lang daarna het heel lang stil is geweest en daarbij is wel goed om te melden dat het al gauw om vijf-, zeshonderd casussen per jaar gaat in al onze gemeentes van dit soort orde die spelen. Wij hebben ook accounthouders die ook in verbinding staan met gemeentes en ik denk ik kan constateren dat daar deze casus als provincie onvoldoende bij zijn aangehaakt of geconstateerd zijn in dat

tussenliggende jaar. Dat is denk ik ook iets waar we zeker met de gemeente Soest nog het gesprek over zullen aangaan, maar dat is denk ik wat er hier is misgegaan. Uiteindelijk, inhoudelijk is dit een casus waarbij de afweging gewoon goed te volgen is en ook niet anders is dan in andere casussen gemaakt zou zijn, maar waar het met name wringt is dat jaar en die communicatie en dat is iets waar we ook de gemeente wel het gesprek over zullen voeren. Hoe zorgen we nou dat ook de gemeentes tijdig bij ons aan de bel trekken als ze op een gegeven moment tegen zaken aanlopen, om te voorkomen dat een gemeente op een gegeven moment heel lang met initiatieven nemen en een pad bewandelt wat niet past binnen onze verordening. Want dat is natuurlijk wat hier gebeurd is en dat is wat deze casus zo vervelend maakt voor de betrokkenen. Dan was er nog een specifieke vraag van de Partij van de Arbeid, die vroeg dat vergunningsvrij, klopt dat? Ja dat klopt, maar dat is gewoon binnen bestaande vergunningen. En het gaat hier natuurlijk in dit plan om nieuwe rechten en dan kijken we echt wordt daarvoor voldoende kwaliteit toegevoegd? Het antwoord daarop is nee. Ik denk de hele details erachter, die technische discussie, lijkt me iets niet om in deze zaal te voeren, maar dat is wat hier in concreto speelt.

De voorzitter: Mijnheer Adriani, interruptie.

Hans Adriani: Mijn tweede vraag was natuurlijk hoe beoordeelt gedeputeerde dan wat daar vergunningsvrij kan qua toevoeging omgevingskwaliteit en wat het voorstel van de initiatiefnemer is qua toevoeging omgevingskwaliteit?

De voorzitter: Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Maar iets wat binnen een bestaande vergunning kan, is gewoon een gegeven. En als je op een gegeven moment iets nieuw mogelijk gaat maken, een nieuw plan, dan wordt daar gekeken van wat dat mogelijk maakt in verhouding tot de kwaliteit die je toevoegt. Is dat in balans? En het antwoord daarop is in deze casus nee. Dat is hoe het werkt.

De voorzitter: Mijnheer Adriani.

Hans Adriani: Ik snap dat dat is hoe het werkt. Maar als ik het allemaal goed begrepen heb, heeft de initiatiefneemster ook aangegeven om haar vergunningvrije rechten ook op te geven, waarmee je dus ook niet alleen de toevoeging van de paddenpoel en alle andere dingen hebt, maar ook iets wat je misschien nu wel mag, maar wat je eigenlijk ongewenst vindt, dat je dat ook voorkomen hebt. Weegt dat dan nog mee in zo'n casus?

De voorzitter: Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Dat plan is ook vanuit ons op verschillende manieren bekeken. Er zijn ook suggesties meegegeven hoe het wel zou kunnen en dat was uiteindelijk voor de initiatiefneemster onvoldoende aantrekkelijk, maar daar is echt op verschillende manieren ook meegedacht wat wel zou kunnen. Dat heeft niet voor de initiatiefneemster tot een bevredigende oplossing geleid.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon, interruptie.

Anneloes Blekxtoon: Dank voorzitter. Ik hoor de gedeputeerde zeggen dat ligt dan een jaar stil, dat kan toch niet de bedoeling zijn dat zo'n gemeente dan niet eerder checkt? Inhoudelijk is het allemaal heel duidelijk, hoe komt het dan dat de gemeente niet ook die provinciale check heeft gedaan in dit geval? Daar zouden ze toch zelf ook inzicht in moeten hebben, hoor ik? Wat leert onze provincie hier nu van? Wat is daarvoor nodig om dit te voorkomen bij ook andere gemeenten en andere inwoners? Want blijkbaar is die toetsing niet zo makkelijk te doen misschien.

De voorzitter: Ik zag nog een interruptie, hetzelfde onderwerp waarschijnlijk. De heer Schaddelee.

Arne Schaddelee: Dan ga ik toch een beetje door op de vraag van de heer Adriani, want de gedeputeerde zei die handreiking die we hebben is heel expliciet, dus zo subjectief is het allemaal niet, maar daar heb ik nog te weinig gevoel bij, want volgens mij is het nu gewoon een afweging die je hebt tussen zichtlijnen die er nu zijn die verstoord gaan worden, wat dan gebeurt door iets wat wel mag binnen de regels. Maar wat kwalitatief denken achteruitgang is, een paddenpoel die er nu wel is, maar die gaat verdwijnen op het moment dat je niet meebeweegt, dat dat ook een verslechtering is. Dus je hebt een aantal verslechtingen en dan ben ik benieuwd, wat zou dan die kwalitatieve toets zijn op basis waarvan we toch zeggen dat doorbreken van die zichtlijnen en het verdwijnen van die paddenpoel, vinden we dat waard? Want dat is eigenlijk waar je het over hebt.

De voorzitter: Ik vind deze is best lastig voor deze commissie, zeker ook op het schaalniveau van de provincie. In hoeverre we echt aan die kwalitatieve eisen hier bijna- Of we de paddenpoel moeten gaan bespreken. Dit vind ik best ingewikkeld. Ik leg hem alleen maar even zo in de groep, dat ik dat zo ervaar als voorzitter.

Arne Schaddelee: Mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Ja, natuurlijk.

Arne Schaddelee: Want ik voel me wel een beetje aangesproken. Ik snap helemaal dat u dat zegt, alleen het is denk in dit geval, en dat is door verschillende anderen ook gezegd, wel symptomatisch misschien van hoe we dan zo'n kwalitatieve weging met elkaar vormgeven. Daarom vind ik het juist interessant dat de gedeputeerde zegt het is helemaal niet subjectief, want het is juist heel expliciet vastgelegd. En daar wil ik dan meer gevoel bij krijgen, bij wat staat er dan in die handreiking die we hier kennelijk zo niet subjectief naast hebben kunnen leggen.

De voorzitter: Dank u wel. U was de druppel hoor, de rest was de emmer. Mijnheer Van Essen, gaat uw gang.

Huib van Essen: Voorzitter, van mij moeten we niet inderdaad een hele plussen en minnen van kwaliteit in deze commissie gaan doen, dat lijkt me niet vruchtbaar. Ik wil u dat best wel een keer toelichten, maar volgens mij de handreiking nogmaals geeft daar echt wel voldoende houvast op. En ook tegen mevrouw Blekxtoon zeg ik van- Ze zegt waarom is dat niet gedaan in deze casus? Nou dat is ook een gesprek dat we met de gemeente zullen voeren en ik noemde net vijf, zeshonderd casussen per jaar. Voor het merendeel gaat het goed en dit is in die zin echt een incident waar we zien dit is wel buitengewoon ongelukkig en onverkwikkelijk dat het zo lang duurt voordat de gemeente op een gegeven moment tot de conclusie komt dit past niet in het provinciaal beleid. Dat willen we ook niet. Dat is ook waarom hebben we die handreikingen. Daarom zijn onze regels allemaal ook makkelijk raadpleegbaar. Daarom

hebben we ook accountmanagers die altijd ten dienste staan van gemeentes en die ook die contacten warmhouden. Dit is ook wel een gesprek met de gemeente Soest, gewoon ook even tussen die accounthouders onderling, hoe komt het dat dit daar tussendoor is geglipt? Dus laten we niet doen alsof dit nou een structureel probleem is. Het is wel echt een incident. Serieus incident, waar we denk ik met de gemeente samen moeten kijken hoe kunnen we dit voor het vervolg voorkomen?

De voorzitter: Interruptie van mevrouw De Jong en van mijnheer Hossain. Eerst mevrouw De Jong, gaat uw gang.

Marijke de Jong: Een gedeelte van wat bij mij leeft is net door de gedeputeerde beantwoord. Ik vroeg me nog wel even af, we hebben in de periode dat dit traject loopt de Omgevingsvisie en verordening vastgesteld en dat is ergens halverwege. Heeft dat nou nog een rol gespeeld in de verwarring?

De voorzitter: Dat is ook eigenlijk wel een beetje een nieuwe vraag, maar goed. Mijnheer Hossain.

Ronnie Hossain: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde de gedeputeerde zeggen in het merendeel van de gevallen gaat het goed. Er werd ook in de technische beantwoording gezegd dat er in dossiers, meervoud, tijd gaat zitten als er bij de vorming van plannen niet goed geïnterpreteerd wordt wat er in de omgevingsverordening staat en de goede afstemming niet plaatsvindt. Heeft de gedeputeerde een beeld voor ons, mevrouw de voorzitter, in hoeveel gevallen het dan niet goed gaat?

Want het merendeel kan 80 elkaar, maar ook 99 elkaar zijn.

De voorzitter: Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Nou even op dat laatste te beginnen, ik kan daar geen getal aan noemen natuurlijk in de veelheid van regels. Wat we wel zien op het moment dat er onderdelen zijn in onze verordening waar interpretaties lastig zijn of waar we zien dat is iets waar meer richting en facilitering op nodig is om te zorgen dat initiatiefnemers en gemeenten daarin de goede afwegingen maken, dan worden daar vaak handreikingen voor opgesteld. Dat is iets wat we ook met enige regelmaat nog doen. Dus die signalen aan de hand van casussen blijven zien daar is dat nodig, daar wordt daar ook op geacteerd. En helaas kan dat niet voorkomen dat er af en toe toch een casus als dit optreedt. Maar nogmaals, ik zie dit echt wel als een incident en niet als een structureel iets, want anders zouden we inderdaad daar op een andere manier invulling aan moeten geven. En de vraag van mevrouw De Jong is de inwerkingtreding of nieuwe Omgevingsvisie? Volgens mij is het 2023. Onze visie is 2021 in werking getreden, dus dat is toch wel even hieraan voorafgaand en dat geldt ook voor onze verordening. Dus ik zou geneigd zijn om te denken dat dat hier geen rol speelt, maar mocht dat wel zo zijn, dan laat ik het u nog weten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is dit de afronding van de eerste termijn. U mist nog een beantwoording van de vraag, mijnheer Daniels? Gaat uw gang.

Reindert Daniels: Ja, of er dus duidelijke en realistische manieren om voldoende verhoging van de omgevingskwaliteit te realiseren zijn gecommuniceerd.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon. Sorry, wat zei u als laatste?

Reindert Daniels: Dus haalbare manieren.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Ik zag ook nog een vinger bij mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Ja, ik miste nog het antwoord op de vraag over of er compensatie mogelijk is in dit geval.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Dat is natuurlijk het begin van 2024 is er vanuit ons gecommuniceerd, vanuit onze organisatie, wat daar de mogelijkheden, onmogelijkheden zijn. Dus ja. Uiteindelijk is de gemeente als eerste overheid, ook als beoordelaar van zo'n plan, degene die daarvoor aan de lat staat. Zo is gewoon ook de rolverdeling. Het is niet zo dat wij bij ieder plan ook daar die rol hebben, het is aan de gemeente om die rol in te vullen. Compensatie. Ik zie vanuit onze verantwoordelijkheid daar- Ik zou niet weten hoe of wat als ik heel eerlijk ben.

De voorzitter: Mevrouw Blekxtoon.

Anneloes Blekxtoon: Is het mogelijk om dit mee te nemen in de gesprekken met de gemeente over deze casus?

De voorzitter: Mijnheer Van Essen.

Huib van Essen: Je kunt altijd een gesprek aan de orde stellen, maar ik zou niet zo goed weten op welke manier en met wat voor een titel wij daar een rol in zouden kunnen spelen. Ik denk als ambtelijk dit wordt ook geëvalueerd en besproken, van wat is hier gebeurd? Hoe kunnen we er met mekaar van leren? Is een onderwerp wat aan de orde kan komen, maar ik kan u niet toezeggen dat wij als provincie daar nou een rol in te spelen hebben. Dat wil ik op dit moment niet doen.

De voorzitter: Dank u wel. Einde eerste termijn, gaan we over naar de tweede termijn. Wie kan ik hierover het woord geven? Geen enkele fractie? Eenmaal, andermaal? Mijnheer Adriani.

Hans Adriani: Ik moet dit nog heel even op me in laten werken en tegelijkertijd vraag ik me ook wel af, had ik misschien in de eerste termijn moeten vragen dus gedeputeerde gaat er niet meer op reageren, maar als je de kamerbrief leest van de minister die hoort bij de Wet regie volkshuisvesting, de tweede nota wijziging, dan zou het zomaar kunnen dat als die wet ingegaan is, dat dit sowieso een vergunningvrij project wordt. En dan ben ik wel weer benieuwd hoe dat in onze omgevingsverordening landt.

De voorzitter: Dat is een hele mooie discussie misschien wel dadelijk voor de Omgevingsvisie en verordening. Hiermee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn, sluit ik dit agendapunt af

12. Sluiting

De voorzitter: Laatste agendapunt is de sluiting van de vergadering. Ik wil jullie allemaal heel hartelijk bedankt voor aanwezigheid en het goeie gesprek vandaag. Er staat lunch klaar en een hele fijne vergaderdag gewenst nog. Tot ziens.